

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 8 СІЧНЯ, 1999 ЧИСЛО 2 VOL. CVI FRIDAY, JANUARY 8, 1999 No. 2

Шахтар Олександер Михалевич помер в Луганському

28 грудня, увечорі, в реанімаційному відділенні Луганської обласної лікарні помер краснодонський шахтар Олександер Михалевич, який 14 грудня вчинив самоспалення на знак протесту проти затримки платні. Гірник залишив записку, в якій зазначив, що в нього "увірвався терпець і далі терпіти знущання з боку адміністрації і керівництва шахт неможливо". Відразу після спроби самоспалення Олександра Михалевича було госпіталізовано в опіковому центрі обласної лікарні. Луганських лікарів щодо його врятування консультували фахівці Українського опікового центру. Після пересадки певної частини шкіри у гірника спершу спостерігалося поліпшення стану, але після переведення його до реанімаційного відділення його стан залишався тяжким. Йому зробили три операції, майже 500 донорів дали свою кров. Тяжкий опіковий шок призвів до смерти Олександра. Без батька залишились троє дітей.

(Закінчення на стор. 3)

Леонід Кучма – людина року

За підсумками опитування Центру соціяльного моніторингу Українського інституту соціяльних досліджень, Президент України Леонід Кучма визнаний "Людиною року". Було опитано 1840 респондентів старше 15-ти років у 12-ти регіонах країни.

Леонід Кучма
(Фото Романа Вороновича)

У номінаціях "Чоловік року" найбільше голосів набрав Віктор Ющенко,"Жінка року" — Наталя Вітренко. Респонденти визначили також найвпливовіших політиків року, вибираючи з 60 кандидатів. Понад 10 відсотків голосів отримали: Леонід Кучма — 44 відсотки, Олександер Мороз — 30, Наталя Вітренко — 24, Валерій Пустовойтенко — 17, Віктор Ющенко — 15, Петро Симоненко — 13, Вячеслав Чорновіл — 12, Олександер Ткаченко — 11 відсотків.

(УНІАР)

УКРАЇНА—НАТО

Партнерство заради миру — діє

Дня 10 січня 1994 року в головному бюрі Північно-Атлантичного оборонного союзу (НАТО) в Брюсселі, Бельгія, на засіданні Північно-атлантичної Ради голови шістнадцятьох держав (Бельгія, Канада, Данія, Франція, Німеччина, Греція, Ісляндія, Італія, Люксембурґ, Нідерлянди, Норвегія, Португалія, Еспанія, Туреччина, Великобританія і США) ухвалили програму під назвою „Партнерство заради миру".

В тексті цієї програми НАТО,

(Закінчення на стор. 24)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Рік новий перебирає справи року старого

Перший тиждень нового 1999 року для американців мало чим відрізняється від бурхливих днів попереднього року. Пережовування і смакування пресою скандалу в Білому Домі набуло ще більшого розмаху..

Америка в основному очікує рішень Сенату про те, як і в якій формі розглядатиметься справа оскарження Президента Билла Клінтона, представлена Палатою Репрезентантів. З цього приводу виникають різні здогадки, пов'язані з цією справою. Натомість сам Президент Б. Клінтон, як виглядає іззовні, не присвячує надто уваги скандалу навколо його особи, а справу оскарження та її розгляду в Сенаті віддав до рук своїх і Білого Дому адвокатів. Він натомість всю увагу віддає своїм президентським обов'язкам, полагоджуючи щоденні питання та реаґуючи на події в країні і поза її кордонами, і підготовляється до традиційного річного звітування про стан країни та її перспектив перед Конґресом у вівторок, 19 січня.

Преса не забуває повідомляти про стан здоров'я семи із восьми народжених в минулому році дітей. У суботу, 2 січня, і в неділю, 3 січня, центральні стейти країни, від канадського кордону до Мехіканської затоки, навістила сніговія, котра спричинила багато шкоди в тих околицях, а північно-східні стейти — зливні дощі. Америка плянує полегшити правила своєї закордонної політики щодо Куби, а також наладнати свої дещо напружені стосунки з Росією, куди на

(Закінчення на стор. 5)

До проблеми всеукраїнського об'єднання

БЛАЖЕН, ХТО ВІРУЄ. ПОДВІЙНО — ТОЙ, ХТО ДІЄ

Віталій Карпенко,
публіцист, головний редактор газети „Вечірній Київ"

Я багато роздумую над ідеєю української єдности, необхідність якої, на перший погляд, здається такою логічною і здійсненною, а на практиці перетворюється в нездоланний мур — ні обійти, ні перескочити, ні проломити. Впродовж останніх чотирьох років я написав сотні статтей, які так чи інакше торкалися теми і які вийшли трьома окремими виданнями; самі назви їх свідчать про їхнє проблемно-тематичне спрямування: „Поодинці — вмирають, виживають — гуртом" (1995). „Як повернути манкуртові пам'ять" (1997). „На нашій, не своїй землі..." (1998). Тому можу з усією переконаністю сказати: проблема української єдности — одна з найскладніших, вона виникла не сьогодні і не вчора; вона не зводиться суто до українського менталітету чи амбітности лідерів; вона стосується самого існування не тільки незалежної Української держави, а й самої української нації, чи, якщо хочете, українського етносу, в чому не зацікавлені досить потужні сили і всередині країни, і поза нею. Тому для об'єднання слід перебороти не тільки менталітет і амбітність лідерів, а й дещо посутніше, а саме: спротив антиукраїнських сил — теоретичний, ідеологічний, організаційний, фінансовий і практично-повсякденний.

Не претендуючи на істину в останній інстанції, спробую зформулювати власне бачення больових точок проблеми.

1. Географічно вигідне розташування України на перехресті світових шляхів з півночі на південь і зі сходу на захід, величезні природні багатства (надра, землі, ліси, клі-

(Продовження на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Пріоритети зовнішньої політики

Міністер закордонних справ Борис Тарасюк визначив першочергові завдання свого відомства на 1999 рік. Більше уваги буде приділено розвитку потенційних ринків, зокрема в Південній Америці, Азії і Африці. У першій половині року плянуються візити до Аргентини, Бразилії, Чилі. Це буде рік чергового саміту "Україна — ЕС" в подальшому розвитку контактів з Европейським союзом. У Львові відбудеться саміт країн Центральної Европи, в Криму — країн Балто-Чорноморського реґіону. Першою важливою подією в комісії "Україна-НАТО" стане саміт у Вашінґтоні. Президент України вперше відвідає Швецію, побуває також у Мехіко, Казахстані, Туркменистані.

Ал Ґор схвалює хід реформ

Віце-президент США Ал Ґор у листі до Президента України Леоніда Кучми високо оцінив курс глави української держави на здійснення економічних реформ і дій, спрямованих на зменшення в Україні впливу російської кризи. Віце-президент США запропонував екпертну допомогу в розробці дальших напрямів економічної реформи і подоланні кризових явищ через співпрацю між урядовими структурами України і експертами Агентства міжнародного розвитку та Міністерства фінансів США. Він запевнив, що Україна завжди може розраховувати на підтримку США.

Вшановано пам'ять Степана Бандери

На Прикарпатті, в селі Старий Угринів, де 1 січня 1909 року народився Степан Бандера, відбулись панахида й багатотисячне народне віче, у яких взяли участь посланці з Волині і Галичини. Голова адміністрації Івано-Франківської області Михайло Вишиванюк назвав у промові "найбільшим подарунком Україні" те, що "Господь зіслав 1 січня 1909 року народження великого провідника у боротьбі за незалежність України".

Україна не плянує приєднання до Росії

Керівник управління зовнішньої політики Адміністрації Президента Володимир Огризко сказав на брифінгу, що офіційний Київ визначився з европейським вибором як стратегічним напрямом розвитку держави, тому немає ніяких плянів щодо приєднання до союзу Росії і Білорусі. Він додав, що цей союз уже продемонстрував свою неефективність.

Літаки України

Українська авіятранспортна компанія, крім перевезень людей і вантажів, утилізуватиме авіяційну техніку. Тепер компанія використовує 40 повітряних суден, а решту пропонує до оренди і продажу. Загалом компанія отримала від військa 94 літаки Іл-76, 22 літаки Ан-22, 15 літаків Ан-26, 35 різних гелікоптерів. 14 військово-повітряних літаків експлуатуються. Невдовзі стануть в стрій ще два літаки Ан-12БК і один Ту-154.

Китайський трактор на Донбасі

Нинішнього року Лисичанське акційне товариство "Строммашина" на Луганщині почне випускати спільно з китайською корпорацією "Лунфен" міні-трактори потужністю від 12 до 25 кінських сил. Перші зразки зійдуть з конвейєра вже наступної весни. Потреба України в міні-тракторах обчислюється на 4 тисячі щороку.

Ціна харчового кошика

Державний комітет статистики визначив станом на 25 грудня вартість споживчого кошика з 22-ох найважливіших харчових продуктів. В цілому по Україні такий набір коштує в розрахунку на одну особу 75,87 гривні на місяць. Розбіжність у його вартості в реґіонах становить 1,4 раза. Надорожчим набір виявився у Севастополі — 88,66, найдешевшим — в Тернополі — 64,73 гривні. У Києві набір коштував 77,9 гривні. На базарі ці продукти коштували дешевше на 1,1 відсотка.

40 відсотків населення мають психічні розлади

Головний психіятр України Олександер Напреєнко повідомив, що 40 відсотків населення страждає на так звані граничні психічні розлади і невротичні реакції, викликані складним соціяльно-економічним становищем. Цей рівень за останні два роки погіршився у два рази. Психічні розлади спричинюють серцево-судинні захворювання, алькоголізм, наркоманію.

Комуністи святкують річницю СССР

Близько 300 осіб старшого віку 30 грудня взяли участь у мітингу кримських комуністів з нагоди 76-ої річниці утворення СССР. На мітингу прийнято резолюцію з осудом "купки негідників, які зрадили інтереси майже 300-мільйонного радянського народу".

Підводна система зв'язку

У січні очікується підписання угоди про будівництво підводної волоконно-оптичної системи зв'язку "Чорне море". 1500 кілометрів кабельної лінії проляжуть від Варни в Болгарії до Поті в Грузії, з відгалуженням до Одеси. У проєкті, який забезпечує цифровий зв'язок України з країнами Балканського реґіону і Закавказзя, беруть участь Болгарія, Греція, Грузія, Кіпр, Білорусь і Росія. Саме невизначена позиція Росії гальмує початок робіт.

Головні події року

Український інститут соціяльних досліджень та центр "Соціяльний моніторинг" запропонували респондентам 12 реґіонів назвати головні події 1998 року. Більшість опитаних вважає такими повінь у Закарпатті, арешт Павла Лазаренка, вибори до Верховної Ради, а у світі — події в Іраку, справу Клінтона, світову економічну кризу, чемпіонат світу з футболу. Були названі також припинення бойових дій в Югославії, справа Піночета, вбивство Галини Старовойтової.

Вибух на шахті

На шахті імені Кірова в Луганській області стався вибух, внаслідок якого загинули 6 гірників, один поранений. На глибині 530 метрів вибухнув ґаз метан. У шахті в цей час перебували 99 шахтарів. Наступного дня роботу шахти відновлено, сім'ям загиблих буде надано допомогу. Шахту засновано у 1888 році, щороку вона дає до 200 тисяч тонн коксівного вугілля.

Минулого року на шахтах України загинули 350 чоловік.

Акція "Зимовий заклик"

Луганська обласна організація Товариства Червоного Хреста за сприянням Міжнародної Федерації Червоного Хреста і уряду Канади проводить акцію "Зимовий заклик", за якою люди похилого віку, інваліди, сироти, багатодітні сім'ї отримують продовольство, пральні засоби.

Усього по області буде видано 2900 продовольчих та 680 гігієнічних наборів

Джип Лазаренків — у рові

На автодорозі Кривий Ріг — Дніпропетровське 2 січня потрапив в аварію джип "лендровер" родини Лазаренка, у якому перебували 19-річний син депутата Олександер, племінник Андрій такого ж віку і пасажир Костянтин Авдеєв. Усі одержали поранення і були госпіталізовані.Міліція виявила автомобіль у кюветі.

Павло Лазаренко їхав в іншому автомобілі.

Декада без злочинів

36 лідерів та близько 250 членів організованих злочинних угруповань притягнуто до відповідальности в результаті дій спеціяльних підрозділів міліції з боротьби із організованою злочинністю в ході першого етапу операції з 14 по 24 грудня минулого року.

В Одесі затримано лідера групи "Чеченська громада" Туштарова, а також 8 членів банди Стоянова, які вимагали 21 тисячу долярів у приватного підприємця. Припинено злочинну діяльність угруповань Агєєва в Херсонській області, Садовського в Чернігівській, Соколовського — у Вінниці, Корнієнка — в Луцьку, Авдиша — в Житомирі, Ткаченка і Святохи — в Луганському.

Вилучено 195 одиниць вогнепальної зброї, близько 20 кілограмів вибухівки, 100 кілограмів наркотиків, 135 автомобілів. Припинено діяльність 227 фірм, які контролювалися злочинними групами, для 41-ої з них скасовано ліцензії на підприємницьку діяльність.

Цигарок виробляють більше

У 1998 році виробництво цигарок і сигарет в Україні на 5,4 млрд. штук (12 відсотків) перевищило показник попереднього року. Загалом вироблено їх 53,9 млрд. штук. Зросло виробництво ферментного тютюну, але випуск його менший, ніж у 90-ті роки. При виробництві сигарет вищої якости український тютюн практично не використовується.

За інформаціями УНІАН та УНІАР.

ТІЛЬКИ ФАКТ

Президент України нагородив міністра закордонних справ Бориса Тарасюка орденом "За заслуги" з нагоди його 50-річчя.

◆

На 1 січня 1999 року в Україні проживало 50,08 млн. осіб — на 205 тисяч менше середньорічного показника 1998 року.

◆

На засіданні Оргкомітету святкування 2000-ліття Різдва Христового Патріярх Київський і всієї України Філарет запропонував спільно обговорити, за яким календарем відзначати цю подію.

◆

Впродовж 1995-1998 років в українську економіку зроблено інвестицій на 234,4 млн. гр. та 230 млн. долярів США.

◆

Верховна Рада України у два рази підвищила ставки акцизного збору та ввізного мита на бензину 4-ох марок.

◆

Грошова маса Національного банку України у 1998 році зросла на 23 відсотки і становить 15 млрд. 373 млн. гривень.

◆

У Севастополі передано станції швидкої допомоги перший з 10 амбулянсів, придбаних міською владою за рахунок кредиту, наданого під бюджетні гарантії дирекцією "Укрсоцбанку". Оновлення автопарку було однією з вимог медиків, що пікетували адміністрацію Севастополя минулого року.

◆

Перед Новим роком по всій Україні пройшла акція "Не рубай ялину", викликана великим скороченням лісів — Україна за їх площею посідає одне з останніх місць в Европі.

◆

Перший в Україні центр регабілітації наркоманів створено в Хмельницькій області. Час лікування у ньому — півтора року.

◆

За кошти 15 провідних комерційних банків України в селі Шевченковому на Черкащині відремонтовано музей великого українського поета.

◆

У Ведмедівському районі Рівенської области почали монтаж гідроелектростанції, на якій будуть встановлені турбіни з Харкова і Санкт-Петербургу потужністю до 1000 кіловат.

◆

На Херсонському суднобудівному заводі, згідно з міжурядовими українсько-російськими домовленостями, збудовано бурове судно для Росії.

◆

Полковника протиповітряної оборони Василя Дем'яненка понижено у званні за обмін великої партії пального на комплект меблів "Наташа" для власної спальні.

◆

На Закарпатті 4 січня стався землетрус потужністю 3 бали. Жертв і руйнувань немає.

◆

Шоста журналістська премія імені поета-політв'язня Валерія Марченка вручена Людмилі Загладі за публікації з питань захисту прав людини.

ТЕМА ТИЖНЯ

Бюджет України прийнято

Щороку прийняття річного бюджету набирає в Україні вигляду політичних баталій. І це було б добре, коли б йшлося про благо держави і народу. На жаль, за тими баталіями часто-густо стоять амбіції фракцій і партій. Бюджет минулого 1998 року був ухвалений Верховною Радою за 10 хвилин до півночі 30 грудня. Нинішній бюджет теж в засаді ухвалений на порозі Нового року.

Ряд політичних провідників перед цією подією висловили сумніви щодо прийняття бюджету. Голова Соціялістичної партії Олександер Мороз на прес-конференції заявив, що "уряд не зацікавлений у прийнятті бюджету". Фракція Соціялістичної партії вважає, сказав він, що бюджет необхідно приймати, але не в такому вигляді, коли стане можливим використання бюджетних коштів не за призначенням. За його словами, кошти, які плянується залучити до Державного бюджету від нафтогазової промисловости України, "викликають жвавий інтерес у влади", що "надзвичайно турбує фракцію". Він сказав також, що "при усіх намаганнях уряду захистити власні позиції" при прийнятті бюджету, "найменше зацікавлений у його прийнятті саме уряд і виконавча влада".

Провідник Комуністичної партії України Петро Симоненко заявив, що фракція комуністів підтримуватиме проєкт бюджету лише за умови закладення у його видаткову частину повної компенсації заборгованости з платні, пенсій і стипендій, а також виділення 510 млн. гривень на компенсацію знецінених заощаджень населення. Фракція наполягає на повному фінансуванні "чорнобильських" програм й освіти. Комуністи не голосуватимуть за бюджет, якщо він не передбачатиме стратегії розвитку сільського господарства, машинобудування, зокрема для села, авія- та суднобудування. Фракція вимагає скорочення числа державних службовців на 30 відсотків і зміни позиції Кабінету Міністрів щодо повної оплати населенням житлово-комунальних послуг.

Голова Комітету Верховної Ради з питань бюджету Юлія Тимошенко сказала на брифінгу, що уряд повернувся до своєї колишньої позиції і представив "традиційний про... бюджету із штучно роздутими податковими надходженнями". Водночас Юлія Тимошенко зазначила в інтерв'ю для УНІАН, що до бюджету-99 вперше закладено житлово-комунальні субвенції, пільги ветеранам війни, кошти на оплату енергії, а в разі виконання "доходної частини бюджету" з'явиться можливість виплатити борги вчителям і лікарям, субсидувати лікарні й школи.

Президент України Леонід Кучма в інтерв'ю Українським телевиінам сказав, що 1999 рік не буде кращим від попереднього. "Ми навіть в бюджеті, сказав він, не закладаємо росту валового продукту". Водночас Президент скептично оцінив намагання окремих діячів заради популярности вимагати від бюджету неможливого. "Всі пільги за нашим чинним законодавством, сказав Леонід Кучма, становлять 17 млрд. гривень, а весь бюджет, зведений по країні, з урахуванням місцевих, становить 33 млрд. гривень. То чи можна вести мову про здоровий глузд, коли з трибун чуються твердження, що тільки промовці дбають про український народ".

На розширеному засіданні Узгоджувальної ради голів депутатських фракцій, за участю голів парляментських комітетів і прем'єр-міністра, було вирішено: "Бюджет ми повинні приймати однозначно". Про це Олександер Ткаченко повідомив перед початком обговорення бюджету.

Враховуючи пропозиції депутатів, висловлені при обговоренні проєкту в першому читанні, уряд погодився зменшити витрати на державне управління, збільшити їх на молодіжне житлове будівництво, судову владу, сезонні роботи на селі, а амортизаційні відрахування спрямувати на придбання сільсько-госпоадрської техніки і програми розвитку села.

Бюджет на 1999 рік ухвалено з дефіцитом 1 млрд. 240 млн. гривень, що становить 1 відсоток. Затверджено захисні статті видатків, зокрема на платню і пенсії, освіту, придбання ліків, харчів. Передбачено суми витрат на державне управління, судову владу, міжнародну діяльність, національну оборону, наукові дослідження, соціяльний захист та інші потреби.

Цікаво порівняти окремі статті витрат. На соціяльний захист населення призначається 2,21 млрд. гривень, на державне управління 1,143 млрд., на оборону і військо 3,1 млрд., на правоохоронну діяльність і безпеку держави — 1,653 млрд., на освіту — 1,822 млрд., охорону здоров'я — 530 млн., на культуру і мистецтво — 160 млн. Захист від наслідків Чорнобильської катастрофи поглине 1,746 млрд. гривень.

Отже, Україна має затверджений бюджет на нинішній рік. Дай Боже йому стати реальністю.

(За матеріялами УНІАН і УНІАР).

Шахтар помер...

(Закінчення зі стор. 1)

Шахтарі, які 5 місяців пікетували обласну державну адміністрацію, зібрали на лікування Михалевича близько 4 тисяч гривень, ще 4 тисячі виділила адміністрація. Майже 5 тисяч гривень виплачено сім'ї покійного. Через три дні після самоспалення гірникам почали виплачувати платню. У похороні Михалевича взяли участь близько 200 гірників.

x x x

У Миколаєві помер від опіків водій Миколаївського оптово-роздрібного підприємства Іван Немировський, який в будинку адміністрації облив себе бензиною і підпалив. При цьому він намагався обійняти свого начальника. Акт самоспалення робітник вчинив на знак протесту проти затримок платні, яку не виплачували тут вже 13 місяців.

(УНІАР, УНІАН).

АМЕРИКА І СВІТ

Зростає коло претендентів на пост прем'єра Ізраїля

ЄРУСАЛИМ. — Після того, як провідні політичні партії Ізраїля у принципі погодились на те, щоб парляментарні вибори в країні відбулися 17 травня 1999 року, почало зростати коло претендентів на пост прем'єр-міністра країни. Метою цих акцій є — за всяку ціну позбутися Беньяміна Нетанягу, проти котрого та його політики виступають зокрема праві екстремісти. Одним із таких кандидатів є Зів Беньямін Бегін, єдиний син колишнього прем'єр-міністра Менахема Бегіна, котрий заявив, що виступає з Лікуду, партії Б. Нетанягу, щоб зайнятися передвиборчою кампанією. Причиною, котра спонукала З.Бегіна кандидувати, є його невдоволення партією Лікуд за те, що разом з Б. Нетанягу віддала палестинцям землю на західньому березі ріки Йордан.

Найпопулярніша марка року

ВАШІНҐТОН. — Поштова служба повідомила, що найпопулярнішою маркою 1998 року в країні стала марка з карикатуристичним зображенням канарка Твіті та кота Сильвестра. Майже 38 мільйонів марок зі зображенням цієї завжди воюючої пари потрапили до збирачів марок впродовж того року. Одначе найпопулярніша до цього часу — це марка, видана Поштовою службою у 1993 році, з портретом Елвіса Преслі, котрої понад 124 млн. закупили збирачі-колекціонери. Поштова служба ЗСА видає 40-45 більйонів марок кожного року. Серед 10 найпопулярніших у 1998 році більш як 243 млн. закупили колекціонери, а це понад 12 млн. більше, ніж у 1997 році.

Єменське військо звільнило закладників

САНІЯ, Ємен. — У вівторок, 29 грудня, єменські вояки оточили групу ісямських екстремістів-шантажистів, які схопили та тримали закладниками 16 західних туристів, і відкрили по них вогонь. В наслідок тієї акції загинуло чотирьох туристів-закладників, а двоє інших, включно з одною американкою, були поранені, 10 оцілілих туристів звільнено. Міністерство внутрішніх справ Ємену повідомило, що викрадачі-шантажисти убили трьох закладників, а четвертий помер вже після звільнення в лікарні. Уряд Ємену зазначив, що їхні вояки атакували сховище тільки після того, як шантажисти почали вбивати закладників.

ЗСА припинили видворення

ВАШІНҐТОН. — Офіційні чинники іміграційного уряду повідомили, що продовжуючи свою політику допомоги країнам Центральної Америки, котрі потерпіли від катастрофічного гурагану "Мич", ЗСА вирішили припинити видворювання нелегальних імігрантів з цих країн впродовж принайменше наступних 18 місяців. Це тимчасове рішення відноситься до приблизно 150,000 нікараґванців і гондурасців, щоб дати їхнім країнам можливість „вловити віддих" економічного оновлення, заявила комісар Служби іміграції і натуралізації Доріс Мейсснер. Під час цього припинення депортації деякі з цих імігрантів матимуть змогу працювати і цим способом дадуть більше часу своїм країнам стати економічно на ноги. Щоб скористати з цієї тимчасової можливости, нелегальні імігранти зі згаданих країн мусять зголоситися до відповідних властей і заплатити 175 дол., та довести, що перебувають у ЗСА від 30 грудня.

Започатковано нову грошову одиницю в Европі

ФРАНКФУРТ. — Від 1 січня 1999 року в Европі введено нову грошову одиницю — евро, котра розпочала свою торгову діяльність на світових фінансових ринках без будь-яких перешкод. Покищо евро використовується у безготівковій формі на біржах та інших фінансових процесах. Доперва з початком 2002 року країни Европейського союзу замінять свої гроші на евро, але валюти окремих країн все ще будуть актуальними впродовж наступних шести місяців. Перші торги з евро відбулися у понеділок, 4 січня, і на фінансових біржах Сіднею, Токіо, Лондону, Парижу, Франкфурту та інших міст нова европейсько грошова одиниця задебютувала вартістю 1.17 дол., і вже по полудні досягла вартости 1.186 дол., а на валютній біржі Ню Йорку евро досягло вартости 1.18060 дол. Покищо невідомо, чи у майбутньому евро буде конкурувати з доляром і як це може вплинути на валюту З'єднаних Стейтів Америки.

Нова політична партія в Ізраїлі

ЄРУСАЛИМ. — Авіґдор Ліберман, колишній керівник персоналу ізраїльського прем'єр-міністра Беньяміна Нетанягу, заснував другу політичну партію для жидів — імігрантів з Росії. Нову партію А. Лібермана уважають російським відламком Лікуду, партії Б. Нетанягу, котра буде першим справжнім суперником для партії Натана Шаранського, теперішнього ізраїльського міністра торгівлі та колишнього совєтського дисидента.

ЗСА міняють свою політику щодо Куби

ВАШІНҐТОН. — Чільний американський урядовець у понеділок, 4 січня, заявив, що ЗСА готові погодитись на більші фінансові та людські спілкування з Кубою. Такий крок дозволить громадянам Куби отримувати мільйони долярів з Америки від рідних і приятелів, що в свою чергу дасть їм можливість купляти більше американських продуктів і ліків. Крім того, це започаткує більш прямі лети між обидвома країнами та пряме листування і поштову обслугу, і також дозволить на змагання балтиморської бейсболової дружини „Оріолс" зі збірною Куби в березні. Меделин Олбрайт, секретар Державного департаменту, формально запропонувала ці зміни Президентові Б. Клінтонові. Ці полегші американської політики стосовно Куби „є спрямовані на підтримку кубинського народу" і бодай частинно можуть допомогти поліпшити щоденне життя.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор – Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто
Верстка – Павло Стокотельний;
Реклама і оголошення – Марія Шепарович. Адміністратор – Володимир Гончарик.

Мова про мову

На жаль, годі заперечити: наша мова повна всякого роду русицизмів, польонізмів, германізмів та інших „ізмів" внаслідок довголітньої окупації різними країнами. Правда теж, що мова не є мертва, вона живе і розвивається, потребує все нових поправок та правил. Але, парафразуючи Шевченка, хочеться сказати: „Не нам на прю з Тобою стати, не нам діла Твої судить". Ми з вами не професіонали, а хоч і професіонали, то не філологи-мовознавці, і не наше діло пробувати робити тут чи пропонувати робити які-будь реформи, або, як кажуть: „Як ти швець, то до кравецтва не мішайся".

Нам конечно треба загальної всеукраїнської конференції філологів-спеціялістів, які, розібравши все гаразд, устійнили б новий український правопис. Тоді, він був би прийнятий, як і перший, „всіми українськими землями". Це не діло українців, інтелектуалів, патріотів, мистців або читачів українських газет, бо вони в цьому не є компетентні.

Хочеться навести слова одного з наших професорів, 90-літнього Юрія Шереха, ще з 1945 року: „Українська школа на еміграції, як і вся українська еміграція — гостро потребує перевидання українського правопису. Правда, що їх зведення, які подаємо тут, спираються на так званий „Харківський правопис", ухвалений до вжитку 1928 року, після того, як його докладно обговорила Всеукраїнська Правописна Конференція і зредагував один з найвидатніших і найавторитетніших українських мовознавців — Олександер Синявський, і на складений на основі цього правопису „Правописний словник" Г. Голоскевича (видання сьоме, Харків-Київ 1930). Правопис цей, опрацьований за участю вчених і громадськости, як центральних і східних, так і західних українських земель, був і прийнятий усіми українськими землями. Можна думати, що і деякі правила цього правопису потребували б перегляду й зміни, але в теперішніх умовах вважаємо будь-які зміни правопису за шкідливі і недоцільні". І далі: „Остаточне прийняття чи відкинення змін, як і можливих інших — може належати компетенції тільки майбутньої Всеукраїнської Правописної Конференції, вільної в своїх дискусіях і ухвалах".

О. Синявського, як і більшість учасників Всеукраїнської Правописної Конференції знищено, а Г. Голоскевич заплатив за свій словник головою у Сибіру.

Ці слова Шереха ще й донині актуальні. Доки не маємо чогось новішого, ліпшого, тримаймося харківського правопису, бо „будь-які зміни правопису є шкідливі і недоцільні". Вправді, за сім літ своєї власної держави і самостійности можна вже було скликати Всеукраїнську Правописну Конференцію, де є такі визначні мовознавці, як хоч би той самий Шерех, Караванський і багато інших, але як то каже приповідка: „На війні музи мовчать". В Україні така біда — і політична, й економічна, що нікому не в голові тепер правопис. Батьки відбирають собі життя, бо не мають чим прогодувати дітей, шахтарі самоспалюються з браку середників до життя, пенсії і заробіткові платні місяцями не виплачуються, самовбивства в армії зростають, хабарництво, мафія, корупція поширені, діти недоїдають, а то й голодують, сиріт, хворих і бездомних дітей повно, то кому в голові правопис?

Але, все таки, як хтось пише, „що кожний редактор покликується на Голоскевича, а я не знаю, хто він є та де він працював чи працює та навіть не маю його правопису", — то стає більш як сумно. І хочеться сказати що, властиво, при таких „знаннях" нема бази для дискусії.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про одне спільне добро

Здається, що трагедія, яка скоїлася в Червонограді (колись Кристинопіль) Львівської области, 30 листопада, пройшла досі без уваги нашої спільноти на еміграції. Звичайно таких трагедій, в яких гине „лише чотири особи", є без числа. І про цю, червоноградську, наша газета згадувала 18 грудня.

Однак, коли ми точніше дізналися про це із львівської преси, знайшли поважну причину поділитися думками та фактами про цю ще одну проблему „нової" України. Ця проблема є нашою спільною, як і є нашим спільним добром, за яке грошами платити ніяк не можна. Це добро — сьогочасні діти, які, незважаючи на віддаль і на океан, що їх ділить, втягають у себе ці самі добрі, як і погані навики, оглядають ті самі фільми і телевізійні програми, курять ті самі папіроски і пробують такі самі наркотики. Тому і трагедія, що скоїлася в Червонограді, могла так само бути в кожному містечку США чи навіть у метрополії світу — Ню Йорку.

Хто із підлітків, що живе у США, не знає про фільм „Армагедон"? Тому не диво, що шкільна дітвора Червонограду, ще із заохотою учителів із шкіл, випрошувала у батьків гривню, щоб купити квиток на фільм. А далі сценарій, який можна б повторити, де завгодно. Забагато дітей, що бажали увійти на залю і напирали на входові двері, бажаючи увірватися до середини. Перші почали падати, інші їх затоптували. Напритомних, покалічених, з посинілими обличчями дітей виносили надвір. У висліді четверо школярів загинули, десятки потрапили до лікарні. Львівська преса, описуючи трагедію, шукає винних серед учителів, міського уряду і керівників кінотеатру. Але справа не так проста, тому що вину у тому нещасті треба шукати у сьогоднішньому світі, в загальному, і в першу чергу серед батьків. Чи не замало тепер взагалі віддають часу та уваги дітям, а зокрема підліткам, їхні безпосередні опікуни — батьки? Чи не залишають дітей „напризволяще", зайняті самі своїми проблемами, байдуже якого порядку? Чи не завважують, або не бажають завважити усі ці негативні впливи вулиці, товаришів, а особливо кіно, телевізії чи брукових газет? Отож, на нашу думку, трагедія у Червонограді могла так само мати місце в кожній іншій країні, що живе у сьогоднішньому підсонні, де панує повна свобода чи радше байдужість до впливу на дітей. Байдуже, чи були це діти з України, чи українські діти в кожній іншій країні, де ми живемо, а вже зокрема тут, у США, де свобода запустила сильне коріння по всіх усюдах, чи в нашій батьківщині — мало деклямувати, що „діти — це наше майбутнє", бо надто мало їх в молодечих організаціях, і надто багато у них вільного часу, який запрошує до бездумного втягання у себе поганих навичок.

Може б нам, дискутуючи над діяспорною проблемою „ви" і „ми", збагнути, що „вони", діти, є найважливішим нашим добром, в ім'я якого нам усім треба працювати, щоб не повторився ще раз Червоноград чи йому подібні випадки?

О-КА

Відновлено Наукову Раду при Світовому Конґресі Українців

Торонто. — Під час VII Світового Конґресу Українців у Торонто на четвертій пленарній сесії прийнято резолюції про відновлення діяльности Наукової Ради і Ради Культури при СКУ. Наукову Раду очолив д-р Любомир Винар — голова Українського Історичного Товариства, віцепрезидент УВАН у США і дійсний член НТШ. Членами Наукової Ради є українські наукові і академічні установи в діяспорі, які на добровільній основі співпрацюють в Науковій Раді, як світовій надбудові наукових установ при СКУ.

Відновлення діяльности ради дуже на часі, якщо узяти сучасний стан української науки в Україні і діяспорі. Управа складається з таких членів-відпоручників наукових установ: д-р Всеволод Ісаїв (перший заступник президента Української Асоціяції Університетських Професорів, дійсний член НТШ), заступник голови НР; д-р Василь Верига (член Президії НТШ в Канаді), в.о. наукового секретаря НР в Канаді; проф. Михайло Тарновецький, президент УВАН в Канаді, член президії НР; проф., адвокат Марта Трофименко (член НТШ), голова Статутової Комісії НР і правний дорадник; д-р Ярослав Трофименко (екзекутивний віцепрезидент Інституту ім. В. Ли-

(Закінчення на стор. 25)

Колядка

Різдво в Фльориді!
Наші сосни й пальми
Вздовж вулиць поставали у рядки
І мовою своєю, наче псалми,
Співають українські колядки.

Різдво теплом осяяне в Фльориді,
Тут снігу ні сніжиночки нема.
А в Україні, вріднім краєвиді,
Є справжній сніг —
і справжня там зима.

Блищать сніги, як щирі діяманти,
Казково білий сяє кожний двір,
І все дзвенить
в святковому анданте,
А місяць диригує хором зір.

Пісні барвисті, як намиста низка
Єднають нас з Вітчизною ізнов.
Далекі простором,
а серцем дуже близькі —
В нас спільне горе,
радощі й любов.

Колядка про торжественні новини,
Колядка і велична, і проста:
Народження Спасителя — Христа,
Народження нової України.

Ганна Черінь

ЗВІДУСІЛЬ

Киргизстан став членом Світової організації торгівлі

Пресове аґентство ІТАР-ТАСС повідомило, що Киргизстан першою із колишніх республік СССР став членом Світової організації торгівлі. Уряд Киризстану минулого місяця погодився і затвердив вимоги вступу, але їх зобов'язував 30-денний проміжок чекання, щоб їхнє членство у згаданій організації стало офіційним.

Білорусь може об'єднатися з Росією

Віцепрем'єр Росії Вадим Густов повідомив репортерам засобів масової інформації, що 2000 року Росія і Білорусь перейдуть на спільний бюджет, в основу котрого буде покладено спільну валюту. Угоду про це підписали у Москві президенти Борис Єльцин і Олександер Лукашенко. Механізм впровадження спільної валюти і її назва визначається у першій половині цього року. Згідно з підписаною угодою, ще в цьому році має відбутися референдум про об'єднання обох країн.

Палаци повертають королеві

У Болгарії прем'єр Іван Костов обговорював з останнім королем Симеоном питання про повернення монархові шести палаців і земель, свого часу конфіскованих комуністичним режимом. Тепер вони служать за урядові резиденції. Король Симеон, який вже 52 роки перебуває на вигнанні, пообіцяв повідомити про своє рішення в цій справі на майбутній пресовій конференції, котра має відбутися наступними днями.

Перша буря 1999 року

Сильна буря навістила ЗСА ніччю з суботи, 2 січня, на неділю, 3 січня, а зокрема центральні стейти країни - від канадського кордону до Мехіканської затоки. Її стихія примусила летунські лінії відкликати сотні летів, і тисячі подорожуючих опинилися у непередбаченому становищі на летовищах країни. Крім того, багато околиць втратили постачання електрики, а головні дороги стали непроїзними через сніг. На ...нньо-північному побережжі натомість випав сильний дощ і спричинив подібну ситуацію надміром опадів, заливаючи дороги і людські житлові будинки.

Вбивство у Чечні

До Лондону привезено літаком з Азербайджану тіла вбитих у Чечні фахівців закордонної телефонічної компанії — Петера Кеннеді, Дарена Гікея, Рудольфа Петші та Стенлі Шова, котрі закладали там телефонічні лінії. Спершу на узбіччі шляху було знайдено голови загиблих, а їхні тіла знайдено в селі Чорноріччя, поблизу міста Грозного.

Росте і старіється населення ЗСА

Населення ЗСА у 1998 році зросло більш як на 2.5 млн. осіб — про це в останніх днях минулого року повідомило Бюро перепису населення у Вашінґтоні — підрахувавши, що на 1 січня 1999 року населення країни становитиме 271,645, 214 осіб. Сподіваються, що у 1999 році населення зросте на 2.3 млн. осіб, що буде менше, ніж у 1998 році, а причиною цього уважають збільшення смертностей, бо населення росте і старіється.

Мати семернят залишила лікарню

У Гюстоні з лікарні виписали Нкем Чукву, жінку, котра минулого місяця народила восьмернят, з яких одне померло. З уцілілих семеро немовлят п'ятеро вже можуть дихати самостійно, а двоє ще з допомогою машини. Лікарі одначе кажуть, що всі семеро немовлят знаходяться у стабільному але поки що небезпечному стані.

Ф. Дзержинський повертається до Москви

Сім років тому в ніч перед Новим Роком зібрана перед будинком колишньої головного бюра КҐБ велика кількість москвичів стали свідками, як чотири двигуни знімали з п'єдесталу статую Фелікса Дзержинського, засновника таємної поліції, котра впродовж 74-ох років зуміла тримати в страху цілий Совєтський Союз. Минулого місяця парлямент Росії проголосував, щоб статую цього „заслуженого громадянина" поставити назад на своє місце.

Пам'ятник М. Грушевському в Києві

У вівторок, 1 грудня 1998 року, в Києві відбулося урочисте відкриття пам'ятника найвизначнішому історикові України Михайлові Грушевському, колишньому голові Української Центральної Ради та Президентові Української Народної Республіки. На урочистостях відкриття було багато визначних осіб на чолі з Президентом України Леонідом Кучмою. Пам'ятник поставлено на площі біля Будинку Вчителя, перед яким 22 січня 1918 року проголошено незалежність України. Відкриття пам'ятника збіглося з сьомою річницею референдуму 1 грудня 1991 року, котрим весь народ підтримав Верховну Раду у проголошенні України незалежною державою 24 серпня 1991 року. На камінній плиті пам'ятника видніє напис: „Пам'ятник визначному державному і громадському активістові, українському історикові Михайлові Грушевському (1866-1934), що його споруджено фондами міста Києва 1 грудня 1998 року".

ГОЛОС ЧИТАЧА

Подивімся, нарешті, що роблять інші народи...

Недавно появилась у „Свободі" дуже гарна редакційна стаття під заголовком: „Українці об'єднаються!". Дуже влучно сказано, що все значне, велике випливає не з урядових верхів, а з глибини соборної душі народу".

Тут, власне, криється наша слабість — чи то в Україні, чи тут, на еміґрації. Погляньмо, наприклад, на Америку, Канаду, інші демократичні держави, де народ має рішальний голос. А як же мається справа в нас? Пригадались мені слова стрілецької пісні: „Задовго ми вже одинцем блукаєм в чистім полі". Це наша вина, що наші лідери не чують голосу народу, тому що ми розсіяні, не тягнемо в один гуж, тому що багато з нас говорять: „Моя хата скраю".

Коли б ми, українці, одним голосом сказали, що ми вже маємо того досить, то напевно наші проводи з нами мусіли б рахуватись. Візьмім еміґрацію в Америці. Ми гейби всі прямуємо до тої самої мети та до об'єднання, бо, властиво, що нас роз'єднує? Подивімося на інші народи: російські комуністи єднаються з російськими фашистами, щоб спасти „нєдєлімую" Росію. Ірляндці-протестанти та ірляндці-католики — запеклі вороги, а шукають згоди. Навіть найбільші вороги в світі, жиди і араби, шукають якогось замирення. А які, властиво, розбіжності маємо ми? Майже ніяких! Візьмім наші союзи. Відділи звужуються, де було їх кілька, тепер один, бо члени відходять у засвіти, а дуже мало прибуває нових. Але коли ходить про злуку союзів, щоб заощадити великі суми грошей, то одне слівце у зміненні назви є перешкодою до об'єднання!

Подібне діється з нашими двома централями. Ніби мають одну і ту саму мету, але кажуть: „Не я за тобою, але ти за мною мусиш іти". Подивімось на американські більйонові компанії — вони об'єднуються, міняють назви, щоб заощадити великі суми грошей, як рівнож бути сильнішими. Коли б ми мали один Союз, одну репрезентативну централю, то не було б потреби утримувати дві управи. Нам потрібна одна загальноукраїнська репрезентація у Вашінґтоні, а за заощаджені гроші — наші гроші — можна зробити більш ефективною цю нашу репрезентацію перед американським урядом.

(Закінчення на стор. 25)

Рік новий перебирає...

(Закінчення зі стор. 1)

переговори в найближчі дні вибирається Меделин Олбрайт, секретар Державного департаменту.

Тим часом в Европі від 1 січня введено нову грошеву одиницю — евро, котра покищо використовується лише у безготівковій формі, на біржах та в інших фінансових трансакціях - лише з початком 2002 року валюти країн Европейського Союзу замінять евроготівкою. Виникає питання, чи у майбутньому не стане евро поважною конкуренцією для американського доляра.

В Ізраїлі прем'єр-міністер Беньямін Нетанягу переживає різного роду політичні кризи — прискорення парляментарних виборів, заснування нової політичної партії та цілий гурт нових кандидатів-суперників, яким не до вподоби його політика щодо палестинців. Все це знову зупинило на неозначений час відновлення мирних переговорів, спонзорованих Америкою. Іракський президент Саддам Гуссейн використовує всі можливості, щоб спровокувати ЗСА і Англію.

В Азії продовжується фінансово економічна криза, наслідки котрої починають виникати тут і там у ЗСА, зокрема у ділянці експорту американських продуктів і виробів. А Китай з часу відвідин Президента Б. Клінтона посилив свої переслідування дисидентів та інакодумаючих.

Усі ці події в той чи інший спосіб заторкують Америку та її громадян.

Х.В.-Ференцевич

Січень — місяць двох важливих імпрез

22 січня УВАН, при участі інших наукових установ Америки, в Колюмбійському Університеті (Інститут Гаррімана) проводить конференцію з нагоди 80-ліття Української Революції — Гетьманату. Доповідачі: О. Біланюк, В. Верстюк, М. фон Гаґен, І. Гирич, Т. Гунчак, О. Мотиль, Лариса Онишкевич, Я. Пеленський, Анна Процик, Ф. Сисин, В. Стойко, В. Ульяновський.

24 січня в будинку УВАН вшановуватиметься ювілей Української Академії Наук конференцією „Українська Академія Наук: ВУАН—УВАН—НАНУ". З доповідями виступлять Тамара Булат, Л. Винар, О. Домбровський, Я. Пеленський, а також науковці з України: В. Верстюк, І. Гирич, В. Ульяновський.

ДВА ПОГЛЯДИ НА ПОДІЇ ЧАСУ

Огляди наших постійних авторів д-ра Володимира Боднара і Євгена Бачинського надійшли до редакції одночасно. Одночасно ми їх і публікуємо. Наші політологи ведуть мову про ті ж самі події минулого року, бо факти — справа незмінна. Проте один з них має дещо песимістичний погляд на стан справ у світі і в Україні і покладається переважно на Божу ласку, другий помічає обнадійливі перспективи. А якого нового року очікуєте ви, шановні читачі? І в особистому житті, у діяспорі та Україні? Напишіть про це до нашої газети.

Будьмо оптимістами

Старий рік відійшов до історії, і політологи, економісти, соціологи приступили до звичайних аналіз подій року, щоб визначити перспективи нового періоду. Усім хотілося б, щоб він не був важчим від минулого. Правда, є події, які важко передбачити навіть експертам-економістам високого рівня. За приклад може послужити провал економіки в азійських державах, який спричинив фінансову кризу майже в цілому світі. Економічний ріст азійських держав тривав близько 20 років, але надужиття власників банків і гонитва за більшими прибутками спричинили крах фінансової системи, який триває донині, незважаючи на фінансову допомогу Америки, Міжнародного валютного фонду і Світового банку.Допомога була надана негайно, щоб запобігти економічній кризі в усьому світі, яка могла б викликати незворотні політичні і соціяльні зміни.

Економічна криза вплинула також і на економіку України. На початку 1998 року економісти ствердили, що скорочення виробництва в Україні сягнуло дна і почалось зростання, яке до кінця року мало скласти від 0.5 до 1.0 відсотка. Але економічна криза в Азії, Російській Федерації позначилася також і на Україні. Україна експортує близько 40 відсотків своєї продукції до Росії, де влітку сталася девальвація рубля, що викликало неспроможність виплати внутрішніх і зовнішніх боргів. Це позначилося на економіці України, хоча і в меншій мірі, як в Росії. Гривня втратила на вартості відносно доляра близько 50 відсотків, а зріст виробництва і покращання матеріяльного стану населення залишилися тільки мрією.

Економіка Америки не зазнала досі значного скорочення через кризу в Азії, але деякі компанії в 4-му кварталі мали менші прибутки, а Нюйоркська біржа зазнала коливань. Дехто із експертів вважає, що ціни стаків дещо роздуті, але прибутки, які отримають їх власники, є причиною зросту американської економіки, а інвестори стаків заробили від 1994 року 5 трильйонів долярів.

Щоправда, дехто вважає, що зростання економіки і добробут є постійними, а тому видає більше грошей, ніж заробляє. Це не найкраща звичка, бо може статися, що заробітки в людей зменшаться, вони перестануть купувати і настане криза. Про це застерігає Стівен С. Роач в газеті "Плейн Ділер".

В політиці, коли б не було атаки на Ірак летунських з'єднань Америки і Англії, минулий рік можна було б вважати спокійним. На Близькому Сході, попри зусилля президента Б. Клінтона допровадити до порозуміння між палестинцями і жидами, покищо змін не сталося. В Боснії Америка і НАТО підтримують відносний спокій, зате в Косово розгорілася війна між сербами і албанцями. Сильний тиск і загроза повітряних сил НАТО зупинили винищування албанців, але як на довго — час покаже. Дії Північної Кореї все ще можуть стати джерелом конфлікту на Далекому Сході. Зустрічі прем'єрів Росії і Китаю насторожили політиків у Вашінгтоні. Економічна криза в Росії і стан здоров'я президента Єльцина не віщують спокою у Східній Европі. Фундаменталісти з Талібану, які мають владу на більшій частині території Афганістану, запровадили суворий режим в країні, незважаючи на протести міжнародних гуманітарних організацій.

В Україні на політичному полі нічого не змінилося, протистояння уряду і Верховної Ради триває на шкоду народу і держави, а найчисельніша фракція комуністів голосує проти внесених Президентом проєктів законів, потрібних Україні. Вибори Президента відбудуться в жовтні нинішнього року і покажуть, як далеко партійні керівники і народ виросли в будівництві національної держави і чи готові виправити помилки минулого. Покращення життя народу до виборів не станеться, а передвиборча агітація кандидатів загострить протистояння і виявить ще більше скандалів і зловживань, які мали місце в державі.

Назовні Україна має добрі відносини із сусідами, за винятком північного, який все ще не може сприйняти Україну як незалежну державу. Україна підписала договір з НАТО і співпрацює в проєкті „Партнерство задля миру", виступи її амбасадора в ООН свідчать, що Україна починає виходити на видне місце в міжнародній політиці.

В Німеччині в наслідок виборів прийшов до влади Шредер на місце канцлера Коля після 16-ти років його урядування. Новий канцлер запевнив, що політика Німеччини не зміниться.

Впровадження з 1 січня спільної валюти на території Европейської Юнії 15-ти держав буде великою подією на економічному і фінансовому ринках Европи і світу.

Президент Клінтон опинився в скрутному становищі, і закінчення його другої каденції в Білому Домі перебуває під знаком запитання. В Північній Ірляндії є надія на закінчення війни. Квебецькі сепаратисти у Канаді не одержали сподіваної більшости, і справу незалежности Квебеку буде знову відкладено. Суверенітет Панамського каналу в кінці року переходить до держави Панама. Почалися приготування до відзначення 2000-ліття Різдва Ісуса Христа. Очікують до двох мільйонів паломників в Єрусалимі, Назареті і Римі.

І на кінець ще одна політична бомба: президенти Росії і Білорусі домовилися про злуку в одній державі. Яку реакцію викличе ця угода в українському політичному світі, ми невдовзі почуємо, а покищо будьмо оптимістами і працюймо на благо нашого народу!

Євген Бачинський

Не повторюймо помилок

Населення нашої плянети перейшло за 6 більйонів і зростає. Близько половини людей живе у злиднях. Немає в світі справедливого подiлу матеріяльних благ. Число багатих людей зростає, але більшає людей покривджених та вбогих. Хоча минуло понад півстоліття від закінчення Другої світової війни, але воєнні конфлікти і далі вибухають.

Ідею багатопросторности народів, себто різних форм союзів і об'єднань, властиво, не вдалося впровадити у життя. Свого часу на конференції в Маастріхті, Голляндія, постала ідея об'єднання европейських країн у формі якоїсь Мегаевропи, в аспектах мілітарному, монетарному і економічному. Але ця ідея завмирає. Росія також плянує утворення якогось союзу слов'янських народів, але покищо тільки Білорусь практично є в союзі з Росією. З цього можна зробити висновок, що народи більше тяжіють до свого рідного кореня, своїх традицій і своєї національної окремішности. Вони не хочуть втрачати ці прикмети, тому що Росія, наприклад, завжди кольонізує та асимілює свого партнера. Україна повинна власним досвідом засвідчити, до чого призводить насильно укладений союз з Росією.

Останнім часом в Росії сталися особливо негативні явища — як економічні, так і політичні. Президент Росії Б. Єльцин вже давно хворіє і йому не під силу контролювати і координувати всі полюси життя Росії. Комуністична партія на чолі з Зюґановим використовує цю обставину і домагається відставки Єльцина. А вибори нового президента можуть привести до влади комуніста чи шовініста типу Жириновського або генерала Лебедя. Єльцин часто змінює людей на високих становищах. Він усуває прем'єрів Черномирдіна та Кірієнка, але не знати, як довго утримається при владі старий більшовик Прімаков.

Світовий Банк та США вже не поспішають з поміччю для Росії, бо переконалися у недоцільності такої допомоги. Замість демократії у Росії розвивається спекуляція, мафіозність, розбійництво та загальний хаос. Сам Черномирдін, а також такі багатії, як Березовський та інші, збагатилися на нелегальних трансакціях.

Позначається й ментальність росіян, які з давніх давен привчені здобувати добробут завдяки приєднуванню усе нових територій, а не інтенсивного розвитку власного господарства. Тепер, після відходу України, азійських країн, Балтії і Кавказу вони спробували перейти на масовий імпорт продовольства, але з того нічого не вийшло.

Девальвація рубля нестримно наростає. Були спроби нової емісії рубля, аби частинно виплатити платню, але ці спроби тільки посилюють інфляцію і погіршують ситуацію. Думаю, що головною причиною економічної кризи в Росії є брак такого джерела багатства, яким була Україна, з її кольосальними природними багатствами. Навіть відомий філянтроп-мільйонер Сорос зневірився в допомозі Росії і про це виразно говорить. Росія накопичила в своєму воєнному арсеналі могутній запас атомових ракет, які одержала з України, Білорусі і Казахстану. Мораль і життя російського війська є на дуже низькому рівні. Високі військові службовці схильні продавати на „чорному ринку" таємні знаряддя, що вже траплялося і насторожувало цілий світ.

В Україні не сталося радикальних змін на політично-економічній арені. Паритет гривні до доляра змалів. Інфляційний тиск не відчувається коштом неплатности працівникам і пенсіонерам. Вони не одержують своєї платні по 6 місяців. Президент Кучма тяжіє до Заходу і демократично-приватних структур, але в багато випадках є нерішучим. Приватизація дуже млява з причини обструктивних заходів скомунізованої Верховної Ради.

Соромно перед світом, що по сімох роках незалежности України головою Верховної Ради вибрано комуніста Ткаченка, який явно підкреслює, що прямує до повернення старої номенклятури і комунізму. Логічно і національно, праґматично міркуючи, таку Верховну Раду треба б оскаржити у зраді народу та державі.

Найвищий час анулювати багато штучно створених партій або досягти злучення деяких демократичних та в цей спосіб сильніше протиставитися комуністам. Не повторюймо помилок минулого, бо з них треба тільки вчитися. Велика надія — на творчу і патріотичну молодь. В цьому напрямі багато і успішно працюють молодіжні організації Пласту, СУМ-у, Могилянська Академія, „Смолоскип" і націоналісти. Законом природи стара номенклятура минається і молодий, патріотичний авангард з часом перейме естафету у свої руки.

Значно поширилися в Україні шахрайства, мафіозність та розбишацтво. Ось і недавно на швайцарському кордоні арештовано колишнього прем'єра України Лазаренка. Йдеться про вивезення за кордони України значного капіталу. Подібна історія вже мала місце з депутатом Звягільським, який певний час переховувався в Ізраїлі, а тепер повернувся і преспокійно живе в Україні. В Україні не має безстороннього, справедливого судівництва, державної безпеки та суворої кари за порушення конституційних законів.

Еміграція з України, так звана „четверта хвиля", дещо припинилася, бо Україна утруднює виїзд своїх громадян до інших країн.

Просім Бога, аби в новому році зменшилися або зовсім зникли випадки воєн, природних катаклізмів та вбивств, а зросли моральність, співпраця, координація дій та світове „братолюбіє".

Д-р Володимир Боднар

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Осінні наради округ Олбані, Бостон, Коннектикат, Сиракюз і Вунсакет

Учасники організаційних нарад округ Олбані, Бостон, Коннектикат, Сиракюз і Вунсакет на Союзівці, 24 жовтня 1998 року.

Осінні наради представників округ УНСоюзу мають завдання в першій мірі зробити підсумки організаційних осягів кожного відділу в окрузі та заохотити відділових організаторів до пожвавлення всіх заходів для виконання річної організаційної квоти.

Спільні наради округ Олбані, Бостон, Коннектикат, Сиракюз і Вунсакет відбулися на оселі Союзівка в суботу, 24 жовтня 1998 року, при надзвичайно теплій, соняшній погоді. На наради прибули предсідник УНС Уляна Дячук, яка провадила нарадами, касир Стефан Качарай, радний і голова Округи Сиракюз Володимир Корчинський, радний Олександер Худолій, голови округ з Коннектикат — Ігор Гайда, з Олбані — Микола Філь, багато секретарів і членів управ відділів.

Перевірка організаційних осягів цих округ виявила з кінцем вересня такі висліди: Округа Олбані приєднала 29 нових членів на суму 199,000 дол. забезпечення. Першуном в цій Окрузі є радна і секретар 98-го Відділу Стефанія Гаври[illegible]к, з 15-ма новими членами та 82,000 дол. суми забезпечення. Опісля слідують Павло Шевчук, секретар 13-го Відділу, з 6-ма членами і Володимир Кривулич — з 4-ма. В Окрузі Бостон приєднано до трьох відділів 10 членів на загальну суму 61,000 дол. забезпечення. Першуном в окрузі є Дмитро Галонжка, секретар 307-го Відділу , який приєднав 8 членів з сумою забезпечення 48,000 дол.

В Окрузі Коннектикат, яка є найбільшою поміж п'ятьма округами, приєднано до дев'яти відділів 26 нових членів, на 272,000 дол. забезпечення. Першуном в окрузі є Євген Ґулич (12-ий Відділ) з 7-ма членами і сумою 66,000 дол. забезпечення. По п'ять нових членів придбали Мирон Кузьо, секретар 277-го Відділу і Ґльорія Горбатий, секретар 414-го Відділу.

Округа Сиракюз хоча має тільки дев'ять відділів, але дала 19 нових членів на суму 161,000 дол. забезпечення. Першуном округи виявилася нова секретар 39-го Відділу Джойс Ткач, яка дуже серйозно взялася до організаційної праці і в короткому часі приєднала 11 членів на суму 109,000 дол. забезпечення.

Юрій Гавришків, секретар 283-го Відділу, був другий щодо кількости членів. Його висліди були 4 члени і 16,000 дол. забезпечення. Округа Вунсакет до кінця вересня 1998 року вже виконала на 100 відсотків свою річну організаційну квоту, придбавши 10 нових членів на суму 236,000 дол. забезпечення. Першуном цієї округи залишився секретар 206-го Відділу Леон Гардінк, з 8 новими членами на суму 175,000 дол. забезпечення.

Предсідник Уляна Дячук від імені екзекутиви УНСоюзу передала щиру подяку всім організаторам за їх організаційні успіхи та наполегливу працю для збільшення членства. Вона закликала учасників зборів до кінця року виконати організаційну квоту, а всіх делегатів — приєднати обіцяних 10 нових членів.

Касир Стефан Качарай передав і вияснив фінансовий звіт УНСоюзу за дев'ять місяців 1998 року та дав вичерпні відповіді на всі запитання учасників наради.

Багато уваги присвячено проблемам Союзівки. В дискусії пропонувалося, щоб Округи адоптували поодинокі будинки на Союзівці, і тоді добровольці з даної округи присвячували б свій час і працю для відновлення будинку, річ ясна, під наглядом і за пляном управи Союзівки. Також обговорено плянування автобусових поїздок на Союзівку та багато інших пропозицій. Всі пропозиції висловлювалися з бажанням допомогти УНСоюзові вдержати ще на довгі роки відпочинкову оселю, яка відіграє важливу ролю в житті українців, без огляду на їх вік, як єдине місце організаційних з'їздів, родинних свят, таборів та відпочинку у приємнім, ріднім оточенні.

Альманах УНС на 1999-ий рік вже появився і розсилається читачам

Парсиппані, Н. Дж. — Присвячений двом найважливішим подіям — Навечір'ю Двотисячоліття Народження Христа і новій та давнішій історії України, Альманах-Календар Українського Народного Союзу на 1999-ий рік вже появився і його розсилають на адреси членів УНСоюзу та всіх інших передплатників „Свободи", разом з привітаннями з нагоди Різдва Христового і Нового Року.

Альманах — це ілюстрована 288-сторінкова книжка в мистецькій обкладинці пензля мистця-ілюстратора з Канади Івана Яціва, містить цікавий і цінний матеріял з нашого Вчора і Сьогодні авторства багатьох чільних українських працівників пера, переважно відомих вже нашому читачеві з попередніх видань — річників Альманаху (адже Альманахів уже появилося за ці 105 років славного існування Батька Союзу вісімдесять дев'ять чисел), а також і нових талановитих авторів, чимало з них з України.

Альманах має вісім розділів: перший розділ під гаслом „Доби славної та великої піднесемо ми корогви", містить праці про час гетьманування Івана Виговського, його блискучу битву під Конотопом і його „Козацький Реєстр"; другий розділ — Навечір'я (чи то Переддень) Двотисячоліття Християнської ери — Народження Ісуса Христа; наступний розділ — Українська держава часів УНР і сьогодні; далі розповідається про трагічну бувальщину нашу; потім віддано шану героям-мученикам Валерієві Марченкові, Антонові Олійникові, Борисові Антоненку-Давидовичеві; розділ шостий про Броди — бій Галицької Дивізії, героїзм і страждання учасників бою, з якого не багато вийшло живими; розділ сьомий — літературна критика і мистецтво, а восьмий і останній — перед оголошеннями — містить зворушливі і цікаві оповідання, спогади, нариси, спорт і філятелію.

Книжка, як і попередніми роками, коштує всього 12 долярів, і є добра нагода і порада, після власного прочитання, переслати книжку в Україну, щоб, — колись би сказали, — „засипáти Збруч", засипати [не географічно] символічно поділ, щоб і материк — Україна, і діяспора була однієї думки та одних бажань, і щоб всі ми разом працювали для загального добра. Альманах підготувала ред. Людмила Волянська, його можна замовити у Видавництві „Свобода" за надісланням відповідної плати.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Наради Крайової Екзекутиви УККА

В Ню Йорку, 12 грудня ц. р., відбулися чергові наради Крайової Екзекутиви УККА, на яких поінформовано присутніх про закінчення оренди бюра УНІС у Вашінґтоні та потребу підшукати нове приміщення. Після дискусії вирішено утворити комісію в складі Аскольда Лозинського, Ореста Бараника, Михайла Савківа, Михайла Шпонтака та Богдана Футея і доручити їй підшукати будинок вартістю близько 500 тисяч долярів. Рішено також позичити гроші для його придбання в Мільйонового Фонду УККА та в українських фінансових інституціях.

У питанні про адміністративні відносини між СКУ і УККА кооптовано до Крайової Екзекутиви УККА Юліяна Куляса та вирішено дозволити бюрам УККА в Ню Йорку та Вашінґтоні допомагати у полагодженні деяких адміністративних справ СКУ, включно з виділенням окремої кімнати в будинку УККА для бюра СКУ в Ню Йорку.

Фінансові справи реферував Михайло Шпонтак, який подав деякі цифри приходів у 1998 році, а саме 92 тисячі долярів — на УНФ, 65 тисяч — на УНІС, 15 тисяч — на РОДУ, 2 тисячі — на „Український Квартальник", 44 тисячі дол. на художній фільм, 5 тисяч — на документальний фільм, 8.5 тисячі — на СКУ, 4 тисячі — на вибори в Україні, та інші менші пожертви. Ці суми не включають фінансів, одержаних в 1998 році від фундацій та урядових чинників. Вирішено, зокрема, посилити збіркову акцію на бюро УНІС, до чого зообов'язалися до кінця року зібрати: 15 тисяч долярів — А. Лозинський, 20 тисяч дол. — О. Бараник.

Також намічено розклад окружних конференцій УККА в наступному році, а саме: 6 березня — в Гартфорді, 20 березня — в Олбані, 21 березня — у Пассейку, 17 квітня — у Філядельфії, 24 квітня — у Дітройті, 25 квітня — у Чикаґо та у Лос Анджелесі за домовленням з управою місцевого відділу.

В дискусії про допомогову акцію закарпатцям вислухано звіти відділів — Ню Йорку, стейту Ню Джерзі, Чикаґо, Йонкерсу, Кергонксону, а також представників ЗУАДК — Стефана Гавриша та Карпатського Союзу — Михайла Шпонтака. Вказано на потребу кращої координації та швидшого доставлення допомоги повітряним способом, користуючись урядовими фондами, призначеними через Кавнтерпарт. Також вирішено звернутися до Президента України з листом щодо продовження безмитного транспорту до кінця лютого 1999 року. Фонди слід направляти через ЦУКА та ЗУАДК, а висилки — до Української Греко-Католицької Церкви та організації „Просвіта" на Закарпатті. Вирішено також підтримати почини допомоги СУА, ОЖОЧСУ та інших організацій.

Пресове бюро УККА

В Ню Йорку відзначили 50-річчя СФУЖО

В неділю, 13 грудня 1998 року, дві жіночі організації — Об'єднання Жінок ООЧСУ та Окружна Управа Союзу Українок Америки спільно відзначили 50-ліття СФУЖО.

Свято відкрила Марія Лозинська, секретар Головної управи ООЧСУ, привітавши численних присутніх, між якими були дві почесні членки СФУЖО — Христя Навроцька і Олена Процюк. М. Лозинська коротко подала історію СФУЖО, що розпочала свою діяльність в 1948 році у Філядельфії із десятьма жіночими організаціями, а сьогодні нараховує їх 22. На закінчення М. Лозинська побажала Божих ласк і благословення на наступні 50 років. Покійних провідниць вшановано однохвилинною мовчанкою.

Далі програмою провадила Олімпія Роговська, культурно-освітна референтка Окружної Управи СУА в Ню Йорку. Святочне слово виголосила Олена Процюк, в якому, між іншим, згадала усіх провідниць, котрі протягом 50 літ очолювали СФУЖО, вказуючи на особливості діяльности кожної з них. Першою головою була Олена Залізняк, відтак Олена Лотоцька, Стефанія Савчук, Лідія Бурачинська, Марія Квітковська, а тепер — Оксана Соколик. Далі прелеґентка розповіла про працю СФУЖО на зовнішному відтинку, зокрема в ООН, де діють Ірина Куровицька, Оля Ставнича (на місці Лідії Гладкої) і сама прелеґентка, О. Процюк. Вона назвала всі зовнішні акції, у яких представниці СФУЖО брали участь. За цікаву доповідь присутні нагородили прелеґентку рясними оплесками.

Відтак відбулася мистецька частина, в якій взяли участь співачка-сопрано Ляриса Маґун-Гурин і члени Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької — Лариса Гурин і Надія Татчин. Голова Окружної Управи СУА Олександра Кіршак подякувала усім виконавцям програми. Національним гимном закінчено ці ювілейні святкування.

Лідія Маґун

Виставка народних виробів в Чикаґо

В Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаґо відкрито виставку „Зимовий калейдоскоп", на якій показано вироби традиційного народного українського мистецтва, але виконані новими методами. Більшість із них призначена для продажу.

Свої твори показують ходожники з України і США — Микола Баґан, Олена Баранова, Галина Дяденко, Валерій Дідур, Ніна Лапчик, Василь Качуровський, Олександра Кочман, Еріка Комоні, Олександра Коверко, Ляля Кучма, Люба Маркевич, Константин Мілонадіс, Володимир Павлик і Валентина Саніна.

За інформацією слід звертатися до Олега Коверка, тел. 773-227-5522, або до Наталії Домченка на її e-mail domchenko@aol.com

Українські інженери Америки вже півстоліття разом

Коли догоряли останні вогнища Другої світової війни, в Західній Европі скупчилося багато політичних втікачів з України, а між ними тисячі інженерів. Після переїзду в країни нового поселення вони почали створювати свої професійні товариства.

Весною 1948 року на ініціятивному засіданні в приміщенні Інституту архітектури Колюмбійського університету під проводом інженерів Мирона Лепкалюка і Романа Барановського оформилася ідея створення інженерного товариства. 18 і 19 вересня 1948 року відбулися організаційни збори Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА) в залі церкви св. Юра в Ню Йорку, а вже 20 листопада 1948 року — перші звичайні загальні збори, на яких було вибрано Управу ТУІА на чолі з інж. Володимиром Богачевським.

Завданням і метою організаторів ТУІА було гуртувати українських інженерів для розвитку технічної науки і інженерної професії, для плекання зацікавлення справами техніки і економіки України і спільного товариського життя та всебічної взаємної допомоги.

В 1951 році при ТУІА засновано Науково-дослідну секцію під проводом інж. Остапа Балабана, а дещо пізніше створено Технічно-термінологічну секцію під головуванням інж. Михайла Пежанського, при співпраці інж. Анатоля Вовка і інж. Костя Церкевича. В тому часі було засновано Секцію економіки і промисловости України, а в 70-их роках створено Дослідний осередок вивчення техніки і економіки України.

Важливу ролю в діяльності ТУІА відігравали „Вісті Українських Інженерів". До проголошення незалежности України це був єдиний технічний журнал українською мовою у світі. Головними редакторами його були інженери Степан Процюк, Роман Волчук, Зеновій Туркало, Кость Туркало і Юрій Гончаренко. Крім „Вістей Українських Інженерів", від 1969 року появлявся „Бюлетень ТУІА", який започаткував інж. Володимир Гнатківський.

ТУІА і УТТК були головними організаторами восьми міжкраєвих з'їздів українських інженерів. На сьомому з'їзді в Торонто було остаточно оформлено Світову Федерацію Товариств Українських Інженерів.

Багато членів ТУІА викладають в американських університетах, належать до різних американських і міжнародних професійних товариств. ТУІА має (або мало) в своїх лавах таких науковців, як доктори Володимир Тимошенко, Степан Тимошенко, Олександер Грановський, Григорій Махів, Олександер Коваленко, Микола Єфремов, Олекса Біланик, Володимир Мінкович, Богдан Гнатюк, Євген Радзімовський, Микола Зайцев, Михайло Яримович, Володимир Мацьків, Любомир Романків, Любомир Онишкевич, Михайло Корчинський, проф. Олександер Смакула та інші.

Архітектори, члени ТУІА, є авторами проєктів низки наших церков. Визначними архітекторами були З. Мазуркевич, А. Осадца, І. Жуковський, Я. Січинський, І. Заяць, Л. Калинич. В будівельній інженерії особливих успіхів набув інж. Мирон Лепкалюк при помочі інж. Евстахія Яроша. Серед членів ТУІА був визначний інженер, поет і есеїст Євген Маланюк.

ТУІА прийняло засаду, що праця для громади є так само важливою, як для власного товариства. Мабуть, не було жодної громадської організації, де члени ТУІА не були б активними, а часто займали (і займають) провідні позиції. Активно діють відділу ТУІА в Баффало, Бостоні, Вашінґтоні, Дітройті, Клівленді, Філядельфії, Лос Анджелесі, Міннеаполісі, Ню Йорку, Ню Джерзі, Пітсбургу і Чикаґо.

Від перших загальних зборів ТУІА минуло вже 50 років. Від того часу багато змінилося. На наших очах розпалася „імперія зла", Україна стала незалежною державою, а наш нарід знайшов своє місце як рівний між рівними народами цього неспокійного світу. Та українські інженери в Америці й надалі працюватимуть для свого народу і його держави.

Методій Борецький

Запрошуємо до Княжої доби

На сходинах 42-го Відділу Організації Оборони Чотирьох свобід України його довголітня голова мґр. Катерина Мицько запропонувала розпочати цикл імпрез „Україна в другому тисячолітті".

Беручи до уваги, що багато членів громади виростали й жили на чужині і до українських шкіл не ходили, а нові емігранти з України вивчали історію рідного народу за російською інтерпретацією, обрано для першої імпрези тему „Княжа доба".

Свято відкрила мґр. Катерина Мицьо.Повільно відкрилась завіса і присутні побачили чудову декорацію роботи Михайла Якубовського. Сцена зображувала вхід до княжого двору. Над аркою блищав золотий Тризуб, по боках висіли портрети княгині Ольги і князя Володимира Великого.

Програма свята складалась з двох частин — історичної і розважальної, її вміло перевів Марко Михайлишин.

Не вечорі було представлено український одяг княжої доби з колекції 64-го Відділу СУА з Ню Йорку. Цей розділ підготували Наталка Щуровська, голова Відділу СУА Христя Навроцька, референт Люба Артимишин. На сцену виходили княгиня Ольга, князь Володимир Великий, київські та галицько-волинські княжни і боярині.

Доповідь на тему Княжої доби виголосив мґр. Дмитро Троянський. В історичній частині програми показано сцену з драми Івана Кочерги „Ярослав Мудрий".

У підготовці і проведенні вечора брали участь Богдан Угрин, Богдан Михайлишин, Петро Філь, учениця Люба Козій та інші.

К. М.

БЛАЖЕН, ХТО ВІРУЄ...

(Продовження зі стор. 1)

матичні умови) та працелюбний, неагресивний і терпеливий народ (дешева робоча сила і об'єкт експлуатації) — все це перетворило Україну в ласий шмат для різних завойовників, близьких і далеких сусідів. Добре відомо з минулого: хто володів Україною (адміністративно, політично чи економічно), той мав вплив в Европі. Тому треба добре затямити, що нам не допоможе ні Схід, ні Захід, бо ніхто, крім самих українців, не зацікавлений у тому, щоб у центрі Европи постала міцна, незалежна, квітуча і сильна Українська держава. Отже, потрібна якісно нова концепція нашої геополітики, зорієнтована передусім на власні сили, внутрішні резерви і можливості, які достатні для забезпечення належного добробуту та входження у світове співтовариство на правах рівноцінного і рівноправного партнера.

2. За кілька століть імперського колоніяльного панування в Україні — спочатку царського, а потім большевицького — виникла низка негативних чинників, які нині стоять на перешкоді утвердження Української національної держави. До них належать:

а) Дискримінаційна міграційна політика і практика, завдяки чому український етнос суттєво розріджений, надто на сході, півдні і в центрі за рахунок інших етнічних груп, переважно російського елементу.

б) Інтенсивне зросійщення, насильницьке витіснення із вжитку української мови.

в) Послідовне зруйнування й ослаблення національного імунітету українців через підкупи і терор, прищеплення почуття меншовартісности та схиляння перед „старшим братом".

г) Геноцид українського народу, проведений большевицьким режимом: штучний голодомор 1933-34 років, який забрав 8 мільйонів життів; колективізація, що знищила найпродуктивнішу силу українського селянства; репресії 1934-1937 років (і пізніші), які викосили українську інтелігенцію — нашу національну еліту.

д) Хижацька, колоніяльна експлуатація природних багатств України московськими правителями, спотворена макроекономіка, в якій переважали шкідливі виробництва.

3. Слабкість, анемічність, непослідовність української національної еліти (нова ще не виросла, а стара в більшій чи меншій мірі вражена вірусом совєтської ідеології), яка не зуміла під час національної революції кінця 80 — початку 90 років поєднати українську національну ідею з масовим рухом народу проти імперіялістичної залежности і прогprала основне питання будь-якої революції — питання влади. Влада залишилась в руках дещо перефарбованої партійно-совєтської номенклятури, з усіма наслідками, що з цього випливають.

4. За всі роки незалежности Україна не мала української за духом і суттю влади — ні законодавчої, ні виконавчої, ні, тим більше, судової. Тобто в жодній з гілок державної влади українці, українські кадри не мали належної питомої ваги, критичної маси, щоб відчутно впливати на державотворчі процеси. Неукраїнська влада в Україні не дбає про національні українські інтереси, тому:

а) Не вироблено української державної ідеології, яка б лягла в основу і державотворчости, і освітньо-виховного процесу молодого покоління на патріотичній основі.

б) Під виглядом реформування економіки зруйновано виробництво, проведено так звану приватизацію в інтересах не народу, а певних кланових груп, що входять до влади або близькі до неї.

в) Створено недосконале законодавство та атмосферу правового нігілізму і безкарности, що породило і стимулювало перекачування всенародної власности в приватні, як правило, неукраїнські руки, криміналізувало суспільство, сприяло корупції та організованій злочинності.

г) З коридорів влади триває процес зросійщення, теоретично „обґрунтовуються" і підкидаються лжеідеї про необхідність двомовности, „спільну колиску трьох братніх народів", спільний евразійський простір, міжпарляментську асамблею тощо. Саботується здійснення на практиці статті 10 Конституції України про державність української мови.

д) Для убезпечення від покарання винних у найбільших злочинах проти власного народу і власної держави із закордонної подачі протягується ідея скасування смертної кари (чому не в бастіоні західної демократії — Сполучених Штатах Америки?). Прикиньте, хто в Україні має боятися найвищої міри покарання за злочини, яким прощення бути не може, і стане зрозумілим, хто обстоює цю позицію, обґрунтовуючи її священним поняттям високого гуманізму.

Коли взяти до уваги і проаналізувати все, що робилося і робиться в Україні після проголошення незалежности, не важко помітити, що робиться це не на зміцнення, а на всіляке ослаблення Української національної держави. Такий висновок підтверджується помітними успіхами за цей час не тільки держав, що входили до Варшавського бльоку (Мадярщини, Чехії, Словаччини, надто Польщі), а й, наприклад, країнами Балтії — колишніми республіками СССР, які мали набагато гірші від України стартові можливості.

Якщо придивитися пильніше до того, що діється у нас, то можна помітити, що все їде за ретельно розробленим сценарієм, який передбачає ліквідацію України як національної держави. Цей сценарій тримається на таких вузлових пунктах:

1. Дрібнення українського суспільства в всіх напрямках: економічно-соціяльному (на купку дуже багатих і силу-силенну бідуючих); політичному (нині понад 50 дрібних політичних партій, значна частина з яких створена штучно); духовному (безліч релігійних конфесій і сект, тільки православних церков зареєстровано три, одна з яких — московська); адміністративному (ідея реґіональних автономних утворень на кшталт існуючої республіки Крим та неіснуючих донецької, новоросійської тощо); ідеологічному (штучний поділ населення на східняків і західняків, наклеювання таких ярликів, як „бандерівець", „націоналіст" у

(Закінчення на стор. 24)

ДІЯСПОРА — УКРАЇНА

Час бити на сполох

У листопадовому числі київського „Незалежного погляду" Євген Голібардов подає у формі розмови цікаві думки Олега Білоруса про сьогоднішню економічну ситуацію в Україні. Олег Білорус — заслужений науковець, педагог, доктор економічних наук, директор Інституту економіки, член комісії ЮНЕСКО, перший посол України в США, депутат Верховної Ради.

Глибока економічна криза в Україні перетворилась, на думку О. Білоруса, у національну катастрофу. Вихід із цієї кризи є дуже важкий, бо „Україна не стала ще державою і нацією в політичному розумінні, з суверенною економікою у повному розумінні". Не створивши самодостатнього господарства, вона віддала свій внутрішній економічний ринок на поталу зовнішнім чинникам. Імпортна інтервенція — це форма економічної війни проти України. 90-95 відс. імпортних товарів збувають зарубіжні продуценти в Україні як „ширнепотріб", якого вони не можуть продати у себе. Під ударами такої економічної агресії будь-яка країна вже давно впала б. Україна тримається за рахунок витривалости і терпіння народу. О. Білорус підтверджує свою думку прикладом економічної політики у Чехії, Словаччині та Мадярщині. Ці держави значно обмежили імпорт і захистили свій внутрішній ринок і власних виробників, керуючись засадами самодостатности, самоповаги нації, вірности національним традиціям. Курс чеської крони як і був за СССР 30 крон за 1 доляра, так і сьогодні залишився на тому самому рівні, тому що за кроною стоїть потенціял чеського виробництва, незалежний від імпорту ресурс.

Ґарантія самодостатности не лише запевнює економічну безпеку нації, але й створює моральну стабільність і психологічну певність. У таких умовах не може бути такої паніки, яка тепер охопила зубожіле населення України. Вийти з кризи неможливо однобічними декретами Президента чи „косметичною зміною податків". Запізно вже на заборону імпорту. О. Білорус пропонує міняти нинішню систему в усіх елементах трикутника: „виробництво-фінанси-податки" разом із керівництвом держави.

Постає питання: який ресурс, яке джерело поштовху має бути використане для початку нормального розвитку? Цим ресурсом є економічна самодіяльність населення, звільненого від принизливих бюрократичних і податкових пут. Зарубіжний виробник скидає в Україну свої вироби, забезпечуючи свій розвиток і збереження робочих місць у себе. Нам він експортує безробіття, злидні, заборгованості у зарплатах, пенсіях і кредитах. Парадоксом є те, що дозвіл на панування інтересів чужоземців дав наш уряд, запровадивши „податковий зашморг" для українського суспільства. Проф. Білорус нагадує, що у країнах, які вимагають економічної трансформації, зменшували податки, щоб прискорити саморозвиток, самоінвестування. Це правда, що податки формують фінанси уряду. Одначе високі податки обмежують надходження до бюджету, низькі — включають населення до підприємницької діяльности, яка гарантує її рентабельність і ефективно доповнює бюджет держави.

Ігор Лесик,
(за матеріялами київської преси)

ПЕКУЧІ ДУМКИ

Чому ми не слухаємо свого пророка?

Кожного дня чуємо нарікання на жахливий економічний стан України. І хто ж нам допоможе вийти з кризи? Ніхто, якщо ми самі собі не допоможемо, бо ми повинні розраховувати тільки на власні сили.

В першу чергу всі наші організації, як в Україні, так і в діяспорі, включно з релігійними, повинні організувати суспільні опіки і опікуватися своїми членами, допомагати порадами, матеріяльно і морально. Тоді кожний член буде підтримувати свою церкву і свою організацію.

Ми повинні організувати кооперативи, спільні банки, спільні підприємства, щоб кожний українець мав доступ до розвитку добробуту своєї родини. Суспільна опіка означає, що кожний член допомагає суспільству порадою, бере безпосередню участь в розбудові підприємства. Самозрозуміло, передусім підтримує українські підприємства, а не чужинецькі або ще й ворожі.Члени суспільної опіки повинні підтримувати депутатів Верховної Ради чи місцевих урядовців, ціллю яких є розбудовувати державу в рамках вільної економіки, дотримуючись законів.

Людське життя не є легке і за нього треба боротись. Українська приказка каже: „Працюй небоже, а Бог допоможе". А клич ворогів України: „Вчора було краще, як сьогодні". Так, краще було для росіян та комуністів, які нищили українців. До революції в Україні жило 45 мільйонів українців, і коли в світі до 1990 року приріст людей подвоївся, то в Україні сьогоднішня статистика показує тільки 32 мільйони українців, 12 мільйонів росіян і 8 мільйонів людей інших національностей.Ми повинні запитати московських „інтернаціоналістів": де пропало 58 мільйонів українських людей?

Ідеї Карла Маркса та Леніна були спрямовані на знищення всього національного, духовного. Саме залишки совєтської брехні гальмують розквіт незалежної України. Після ліквідації СССР першими „капіталістами" стали вчорашні комуністи, які вивозять українські багатства за межі України.

Україна дуже багата, тільки треба, щоб її очолили талановиті, відповідальні, патріотичні керманичі. Тоді наш народ житиме краще, ніж живуть люди у будь-якій іншій европейській країні. Згадаймо, нарешті, нашого Пророка, який закликав нас: „Схаменіться, будьте люди...".

Роман Балабан,
Фльорида.

ЧИТАЧ ПРОПОНУЄ

Як і кому допомагати в Україні?

або: Чому ми не можемо спати?

Прочитав у „Свободі" (за 18 грудня) про самоспалення 35-літнього батька трьох дітей на Донбасі, прочитав про бідуючих, хворіючих братів і сестер-українців, діти яких не ходять до школи, бо не мають взуття, про тих, які не мають праці, а коли й мають, то їм вже місяцями за неї платять, про хворих, які потребують ліків і не мають за що їх купити, про українця-філолога зі Сміли, родині якого бракує всього — як заснеш? Як виключиш зі свідомости ці людські страждання наших найрідніших? Щоб хоч трохи заспокоїтися, треба щось робити, треба допомагати, зараз, тепер, відразу!

Але як? І тут один з найбільших недоліків нашої допомогової праці — брак доброї координації. Ми у багатьох випадках не знаємо, як допомогти, і кому найбільше потрібна наша допомога.

Треба визнати, що дещо в нас є добре налагоджене. Для дітей, які хворіють в наслідок чорнобильської катастрофи, є Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. Для дітей з вадами серця є Український Дар Життя. Для операції очей в Івано-Франківському є доктор Селезінка і Комітет Допомоги Україні в Каліфорнії. Для допомоги Закарпаттю є аж 14 організацій — і це чудово, якщо їхня праця координована.

На жаль, не все функціонує так добре. В листі до „Свободи" під заголовком „Поможіть бідному" є принаймні адреса Української Євангельської Церкви в Юніон, Н. Дж., куди можна привозити одяг й взуття, але в листі Олександра Вівчарика зі Сміли („Повірте, просити допомоги дуже важко...") адреси нема. Яка організація передасть йому нашу допомогу? — ЗУАДК? ККДУ? Фундація Народного Союзу?

Така ж проблема з допомогою сиротам. Нібито всі висилають сиротам пачки з одягом та вітамінами, але чи знаємо ми точно, скільки є сиріт в Україні? І де вони є? В якому віці? Скільки дівчат, а скільки хлопців? Що вони найбільше потребують? Взуття? Теплого верхнього одягу? Чи літнього? **Але таки найважніше — скільки їх і де вони є?** Ще одне ускладнення — багато сиріт живуть з бабунею, тіткою або старшою сестрою. Їм теж треба допомоги.

Д-р Балтарович в кількох статтях, ще у часи щоденника „Свобода", подала кілька адрес великих сиротинців, але тепер ми довідуємося, що їх є набагато більше. Хто має точні дані? Ми ж всі висилаємо пачки сиротам, і тому, може, дехто з них отримує забагато, а в той же час десятки тисяч інших нічого не отримують? Ми ж, на жаль, цього не знаємо! А як справи з підручниками для наших учнів або з книжками для бібліотек „Просвіти" в Україні і в східній діяспорі? Ми знаємо, що голова ККДУ Володимир Воловодюк сам розвозив по школах України підручники, які видавав ККДУ. Чи вистачило їх для всіх шкіл? Читаємо, що ще й досі в наших школах вживають російські, комуністичні підручники, бо немає своїх!? Може, треба, щоб ККДУ допоміг їх видати більше? Але ми теж знаємо, що для цього потрібно фондів (не коштів), а ми мусимо знати, скільки тих фондів потрібно!

Я не докоряю ККДУ. Навпаки, я є його членом і активно підтримую його проєкти. Керівники ККДУ роблять чудову роботу: видають підручники, організують курси для військовиків і вчителів українознавства, на свята привозять дітей зі східніх земель в західні области України, працюють над стипендіями для потребуючих діячів культури, які заслуговують на нашу поміч. Це лише найважливіші їхні акції. Але ми теж знаємо, що, як у більшості наших добродійних організацій, в ККДУ бракує людських ресурсів, і це може й пояснює брак тієї координації всієї нашої допомогової акції, якою ККДУ мав би керувати.

Може, потрібно, додатково до всіх жертвенних ентузіястів, які добровільно присвячують свій час для ККДУ (розірватися вони не можуть, і їхня доба теж має тільки 24 години), найняти висококваліфіковану, фахову людину, заплатити їй за працю, дати їй найкращого комп'ютера, кілька телефонів і кілька факс-машин, а на поміч завербувати молодих добровольців? **При такій помочі за кілька місяців або максимум за рік ми мали б всю потрібну інформацію: скільки є сиріт і де, скільки школам ще бракує комп'ютерів і підручників, де є найбільш потребуючі родини, яким треба негайно допомогти, які діячі культури не виживуть без нашої помочі і т. д.**

Наша діяспора є дуже жертвенна, але вона сьогодні помудрішала. Вона вже не збирає по кілька десятків тисяч долярів з нагоди відвідин того чи іншого політичного діяча з України, щоб дати їх йому в руки. Ми хочемо знати, куди йде наш гріш, і також хочемо знати, що він справді пішов на ту ціль, на яку його збирали.

З вищесказаного випливає ще одна проблема: **вчасно повідомляти наше громадянство про найбільш пекучі потреби наших рідних в Україні.** Збираючи інформацію від всіх інших допомогових організацій, ККДУ міг би реґулярно подавати її до нашої преси. Я є певний, що „Свобода" знайшла б у кожному числі місце для таких повідомлень. Подивімся, як це вміло і ефективно було зроблено з допомогою для потерпілих від повені на Закарпатті!

Тепер є нагода скликати конференцію всіх наших допомогових установ і, забувши за персональні, конфесійні чи політичні амбіції, виробити найбільш ефективну систему допомоги нашим потребуючим в Україні. Якщо ми цього не зробимо, Україна нам цього не вибачить, а наше сумління нам спати не дасть!

Володимир Бакум,
член кергонксонської громади

Від редакції: ***Побажання проф. В. Бакума щодо адреси Олександра Вівчарика зі Сміли (про це ж попросила в листі Лариса Лащук з В. Сенеки) виконуємо негайно. Він проживає у місті Смілі Черкаської області, по вулиці Перемоги, будинок 20, квартира 30.***

Подаруйте сироті черевики

Нині в Україні є близько 80 тисяч дітей-сиріт і таких, що залишилися без піклування батьків, понад 14 тис. дітей, котрі мають батьків-алкоголіків. Більше 30 тисяч юнаків і дівчат віком до 18 років перебувають на обліку біржі праці як безробітні. Високими є дитяча смертність, безпритульність, бродяжництво, злочинність. Дошкільні заклади і школи не забезпечені, через брак фінансування, необхідним обладнанням та належною кількістю підручників й навчальних посібників. Кризовий стан в країні не оминув й інші галузі суспільного життя. Нині держава не є в змозі захистити беззахисних, припинити руйнації духовности та культурних надбань.

Усвідомлюючи, що справа виховання, освіти та соціяльного захисту, передовсім молоді, хворих, інвалідів й самотніх людей похилого віку, вимагає негайних і конструктивних дій, ми заснували у червні минулого року в Києві благодійну організацію „Єдина родина", яка опікується вихованцями спеціялізованих шкіл-інтернатів, сиротами і хворими дітьми в Києві, Симферополі, Житомирі, Кіровоградській та Волинській областях. Загалом це майже 10 тисяч дітей, з них понад 5 тисяч сиріт, дітей з малозабезпечених та багатодітних родин, що постраждали від аварії на Чорнобильській АЕС. Також допомагаємо київському фонду інвалідів з ушкодженням хребта або спинного мозку, двом психоневрологічним диспансерам у Бахчисараї.

Їм вже передано майже 7 тисяч примірників підручників та навчальних посібників, які були надані „Єдиній родині" Міжнародним фондом „Відродження", видавництвом „Зодіак-ЕКО", промислово-торгівельною фірмою „Просвіта" та посольством Великобританії в Україні, а також понад 400 кілограмів вживаного одягу та взуття (їх надали Український культурно-просвітній центр „Нове життя", Всеукраїнський союз об'єднання Євангельських християн-баптистів, Суспільна служба України).

Важливим проєктом нашої організації є створення (спільно з громадською організацією „Інформаційна культура") та забезпечення ефективного функціонування у Києві та інших містах країни молодіжних інформаційно-сервісних центрів. Центри, подібні до тих, що вже діють в країнах Европейського співтовариства, безкоштовно надаватимуть послуги учнівській молоді.

Маємо намір надавати допомогу науковцям-дослідникам історії та сьогодення з українського зарубіжжя, а також авторським колективам, які впроваджують нові та розвивають існуючі навчальні програми і курси.

Важливим завданням є надання допомоги українським громадам зарубіжжя, головно в пострадянських країнах. „Єдина родина" вже передала кілька десятків навчальних посібників українцям Берестейщини (Білорусь).

Реалізація цих та інших проєктів „Єдиної родини" можлива (оскільки організація є громадською, неприбутковою) лише за сприяння тих, хто не байдужий до чужого горя, для кого поняття демократична, заможна Українська держава — не пустопорожній звук. На жаль, через різні причини отримати нині допомогу в Україні від потенційних жертводавців майже неможливо.

Тому ми звертаємося до вас, наші дорогі закордонні співвітчизники, із проханням про сприяння „Єдиній родині". Нині, серед суворої зими, щодня лунають телефонні дзвінки, і керівники дитячих закладів запитують, чи не можемо ми допомогти їхнім вихованцям теплим одягом та взуттям, продуктами харчування та медикаментами. На жаль, відповіді наші навтішні.

Ми будемо вдячні всім, хто відгукнеться. Адреса „Єдиної родини": 252034 м. Київ, а/с 507. Тел.: (380 44) 244 2911, факс: (380 44) 513 7132, E-mail: idd@gu.kiev.ua.

У США представником нашої організації є пані Олена Чебиняк (Olena Czebiniak), тел.: (203) 967-6621, факс: (203) 359-3233, E-mail: Oczebiniak@mail.iesc.org.

Ігор Винниченко,
голова правління благодійної організації „Єдина родина"

Шановні жертводавці і добродії ЗУАДК-у!

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету щиро вітає Вас і Ваші Родини з Різдвом Христовим. Бажаємо здоров'я і сил для праці в Новому 1999 Році!

Ділимося успіхами цьогорічної праці, а саме: останньо вислано сім контейнерів до України і один до Румунії для українських багатодітних родин. Також закуплено 1000 пар черевиків для дітей-сиріт Луганщини. Вислано грошову допомогу родинам загиблих шахтарів на Донбасі. Дано допомогу для новостворених греко-католицьких і православних церков на сході України, а також продовжуємо фінансову допомогу хворим українським письменникам.

Продовжується придбання окулярів для дітей, яким загрожує сліпота. Згадані ці та інші допомогові акції можна здійснити лише завдяки жертвенності нашої громади. Тому звертаємося з гарячим закликом: відкрийте серця ваші для наших знедолених братів і сестер в Україні!

Нехай ясне полум'я Різдвяної свічки зігріє їхні серця, а Ваша щедра допомога засвідчить нашу братню любов до знедолених і потребуючих.

Христос Рождається!
Славіте Його!

Екзекутива ЗУАДК-у

ДОПОМОЖІМ ВТРИМАТИ ДОБРУ СПРАВУ

ФАРМА МАРІЇ

Марія Данилюк з дітьми.

Життя Марії Данилюк почалося за комуністичного правління в Україні, тому цілі і пріоритети дівчина, як і мільйони її ровесників, визначала згідно реалій часу. Вона народилася 30 літ тому, після школи закінчила в Одесі сільсько-господарський інститут. З дипломом спеціяліста приїхала до великого державного господарства — радгоспу „Олімпійський", й невдовзі стала головним ветеринарним лікарем цього господарства. Турбот у неї не бракувало — на таврійських пасовищах радгоспу було тоді до двох тисяч худоби, утримували 9 тисяч свиней. З чоловіком і двома дітьми Марія живе в селі Ульянівці біля міста Миколаєва. Батьки теж поблизу, в сусідньому селі. Мама впродовж 23 років трудилася в радгоспі, батько 28 літ шоферував, але потрапив в аварію, став інвалідом і тепер сторожує в гаражі. Чоловік Марії — шофер, тракторист...

Отак би й трудилася Марія на посаді ветеринара довгі роки, коли б не економічна криза в Україні, до якої призвело багаторічне комуністичне адміністрування. У радгоспі залишилося 400 голів худоби й сотня свиней. А коли так, то й ветеринарний лікар — зайвий. Минулого року Марію звільнили з роботи. Чоловік теж втратив працю. Щоправда, на життя це помітного впливу не мало, бо платні вони вже три роки не бачили.

Подружжя Данилюків збагнуло, що далі за старими порядками не проживе, треба мати власне господарство. І не тільки вони так міркують: у селі ще 60 сімей подали заяви про виділення їм радгоспної землі під власні фарми. Адже в незалежній Україні кожен має право мати землю, але мало хто здатний господарювати на ній. Марія вирішила узяти свою частку землі разом з братом — 13 гектарів.

Але з'ясувалося, що за свою частку радгоспної землі вони мають заплатити 340 гривень (близько 170 долярів), а грошей немає. Кожний рік зволікання обертається втратами. Згідно з нинішніми законами радгосп винаймає у людей їхні частки землі й розраховується за землю продуктами. Отож минулого року Марії видали 450 кілограмів пшениці. Вона узяла олівця й полічила, що коли б вони торік викупили землю та здали її в оренду іншим фермерам за 30 відсотків продукції, то мали б шість тонн зерна. Порівняйте: 6 тисяч кілограмів і 450! А коли б самі засіяли землю й зібрали врожай!

Тим часом фарма Марії Данилюк, попри труднощі, вже народжується, у ній є 2 корови, двійко телят, 12 свиней, з них 4 свиноматки, ще й кури, качки... Так що ті кілька тонн пшеничного зерна, які втрачено, було б дуже до речі... Саме високі ціни на корми стримують розширення відгодівлі на фармі Данилюків.

Водночас Марія викохує ще одну заповітну мрію: вона ж бо фахівець, могла б іншим надавати послуги. От би відкрити приватну ветеринарну аптеку! Найближча така аптека за сорок кілометрів від Ульянівки, тобто практично недосяжна! А Данилюки живуть в самісінькому центрі села, й могли б своєчасно продавати вакцини, ліки для хворих тварин! „З Божою поміччю всі наші пляни й задуми здійсняться. Нам цього доже хочеться, і ми віримо в себе й свої сили", — пише Марія.

Дуже хочеться цього, тому то такі сім'ї, як сім'я Данилюків, намагаючись змінити своє життя, забезпечити майбутнє своїм діткам, водночас будують нову Україну, а точніше, відроджують її втрачений продовольчий потенціял. Якщо й ви маєте можливість посприяти створенню приватного господарства, яке служило б за приклад зразкового господарювання для людей, котрі зневірилися у колективних господарствах, зробіть пожертву, надіславши чек з позначкою „Фарма Марії Данилюк" до Української Євангельської Церкви на адресу: Ukrainian Evangelical Assemblies of God Church, 2208 Stanley Terrace, Union, N. J. 07083. Можете написати й безпосередньо до Марії Данилюк: Україна, село Ульянівка, Миколаївського району, Миколаївської області.

Про дальшу долю фарми Марії Данилюк ми розповімо.

* * *

Ця розповідь вже була підготовлена до друку, коли з України прийшов сумний лист від Марії. Я вирішив не змінювати вже готової розповіді, а додати кілька рядків з її листа. Ось вони:

„Шість тижнів тому несподівано помер мій чоловік. Зараз люди в Україні дуже хворіють, а лікарі не можуть допомогти. Мабуть, це пов'язане з Чорнобилем. Залишилась я з двома дітьми. Ночами, буває, не можу заснути, усе думаю, як вижити. Ціни зросли вдвоє. Але свій земельний пай я все одно заберу. Попробуємо з братом хазяйнувати. Якщо будуть великі труднощі, то віддам землю в оренду під процент, а в радгоспі не залишу. Сама я працюю на півставки ветеринарним лікарем на птахофармі. Син Дмитро навчається у другій клясі, а Наталку беру з собою на роботу, бо дитячий садок зачинили — немає грошей на платню. Марія".

Левко Хмельковський

„Маслосоюз" живе і діє

Сьогодні в Україні, особливо в західних областях, бачимо широке зацікавлення кооперативним рухом міжвоєнних часів. На цю тему появилося багато статтей. Зокрема успішно працює на цьому терені Роман Матейко, доцент українознавства у Тернопільській Академії Народного Господарства. Він знайшов уже багато документів у Державному Історичному Музеї у Львові та Тернопільському Обласному Державному Архіві, а також простудіював важливі видання та документи з діяспори.

На підставі цих матеріялів Роман Матейко опублікував ряд праць на тему кооперативного молочарства, історії „Маслосоюзу" та його чільних діячів. У відновленому журналі „Сільський господар" (ч. 7, 1997 р.) появилася його історична довідка про виникнення і діяльність „Маслосоюзу", під заголовком „Колиска кооперативного молочарства". У тернопільській газеті „Русалка Дністрова" (квітень, 1998) він опублікував довідку про Андрія Палія, колишнього директора „Маслосоюзу", під наголовком „Змінивши рушницю на масницю". Дещо коротша версія цієї довідки появилася в Стрию у „Краєзнавчому віснику" (19 травня 1998).

З ініціятиви Р. Матейка та завдяки його наполегливості здійснено цілу низку заходів для відзначення 90-річчя „Маслосоюзу" в Стрию, де ця установа мала свій початок.

19 травня 1998 року відбулася в Стрию конференція „Історія створення, діяльности і відродження 'Маслосоюзу'". Організаторами були регіональне молочарське ВАТ „Маслосоюз", Тернопільська Академія Народного Господарства та музей „Верховина". Конференцію відкрив Любомир Снітинський, генеральний директор сучасного „Маслосоюзу" у Стрию доповіддю „Маслосоюз сьогодні і в перспективі". Р. Матейко говорив про зародження та перші кроки української молочарської кооперації. Б. Лановик, доктор історичних наук, професор, завідуючий катедрою українознавства Тернопільської Академії Народного Господарства, говорив про морально-ідейні основи української молочарської кооперації. Інші доповідачі, а було їх дванадцять, висвітлили працю засновників „Маслосоюзу", зокрема директорів Андрія Палія, Андрія Мудрика та Ольги Бачинської та заторкнули інші теми, пов'язані з кооперативним молочарством.

Учасники конференції ознайомилися в виставкою „Стрийщина — колиска українського кооперативного молочарства" та оглянули вироби місцевого „Маслосоюзу". Відбулася також презентація спеціяльного випуску газети „Краєзнавчий вісник". Учасники конференції здійснили екскурсії по місту та ознайомилися із специфікою виробництва „МС".

Олексій Телешов дав дві такі інформації про діяльність відновленого „Маслосоюзу" у стрийській газеті „Рідне поле" (23 травня 1998): „Маслосоюз" об'єднав особисті підсобні, фармерські, селянсько-фармерські колективні господарства, молочарні... Діє 90 пунктів заготівлі молока від населення... Молочарня виробляє 25 видів продукції: молоко, кисломолочну продукцію, йогурт, сметану, сири, бринзу, сметану, сири, морозиво, плавлені сири".

Далі автор каже: „Історія сучасного „Маслосоюзу" — це історія боротьби за виживання в умовах надзвичайно важкої економічної кризи. Однак, не зважаючи на ті умови, „Маслосоюз" має непогані перспективи. Вже минулий 1997 рік засвідчив, що ситуація на виробництві стабілізується. Історія сучасного „Маслосоюзу" нагадує його колишню історію, бо й тоді д-р Є. Олесницький, о. О. Нижанківський, визначні діячі „Маслосоюзу" О. Бачинська, А. Палій, А. Мудрик створили і розвивали кооперативне молочарство всупереч перешкодам, які чинила їм польська бюрократична верхівка і, незважаючи на цей спротив, успішно та продуктивно розвивали молочарство".

Автор згадує також, що на сході України цікавляться починанням стриян і починають запроваджувати стрийський модель.

Ліда Палій

НОВІ ВИДАННЯ

Нове число журналу "Бандура"

Кардинал Йосип Сліпий писав свого часу до школи кобзарського мистецтва „Бандура": „Наша бандура — це наше мистецтво, але то таки частина нашої історії. Ваша школа робить велике і благословенне діло, що притягає до себе молодих, роджених на чужині".

Саме школа кобзарського мистецтва поставила собі завдання з допомогою фахового журналу згуртувати біля себе бандуристів по всіх наших поселеннях, а тепер і в Україні.

Вийшло нове число журналу — за липень і жовтень ц.р. На першій сторінці — світлина найстаршого бандуриста Романа Левицького, якому цього року виповнилось 90 літ.

Журнал розповідає про життя і творчу діяльність Романа Левицького, Михайла Барана, Миколи Чорного-Досінчука, Григорія Назаренка, інших видатних мистців.

До уваги читачів є також „Друге народження кобзи", „Його посадили за бандуру", „Українська державна філярмонія Одеси", „Різдвяний кобзарський семінар у Торонто".

Редакція журналу „Бандура"

СЛОВНИК СПІВАКІВ УКРАЇНИ

У Києві видано „Словник співаків України". Його появі допомагала Ліга Українських Меценатів з США і, зокрема, видавець М. Коць.

Автор довідника Іван Лисенко — філолог, але змалку захоплювався співом, мав дар його розуміти, два роки вчився у консерваторії.

Про хід вельми важкої та довгої праці автора пише в післяслові Михайло Слабошпицький. Видання словника навряд чи було можливим до 1991 року — через небажання влади підкреслювати визначне місце українських співаків у доробку світового вокального мистецтва. У своїй роботі І. Лисенко показує, що в пропаґанді української культури на Заході валику ролю відіграли вокалісти.

Усіх біографій у словнику понад 1,200. Автор зумів зібрати доволі точні відомості про 300 вокалістів діяспори. До його реєстру ввійшли лише оперні та концертові вокалісти. Довідник сягає до часів Київської Русі. До нього ввійшли теж вокалісти інших національностей, які проявлялись в нашому репертуарі чи були частинно українського роду.

Окрасою видання виступають міжнародні кар'єри й позиції С. Крушельницької, Б. Руденко, Є. Зарицької, І. Маланюк, М. Іванова, М. Скали-Старицького, З. Дольницького, Д. Гнатюка, О. Петрова, Й. Гошуляка, П. Плішки.

Таке складне видання, підготовлене однією людиною, та ще за несприятливих обставин, не могло обійтись без недотягнень. Між ними є давніше питання літери „х" у таких іменах, як Хіндеміт чи Карнеґі Холл. Такою ортографією неможливо передати оригінальний звук слів Гіндеміт, Голл. Не подано деяких основних робіт музикознавців В. Витвицького, З. Лиська та дискографа С. Максимюка, хоч добре, що автор зібрав деякий матеріял із львівського щоденника „Діло".

Далі, чи є сьогодні потреба надавати Бортнянському чи Козловському подвійну національність — „український та російський співак"? Російський композитор-піяніст С. Рахманінов жив чверть століття біля Ню Йорку та ніхто не називав його американцем. Мнима присвята композитора Доніцетті його опери „Еліксір любові" тенорові Іванову ввійшла і до цього словника, проте це властиво апокрифічна розповідь, не підтверджена ні біографами, ні самою партитурою.

Добрий довідник має бути виразним, чітким щодо інформації, ілюстрацій. Такі прикмети бачимо у книжці І. Лисенка із її чепурним друком, добрим папером, твердою обкладинкою. Автор переконливо передає недоречність ще недавнього, штучного поділу вокалістів на українських та світових. Під певним політичним кутом зору ця книга — оскарження Росії за систематичне використовування, за 300-літнє виривання талантів з рідного ґрунту. Це звинувачення на наукових основах, і як таке, воно долучається до давніших голосів З. Лиська, М. Антоновича та нашої сучасної Лідії Корній.

Тираж словника — тисячу примірників — достатній хібащо для вищого музичного шкільництва України. В контексті дотеперішних довідників це видання займає чільне місце як джерело інформації з цієї теми. „Українська радянська енциклопедія" майже не заторкала діяспори. „Енциклопедія Українознавства" об'єктивна, але вже задавнена, місцями схаматична.

Новіші формації „ЕУ" точніші, але це видання не є музичним довідником. І виглядає, що жодна країна не видала досі такого словника. В Росії вийшла, щоправда, книга „Отєчєственниє певци" (1991 р.) але в ній, наприклад, О. Мишуга, С. Крушельницька, М. Менцинський, М. Донець віднесені (чи б пак знову ж „виселені на північ") до числа „лучших русскіх пєвцов".

З новим словником співаки України повертаються з Москви, Відня, Берліну, Ню Йорку на батьківщину.

Роман Савицький, мол.
Кренфорд, Н. Дж.

„Тички" – віхи пам'яті і біль серця

Про спогади Юрія Семенка

Нещодавно львівське видавництво „Червона калина" випустило в світ третій том спогадів українського письменника і журналіста з Мюнхену, автора ряду книг на заборонені комуністичними режимами теми — Юрія Семенка, з оригінальною назвою „Тички". Сам автор так подає значення слова „тичка, тичина" — це кілок для позначення шляху, меж земельних ділянок; хворостина, палиця, навколо якої обвивається ростуча рослина.

Ю. Семенко виносить на суперобкладинку своїх спогадів справедливі і мудрі слова В. Липинського: „І навіть якщо внаслідок жорстокої русифікації відмовляються, шукаючи збереження, від рідної української мови, України не знищити.

Україна — не тільки українська мова, не тільки український народ. Це боротьба за свободу, людську гідність, справедливість, людяність проти поневолення, приниження, злочинности, державної і національної жорстокости, що віками суне на наші землі з півночі. І та боротьба добра зі злом на українській землі ніколи не припиниться — Україна незнищима". Це — альфа і омега його творчости, кредо всього його нелегкого життя на чужині.

Третій том спогадів — це продовження цікавих патріотичних мемуарів нашого земляка, який понад 50 років мешкає на чужині, але постійно думками і серцем з Україною, гірко вболіває за її теперішній нелегкий стан і вірить у її краще майбутнє.

Особливу увагу автор приділяє давній і сучасній історії свого рідного краю — Надпоріжжя і Січеславщини — місця свого народження і становлення як людини-патріота.В розділі „Насильство визволителів" чи не вперше в нашій літературі Ю. Семенко детально описує насиьницьку репатріяцію під дулами кулеметів „своїх" і союзників, і називає її реконцлагерацією — поверненням до таборів примусової праці в СССР. Як відомо, Й. Сталін репатрійованих вважав зрадниками і відправляв у Сибір, на Колиму, Далекий Схід. Ю. Семенко подає уривки з різних українських часописів про насильницьку репатріяцію і старання українців будь-що уникнути її. Доля хоч тут поблажливо поставилася до автора спогадів — його разом з іншими скитальцями здали не совєтам, а в німецьке господарство для важкої рабської праці.

У вступному слові до книги „Голод 1933 року в Україні" він пише, що комуністи за час своєї диктатури тричі влаштовували голодомори: в 1921-1922, 1933 і в 1946-1947 роках, і просить норвежців, які знімали фільм у його селі Михайлівці, сказати таке: „Комітет Ф. Нансена рятував тут в 1921 році селян від голоду, які на знак подяки назвали місцевий держгосп його ім'ям, а в 1933 році комуністи виморили голодом третину мекшанців села", серед них дев'ять членів його родини.

У спогадах наводяться цікаві розділи про українського громадського, політичного і церковного діяча, в'язня совєтських тюрем і концтаборів, побратима і однодумця автора — Володимира Доленка, про начальника охоронної сотні Симона Петлюри, полковника Миколи Чеботаріва, про талановитого поета Михайла Пронченка, розстріляного нацистами.

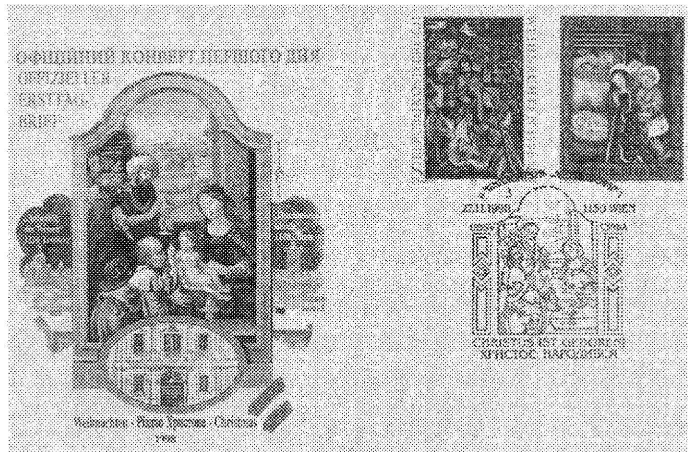
Автор подає цікаві дані і своє бачення процесу ГПУ над Спілкою Визволення України (СВУ), яка реально існувала як опозиція комуністичному режиму, а не була вигадана ГПУ, як показав Г. Снегірьов у „Набоях для розстрілу", суд над її членами в 1930 році відсіває зерно правди від вигадок недругів.

І. Ходак у передмові під назвою „Віч-на-віч не завжди впізнаєш своїх" вдало робить спробу по-філософськи осмислити життя і творчість Ю. Семенка, і доходить до висновку, що стрижень написаних ним творів — всеукраїнське єднання.

Гадаю, що третій том спогадів Ю. Семенка „Тички", як і два попередні, стане гарним посібником для думаючих людей в Україні, всіх, хто цікавиться життям наших братів-українців в діяспорі, правдою про минуле і сучасне нашого народу.

Петро Безпалько,
Київ

Конверт з українським мотивом в Австрії

Завжди активна Спілка Українських Філателістів Австрії випустила до Різдва Христового конверт із зображенням ікони-триптиху „Поклоніння волхів". Центральна частина триптиху, що тепер знаходиться у Львівській картинній ґалерії, створена утрехтським художником у 1520 році. Конверт є офіційним випуском першого дня, виконаний художником Іваном Турецьким зі Львова, а ціле оформлення — Ергарда Штайнгаґера з Відня. Пояснення до ікони та святочні побажання СУФА з датою 27 листопада, німецькою та українською мовами прикрашають конверт.

О.К.

Як комуністи переписували колядки

Одним з найдавніших видів усної народної творчости українців, який, на жаль, ще й понині залишається мало вивченим, є колядки. В Україні на Різдвяні свята ходили від хати до хати колядники, вітаючи всіх з Різдвом, Новим роком, бажаючи щастя, гарного врожаю, многих літ. Звучали колядки на Кубані, Вороніжчині, Курщині, Лемківщині, Білгородщині, Басарабії, Берестейщині, Карпатах, Слобожанщині, Таврії... Коляда лилися над великим українським світом, чаруючи серце кожного, несучи в кожну українську оселю радість і щастя. Тут мимоволі пригадуються рядки з поезії Лариси Мурович:

А тепер, як Жар-Птиця
на соняшнім прузі,
Коляди ритуальний
розлунює чар,
Я з бесаги дзбаночки
дарую вам, друзі, —
В них кутя і
солодкий різдвяний узвар!

Комуністичний режим викорінював історичну пам'ять народу, нищив церкви, забороняв колядувати, жорстоко переслідував священиків. Але колядки не зникали, борзописці режиму почали перефразовувати їх для агітаційних потреб:

Нова радість стала,
Яка не бувала,
Зірка ясна, п'ятикутна,
В Кремлі засіяла!

Або:

Добрий вечір тобі,
славний господарю.
Радуйся!
Ой радуйся, земле,
рік новий народився!

Не тільки Ісус Христос, Син Божий не знаходив місця у цих переробках, а й давнє народне традиційне звертання „пане-господарю". Та українці, хоч і крадькома, а все таки продовжували колядувати, бо не вірили у непорушність лицемірного ладу, кажучи словами Ліни Костенко:

Гоп, мої копита,
гоп, мої колеса,
ні чорта не вийде
з вашого прогреса.

Понад 70 років „гопала" комуністична чума по нашій землі, але дух народу вона знищити не змогла. Люди молилися за волю України, за українську землю. „Молитву за українську землю" записала свою часу етнограф Романа Кобальчинська у селі Космач на Гуцульщині від Заслуженої учительки України Параски Трутяк: „Господе Боже, Владико Небесний, що небом і землею управляєш, зійшли свою ласку й на українську землю і глянь на неї ласкаво. Ти знаєш, Господи, скільки праведної крові борців наших і скільки гіркого поту хлібороба нашого впало на ту рідну землю. Не дай же, Господи, нашої землі в наругу ні переможцю, ні напаснику.Нехай красується українська земля, вільна й свобідна, і нехай не топче її ворожа стопа, але нехай буде наша рідна прарідна земля окрасою вінця й слави Твоєї. Амінь!".

Люди молилися і колядували. Чи не найбільше колядок збереглося на Гуцульщині, хоч і тут наймані атеїсти робили своє. Примірож, у селі Космач люди добре пам'ятають, як ганявся за колядниками (особливо за дітьми) колишній директор середньої школи Михайло Дідух, який виконував ще службу секретаря первинної організації комуністів. А гуцули з Верховинського району у цій непристойній ролі називають колишнього першого секретаря Верховинського райкому Комуністичної партії Василя Лютича. І такі приклади не поодинокі. До того ж від рук комуністів згоріла церква св. Параскеви у Космачі, яку будував ще Олекса Довбуш. Не стало церкви у селі Довгополі, біля якої Іван Труш малював портрет Івана Франка.

Було арештовано і відправлено в Сибір на каторгу священика із Космача Василя Романюка, який згодом став патріярхом Київським і всієї Руси-України...

Але наш народ живучий, а Гуцульщина особливо завзято чинила опір вандалам-окупантам. Це ми бачимо яскраво на прикладі колядок з Гуцульщини, які нині звучать по святкових селах.

Дмитро Пожоджук,
Заслужений майстер
народної творчости.
с. Космач, Гуцульщина

„З червоної калини на червону рожу"

Під таким заголовком появилася книжка-монографія про українців, що жили, чи живуть і тепер, у Манчестері, Англія, з нагоди 100-річчя їхнього поселення. Її автор — о. Євген Небесняк, відомий душпастир, довголітній ректор Української Папської Малої Семінарії в Римі, який народився та виріс у Манчестері.

Монографія на 182 сторінках з 95 чорно-білими та п'ятьма кольоровими світлинами обіймає 1897/98 — 1944/46 роки і ділиться на дві частини. Вона описує життя українців у тому місті — від прибуття перших поселенців до приїзду більшої групи українців після Другої світової війни. Автор користувався машинописною працею Михайла Калинюка про першу іміграцію до Манчестеру, а другу частину присвячено життю і пережиттю Дмитра Небесняка, батька автора монографії.

Цей перший том, українською та англійською мовами, появився завдяки помочі молодого бізнесмена Богдана Сополя та інших осіб, яким автор дякує у вступі до книжки.

Монографія має гарну кольорову обкладинку, на якій використано світлини роботи Михайла Сиваника, мешканця Манчестеру, а назва її зв'язана із символом України — червоної калини, і Манчестеру — рожі.

Ціна книжки з пересилкою — 20 ам. дол., можна замовити її за адресою:

Rev. Ewhen Nebesniak, Collegio Santa Sofiq, Via Bossea 478, 00166 Roma, Italia, Bob Sopel, 22 Henshaw St. Oldham Lanc's OL 1 INH England.

Презентація книжки О. Гаєцької

Літом 1998 року у львівському видавництві „Каменяр" побачила світ миловидна і цікава книжечка авторства Ольги Гаєцької, з ілюстраціями Лариси Іванової, для дітей молодшого шкільного віку під назвою „Квітучий міст". Це вже другу з черги книжечку віршів і оповідань дарує українській дітворі авторка. Перша її книжечка оповідань, казок і віршів „Допоможіть ангеликові" появилася у київському видавництві „Веселка" 1995 року, за котру авторка отримала літературну нагороду ім. Олени Пчілки.

Появою своєї другої книжечки „Квітучий міст" раділа не тільки авторка, але й усі, кому дорога доля української дитини — отого сильного та на здорових українських основах збудованого квітучого мосту майбуття незалежної держави Україна. Знову ж таки книжечка О. Гаєцької „Квітучий міст", як і її старша на три роки посестра „Допоможіть ангеликові", своїм чепурним виглядом і радісними малюнками приваблює до себе, а коли попадає в руки маленького читача, то немов магічною силою переносить його у чарівний казковий світ. Вірші та оповідання в книжечці поділені за порами року, але зміст їх втілює не тільки природу кожної пори, але в першу чергу відповідні до пори року церковні, національні громадсько-державні свята. Починаючи від „Листа до святого Миколая„, крізь „Різдвяний вогник", „Пам'ятай про 22 Січня", „Крути" до „Розмови з Кобзарем", „Писанки", „Мамин день", „Україні", „Вакації" аж до оповідання „Леся" про 1-ий листопад. У свої твори для малят О. Гаєцька вкладає незбагнене багатство українського слова та глибоке проникнення у дитячий світ. А вміння передавати радість, лагідність, теплоту і любов до України ставить її у передові ряди дитячих письменників.

З приводу цього радісного свята своєї посестри — появи нового видання дитячих поезій і оповідань „Квітучий міст", 83-ий відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку привітав О. Гаєцьку, влаштувавши зустріч авторки з громадянством, у неділю,15 листопада 1998 року, в год. 2:00 по полудні у приміщенних будинку Наукового Товариства ім. Шевченка. Програмою свята-зустрічі у виключному виконанні членок 83-го відділу провадила культурно- освітня референтка Олімпія Роговська, котра відкрила святкову зустріч і попросила до слова Стефанію Косович, голову 83-го відділу, яка представила присутнім авторку згаданого видання. Про О. Гаєцьку, її житєвий шлях, письменницьку творчість та працю для і з українською дітворою в діяспорі розповіла Ірина Чабан, редактор журналу СУА „Наше життя".

Ольга Гаєцька народилася у підкарпатському місті Стрию, що розгорнулося по обидвох боках на берегах ріки тієї ж назви поблизу Львова. Дитячі роки провела у старовинному Радехові, де батько провадив адвокатську канцелярію. Не довго, однак, тривало щасливе дитинство, бо батька московсько-більшевицькі „визволителі" за його громадську діяльність серед рідного народу вивезли на далеку Північ , де він і загинув. Мати, яка була вірним другом і помічником свого чоловіка у його громадсько-народній праці, не витримавши розлуки та втрати, померла. Ольга залишилась сиротою, а тим часом вже наближалось чергове лихоліття нашого сторіччя — Друга світова війна. Воєнне лихоліття вирвало молодою майбутню письменницю з рідної землі та закинуло на береги гостинної землі Вашінгтона, де вона,завжди пам'ятаючи про батьківську та материну самовідданість для добра свого народу, вирішила також якось бути корисною поневоленій Україні.

Поселившись у Філядельфії, вона, після цілоденної праці, активно включається в життя української громади, а зокрема дітвори, де працює в товаристві „Молода Просвіта", котре в 1950-60 роках провадило активну культурно-освітню діяльність під керівництвом її засновника інж. Володимира Татомира. Згодом О. Гаєцька

(Закінчення на стор. 18)

Членки 83-го відділу СУА на презентації книжки О. Гаєцької. Сидять О. Гаєцька (зліва) і голова відділу С. Коспович.

Важко й збагнути, що сталося з мовою,
Милою, ніжною, гнучко–шовковою...
Євген Ссааві, м. Київ

Зробімо „Мову про мову" приємною розмовою, а не судом

КОМЕНТАР РЕДАКЦІЇ

Отже, чому, чому і чому? Візьмімося за руки й разом пробиваймося крізь хащі цих запитальних знаків на ясну дорогу! І не журімося, коли не зможемо відповісти геть на всі „чому". Мова, як і повітря, належить усім людям, а не тільки філологам, тому так тяжко домовлятися про „остаточні варіянти". Бо коли одні читачі запитують, чому —ЗСА, то інші — чому США. І так далі. Але дуже добре, що запитують! Це значить, що наша рубрика досягла мети — сколихнула людей, не байдужих до рідної мови! Залишається подбати, щоб ця небайдужість не перейшла у зайву войовничість. Зробімо „Мову про мову" приємною розмовою, а не судом, в якому нерідко забирає голос політика, а не філологія. Сперечаймося не заради себе, а заради істини. Як от п. Свідерська. Попри всю гостроту „чому", її лист спокійний, доброзичливий, в ньому відчувається довір'я до редакції, а взаємне довір'я— це найкоротший шлях до відповіді.

Авторка помітила, що в офіційних матеріялах з України ми вживаємо — США. Тут і шукаймо відповіді. Постала незалежна українська держава. Велика держава, прийнята цілим світом. Здійснилася мрія багатьох поколінь. Тріюмфує все світове українство. І хіба можна не радіти з того, що на сторінках „Свободи" нині виступають державні керівники України, її закордонні дипломати? Чи ж було б коректно редагувати їх, в офіційних документах змінювати США на ЗСА? Чи не варто, принаймні покищо, стати на цьому — на США?

І тут виникає принципове плитання: наскільки твердо взагалі можна „твердо" стояти у плинній стихії мови? Певна річ, ми дотримуємося традиційної свободівської ортографії, унормованої словником Г. Голоскевича. Усвідомлюємо, що цей словник є історичною заслугою писемної української культури XX сторіччя, бо виник на основі соборного — солодке слово для всіх нас, „західняків" і „східняків"! — правопису, випрацюваного Державною Правописною Комісією в 1928 році і затвердженого Академією Наук України та Львівським Товариством ім. Шевченка у 1929 році.

Що було далі — добре знаємо. Більшовики накинули Україні інші словники, запанувала вульгарна тенденція до зближення української і російської мов. Дітей у школах вчили: „соціялізм", матеріялізм", „план", „клас", „блок", „флот"... Ця наука тривала десятки років, а доступу до іншої, більш української, не було ніякого. І тепер маємо ситуацію, яка потребує не осуду нашого, не звинувачень у „совєтизації" української мови, а зрозуміння і співчуття до скривджених совєтсько-московською імперією наших братів в Україні. Бо коли вони пишуть „флот" і „план", то це не їхня вина, це — спадок антиукраїнства. Щоб його подолати, потрібен час.

Тим більшою заслугою західньої української діяспори — на тлі темної підсовєтської історії — постає збереження наших національних духовних скарбів, зокрема Правопису 1928 року. Щоправда, збереження це також не відбувалося просто і легко, бо й діяспора мала свої проблеми і перешкоди. Не була вона, на жаль, монолітна настільки, щоб різні її газети неухильно вживали пропоновану словником Г. Голоскевича ортографію. Ні, відходили, зловживаючи демократією, від цих меж, часом аж задалеко, базуючись, як справедливо пише п. Свідерська, на звичках, на тому, „як колись у хаті говорили". І ходять по газетних сторінках „перли" прадавнього галицько-москвофільського язичія: підчеркувати, негодувати, огірчуватися, постепенний, около, опрокидувати, заниматися, і ще пару десятків. А цих же слів нема у Г. Голоскевича!

І навпаки, дехто так затвердів у звичній для нього „хатній" лексиці, що замість заглянути до словника, з „негодуванням" пише до редакції, як це ми сміємо вживати „колектив", „конверт", „радянський", „митець", „вокзал", „рецепт", „регламент", „реалізм", „посол" та ін., хоч усі ці слова знаходимо у словнику Г. Голоскевича.

Блискавки категоричного неприйняття викрешують не тільки над словами, але й над окремими буквами-фонемами. Пересилаючи вірша Зенона Васильковича, Роман Винник має рацію, гірко кепкуючи, який сміх в Україні — через одну тільки букву „г" ! — роблять з прізвища американського віце-президента. Але ось читаємо сам вірш „In Memoriam букві „ґ" — і якоюсь, даруйте, ортодоксією позначена ця сененція: „щоб ті київські знавці навчилися латини, не спричинилися б вони такої крутанини". Чому тільки латину автор бере як взірець? На нашу мову й грецька мала вплив. Г. Голоскевич у своєму словнику якраз і диференціює „ґ" і „г" згідно з походженням, латинським чи грецьким, слова. Отже, то й зле, що „були у нас" ґазета, ґраф, ґімназія, фотоґраф, ґімнастика, ґітара, геоґраф, ґенерал, бо в усіх цих випадках треба вживати якраз не „ґ", а „г" — йдеться про слова грецького походження.

Щоб уже зовсім розздроїти нас, автори додали малюнок, який також свідчить проти них самих: Ленін наказує розстріляти в Україні букву „ґ", бо, мовляв, „немає у нас, не треба і їм". В кого немає? Таж у бідних росіян є лише буква „г" і зовсім нема „ґ"! У нашій же мові, якщо бути об'єктивними, „ґ" природніше, хоч і „г", всупереч усім мовним совєтським напастям, залишилося у деяких словах.

Надмірною категоричністю пройнятий лист п. Володимира Бровара. Шановний Пане, ми не заперечуємо Вашого патріотизму, але іноді так буває, що самого тільки патріотизму замало для з'ясування мовних проблем. Клінтон чи Клинтон? Відколи він є Президентом країни, „Свобода" завжди пише: Клінтон. Але — Билл. Тут тяжко застосувати правило. Ви й самі йдете за звучанням слова. В імені „и" звучить виразніше, ніж у прізвищі, тому й виникла ця різниця. Погоджуємося, що звучання не може вважатися достатньою підставою для граматичного унормування. Скажімо, слова з коренем „мікро" (в Г. Голоскевича є ціла нихка слів з цим коремнем), і належало б, згідно з американським звучанням, писати „майкро"... Так само сі словом „вітаміни" (є у Голоскевича), по-американськи — вайтаміни... І навіть щодо „знімка" (чоловічий рід) чи „знимки" (жіночий рід) на варто так гарячкувати. Українська мова у багатьох випадках має паралельні форми. Г. Голоскевич подає одну: знимок, але от у С. Караванського знаходимо й другу: знимка (Святослав Караванський, „Російсько-український словник складної лексики", с. 583).

Відповідаючи п. Б. Лівчакові з Філядельфії, який вважає, що треба писати Евген, а не Євген, пошлемося на коментар до Українського правопису 1928 року визначного українського мовознавця Юрія Шереха-Шевельова: „В словах, давно позичених, переважно через посередництво Церкви, відтворюємо початкове чуже „е" літерою „є", напр.: Єва, Євангелія, Євген, єврей, Єгипет, єпископ...".

Тяжкий клопіт — відмінювання таких українських прізвищ, як Романів, Іванів. На наш погляд, професор-емерит О. Попович (див. його репліку „Як писати прізвища?") не висуває достатніх арґументів на користь цього відмінювання: Хто? — Романів. Кого? — Романова. І нема підстав вважати форму „Романіва" виявом „шовкової русифікації". Якраз навпаки: Романов — Романова — так відміняють росіяни, то як же з родового відмінка дізнатися, що йдеться не про Романова, а про Романіва? І на Словник Г. Голоскевича тут покликатися годі, бо він має на увазі не прізвище, а іменниковий прикметник — Романів (зошит), Романова (книжка), Романове (пальто).

Якщо вже так не подобається відмінювання: Романів—Романіва, то більш українською формою родового відмінку, можливо, було б: Романів (син)— Романового (сина).

І чим же на цей раз закінчимо? Делікатним нагадуванням, що, при всій нашій повазі до граматичних і ортографічних норм, не тече наша мова зі словників в життя, а тече з життя — у словники. Як би ми за цим не шкодували, але Україну неможливо повернути у 1928 рік. Відтоді там минула ціла епоха, залишивши, всупереч волі народу, глибокий слід на всіх площинах буття, в тому числі на площині мови. Порятунок, як і колись, — в українському соборництві, яке знову дозволить вченим з різних реґіонів України, з західньої та східньої діяспор прийти до об'єднуючих націю мовних компромісів.

Вадим Скуратівський: *„Діяспорні видання мені завжди допомагали..."*

Відомий український культуролог Вадим Скуратівський, відповідаючи на запитання російськомовної газети „Столічние Новості" з приводу мовної ситуації в Україні, заторкнув, зокрема, і мову західньої української діяспори, підкресливши, з одного боку, її об'єктивну ролю у збереженні наших національних мовних скарбів, а з другого — нагадуючи, що мова перебуває у безперервному процесі розвитку.

— Українська культура наших днів дуже багато чим зобов'язана діяспорі, в найширшому розумінні цього слова. Діяспорні видання мені завжди допомагали, допомагала стилістична свобода тамтешнього автора. А розмовна мова діяспори — це просто життєво необхідна трансплянтація тих чи інших галицьких діялектів на інший ґрунт. Я за те, щоб ми взорувалися на блискучих стилістах діяспори. Проте що стосується усного мовлення і „діяспорного" інтеліґента, котрий приїжджає сюди і починає нас повчати, як слід розмовляти, то я до цього ставлюся скоріше поблажливо. Становлення української літературної мови ще не закінчилося. Найінтенсивніший період її потенційного розкриття — середина 50-их років, коли Микола Лукаш геніяльно переклав гетівського „Фавста". Він скористався і наддніпрянськими, і галицькими мовними стихіями, він почав їх об'єднувати. Але одній людині така праця не під силу. Ми мисимо закінчити об'єднання. Однак це станеться щойно в наступному столітті...

Думка автора з „Нового Русского Слова": *„Українська мова – значно соковитіша"*

...Російська культура ніскільки не величніша, ніж культури інших народів — французька, німецька, еспанська, американська, китайська... То чи варто так ревно приєднувати наших єврейських дітей і внуків саме до російської культури?

„Вєлікій, моґучій, правдівий і свободний русскій язик" , — фраза Івана Турґенєва, який вільно володів також іншими мовами. Він міг їх порівнювати, однак його слова, швидше за все, — гіпербола, без якої не буває поезії. Можливо, всі, хто захоплено повторює ці слова письменника, також добре знають інші мови. Я ж вільно володію тільки російською і українською. Можу підкреслити при цьому, що українська мова значно соковитіша і багатша, ніж російська...

І. Аксельрод,
Ню Йорк

Як писати прізвища?

Мене порадувала заява у першій редакційній статті, що „Свобода" буде дотримуватися правопису Голоскевича. Тому дивує, що на на сторінках газети з'явилися в прізвищах граматичні форми, які суперечать правописові Голоскевича. Маю на увазі такі родові відмінки, як Васьківа, Боцюрківа і Романіва.

Для останнього „Правописний словник" Г. Голоскевича містить окреме гасло — Романів—Романова, для двох інших прізвищ правильні закінчення у родовому відмінку можемо вивести з аналогічних прикладів — Васильків—Василькова та Іваньків—Іванькова, що їх подає Голоскевич. Отже, правильно — Боцюрків—Боцюркова, Васьків—Васькова.

Мовознавець, д-р Наталія Пазуняк писала (в1995 р.), що „Однією з найхарактерніших рис української мови є чергування давніх (етимологічних) о, е з і..." наприклад стіл–стола, піч— печі. Такого чергування немає в російській мові, і на те, щоб наблизити українську мову до російської, русифікатори в Україні вирішили усунути це чергування бодай в деяких словах, головно в прізвищах. Це підтверджує мовознавець Святослав Караванський, який наводить, як приклад „російського закінчення" граматичну форму „Кравціва" (від прізвища „Кравців").Мушу закінчити закликом уникати (хоча, напевно, ненавмисної) "шовкової русифікації" української діяспри.

Д-р Орест Попович,
професор-емерит

IN MEMORIAM БУКВІ „Ґ”

Колись іще давно, давно, в роки передвоєнні,
Поки не „визволили” нас совєтчики злиденні,
Тоді у нашій рідній мові всі знали букву „Ґ”
Яку вживали часто, бо знали як, коли і де.

Були тоді у нас ґазета, ґума, ґрати, ґраф
Ґімназія, ґравюра, ґудзик, ґіпс і фотоґраф
Ґімнастика, ґітара, ґеоґраф і гіґієна,
Ґориля, ґаз і ґенерал, ґіганти і ґанґрена.

Але прийшов наказ із-поза грубих мурів Кремля,
Щоб наше вбоге меншевартісне словянське племя
Почерез київську так звану „Академію Наук”
Із мови викинуло раз на все цей непотрібний звук.

Як розстріляли букву „ґе” совєтські обдертуси
Загеґали у паніці посеред поля гуси,
В Горганах — горах (дивно як!) леґіні заспівали
І геґемонія прийшла, ґастролі, інтеґрали...

Галопом бігали в полях худі колгоспні коні,
Доблесний гарнізон стояв на західнім кордоні,
Від праці щоби відпочать сідали всі на ганку
А генії в галактику вдивлялись без устанку

Гренада, Гібралтер, Гіяна, Грац і Ганг (?!) ріка
Всіх під дурного хату привела сталінська рука
Ван Гог, Ель Греко, Гоя, Ганді, Де Голь і Гутенберг
Примітивізм і глупість над логікою взяли верх

Тепер нам кажуть, що вільна вже наша Україна,
А „Академія Наук” стоїть ще на колінах
Під караулом букви „ґе” так, як колись, тримають,
Так як колись, з Москви інструкцій вижидають.

Якщо б ті київські знавці навчилися латини
Не спричинялись би вони такої крутанини
Genys Humanum (людський рід) і „ґе” і „га” вживає
А кожний з нас ці звуки два без труду вимовляє.

„Пишіть поправно!”

Пощо „Свобода” має якогось „мовознавця”, щоби замість добре-поправно писати по-українськи, приносив лише встид, бо як можна писати „знімок” — муж. роду замість „знимка” — жіночого роду, або Клінтон замість Клинтон. Таж всюди в радіо чи на телєвізії ніде не почуєте Клінтон — всюди американці вимовляють Клинтон, а наші „мовознавці” пише Клінтон і Клінтон. Лише кацапи вимовляють „і” як „и”, а не українці! Схаменіться! Або з тими „апострофами” поє, ю, я. Пожалься Боже! І по що? Щоби тяжче було вчитися молоді української мови? І нема кому звернути уваги тим „мовознавцям”! Теж я є певний, що понад 90% нашої інтеліґенції вміє поправно свою рідну мову!

Я походжу з Бойківщини в якій жили наші предки майже 100% українці з галицько-волинської держави під польською окупацією. Родичі обоє учителі. Мій батько був управителем школи „з руским єзикем научання” як поляки, наші окупателі нас називали. Батько запронумерував „Світ дитини” та „Молоду Україну” для старшого брата і я сам навчився поправно читати та писати так що родичі не потребували мене вчити. Я здав до другої гім. кляси в Перемишлі, але поляки в 1924 році заборонили нам ходити до Перемишля з інших повітів. Тому мусів я ходити до польської гімназії в Сяноці і здав матуру не маючи ще 18 років. Всюди я був першим по-українськи. Ніколи я не калічив якимсь „суржиком”. Як кажу є встид для 100-річної „Свободи” іти за „сумнівними мовознацями” і приносити встид для інших. „Свобода” повинна бути приміром для других часописів чи товариств!

Остаю з повагою хоча не „мовознавець”, але вмію по-українськи і мойого патріотизму ніхто не заперечить.

Володимир Бровар
(Збережено мову оригіналу)

Я не проти... Але хочу знати: чому?

Маю на увазі деякі зміни у правописі „Свободи”-тижневика в порівнянні до „Свободи”-щоденника. Упродовж літ писалося „парляментарний”, тепер — „парляментський”, писалося „будучий”, тепер — майбутній, все була „громада”, „гурт”, звідкись узявся „колектив”, завжди „Свобода” послуговувалася терміном „совєтський”, щоб в цей спосіб підчеркнути не наше, не українське походження цієї антилюдяної системи, й от вже зустрічаємо — „радянський”. Воно ніби й не дуже болить, а проте всі ми люди, всі до чогосгь звикаємо, а звикнувши, вважаємо його за добре і правильне.

Втім, дещо й болить, бо ходить о деякі підставові речі. Кажу про назву країни, в якій живемо. Отже, ЗСА чи США? Перша, звична для нас, форма зберігає природне для американців, та вже й для нас, повоєнних прибульців, слово „стейти”. А „штати” — це чейже по-російськи, тому не варто...

Ще я й таке помітила: в одному числі — різне написання. У місцевих дописах — ЗСА, а в офіційних матеріялах з України — США. Це вже зовсім не годиться. Треба стояти на чомусь одному.

Віра Свідерська,
Ню Йорк

ЗСА чи США?

З приємністю прочитав статті в рубриці „Мова про Мову”. Це дуже і дуже добре ідея — дати читачам газети висловити свою думку про вживання української мови на сторінках наших газет на еміґрації. Що мене найбільше турбує, то це назва нашої країни — США, ЗСА, ЗДА чи ще інакше? Пригадую, років із тридцять тому була полеміка-дискусія на сторінках „Свободи” з цієї теми.

В той час Україна була під російським комуністичним режимом, то ми прагнули не вживати впроваджених там скорочень. Сьогодні Україна є незалежною, комуністичний режим офіційно зних не тільки на території України, а навіть в корінній Росії. Я часто висилаю вирізки з „Свободи” та інших газет до родичів в різні місцевості України. Взаміну вони висилають мені вирізки з тамтешніх газет і при цьому запитують: „Що то у вас означає — ЗСА, ми так здогадуємося із змісту дописy, що то йде мова про США.”

Мій висновок такий: чи не пора нам об'єднатися з 52-ма мільйонами громадян України, що вживають тільки назву США, щоб не вносити поділу між українцями діяспори і корінним населенням України? Настав час забути про поділ на „східняків” і „західняків”, бо це нічого доброго не дало в минулому і не має ніякого сенсу на майбутнє. Це добра нагода нашій еміґраційній пресі — вийти з повної ізоляції і об'єднатися з Україною, показати нашу дозрілість, довести, що ми вживаємо одну українську граматику, щоб з нас чужинці не насміхалися.

Олександер Багнівський,
Елкгарт, Індіяна

Слово вимагає чіткости...

Шановні Пані та Панове!

Учора прибула до моїх рук „Свобода” з 13-го листопада 1998 р. Я негайно прочитав її, як кажуть, від дошки до дошки. Мою особливу увагу звернула дуже змістовна та промовиста передова стаття під заголовком „І ми стоїмо перед виборами”, яка дуже точно з'ясувала нашу сумну політичну дійсність. Хочу використати цю статтю, щоб унаглиднити деякі недоліки в теперішній українській мові.

Вищезгадана передова стаття починається словами: „Коли писалися ці рядки, у ЗСА відбувалися вибори...” Ці слова негайно всунули мені на думки питання, хто ошвабив українську мову та впровадив до неї пасивну форму? Якщо згадані рядки „писалися” (самі?), то що робили тоді редактори?

Пригадую собі, що не так давно в Україні карбованці „друкувалися”, й ми знаємо дуже добре, які були наслідки цього самодрукування. Щастя, що тепер гривні не „друкуються”, а друкує їх НБУ.

Дальше говорить ця сама передова стаття про вибори в ЗСА і про надходячі вибори до Світового Конгресу Українців та про „обрання” нового проводу. Коли ми вже „обираємо” новий провід, то чому ж тоді не говорити про „обори” (стайні)? Перепроваджувати вибори, але на цих виборах „обирати” новий провід — звучить нелогічно.

Колись ми під час виборів вибирали послів, а тепер під час виборів ми „обираємо” депутатів. Може, хтось з українців зможе роз'яснити логіку, яка криється за дивоглядним „обиранням” під час виборів?

Д-р Роман Шолдра,
Лензбрідж, Альберта

„Євреї чи жиди”? – *Для мене „єврей” звучить образливо*

Пані Марія Л. пише, що не може знести слово „жид”. Воно нагадує її „так багато принизливого з радянських часів”. Коли треба було принизити єврея, та його обзивали „жидом”. І багато, каже вона, „повязане зі словом „жид” і „фашизм”.

А я, на переміну, не можу знести слова „єврей”. Прийшли до нас в Галичину ненависні совєти і принесли зі собою нелюблене слово „єврей”. У нас уживалося слова „жид” на окреслення національности, як напр: жид, поляк, німець, француз і т.д., у ньому не було нічого принизливого.

У нас (в родині) з жидами були дуже приязні відносини. Усі мої лікарі з дитинства були жиди. Моя мама вчила в народній школі, де більшість дітей були жидівські, і вона за дітьми доглядала. Вдячні родичі дітей приносили мамі на свята подарунки, і ми все відзначали з жидами їхні свята, як „кучки”, „пасовер” та інші, в нас тоді були „маци”, „Гаманташен”, риба „по-жидівськи”. Навіть на наші свята, як от на Різдво, була у нас, окрім смаженого карпа і лина в желятині — риба „по жидівськи”.

У нашим місті були три гімназії: українська, польська і жидівська. Тато вчив також, окрім української, і в жидівській гімназії. Один з його вдячних учеників урятував нам життя, бо як за совєтів приходила наша черга на вивіз, він все клав наші акти наспід і так відкладав нам вивіз.

Як мій брат захворів на тиф і за старим звичаєм запечатали хату, то вдячні жиди приходили під вікно і передавали для нього курячі розсоли, „пюре” з бараболі та інші харчі. Помагали навіть більше, як свої.

Мій дідо, священик у гуцульському селі, на „передновку” все казав віднести мішок муки і круп для бідних жидівських багатодітних родин. Зате вліті, як жиди пекли дуже смачні плетені струцлі, то найкращі з них несли до мого діда. А як він помер, то за ним на похороні на ціле село заводили жиди. Як батько мого чоловіка, також священник, помер вже тут, на еміґрації, то жиди приходили до похоронного заведення і цілували його в руку.

В Мюнхені, будучи студенткою, належала я до товариства жидівсько-української приязні, яке очолював д-р Б. Кордюк. Вже тут, на еміґрації, проф. Сусленський просив мене знов зактивізуватися в цьому товаристві.

Маю товаришку по праці, дуже милу, інтелігентну жінку, яка теж сказала мені, що для неї образливе слово „жид”. Я старалася в розмові з нею уживати слово „єврей”, але почувалася, як фарисей, бо не люблю цього слова, а ще на окреслення милого мені народу. І все то були жиди, жидівські лікарі, жидівські свята, жидівська гімназія, а не „євреї”.

Це я написала лише так, на маргінесі, про те, які є різні світовідчування. Але, як то кажуть, „як звав”, „так звав”, чи як казав Шекспір: “What's in a name”, що її називають „рожа”: “By any other name with smell as sweet”.

Емілія Смалько

А може, „ізраїльтяни”?

У відповідь на запитання Марії Л. „Євреї чи жиди” („Свобода”, ч. 24, 11 грудня 1998) хочу їй сказати, що, на мою думку, нарід Ізраїля повинен називати себе ізраїльтянами, бо це назва державна, а жиди чи євреї — територіяльні назви. Це так як у нас, українців, галичани або наддніпрянці.

Коли старовинна держава Ізраїль розпалася на північну й південну частини, то на півдні постала Юдея, а люди, що з неї розійшлися по світі, називали себе юдеями. Так їх скрізь почали називати, й нічого образливого в цім не було. Принизливого відтінку набрала ця назва у чорносотенців Росії й нацистів Німеччини. „Єврей” походить від гебрей, але тому, що росіяни не вимовляють „г”, то перекрутили це слово. Є ж Геброн і гебрейська мова. Люди, які почуваються ображені однією назвою, повинні зрозуміти, що й друга — неправильна, і вирішити, як себе називати. Найкраща назва — ізраїльтяни.

Марії Л. раджу прочитати книжку The Bible as History. Автор Вернер Келлер. Звертатися по неї слід до Bantam Books, Inc. 666 Fifth Ave., New York, N. Y. 10019.

Міра Гармаш,
Філядельфія

БУДІВНИЧІ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОГО УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

1997 р.

Український Музей висловлює щиру подяку своїм прихильникам, приятелям та всім любителям української культури і мистецтва, які постійно і щедро підтримують УМ та подають йому фінансову допомогу. Завдяки жертвенности членів нашої громади – таких як Ви, Український Музей сьогодні успішно працює і наближається до завершення великого проєкту побудови нового приміщення.

В поданій нижче листі жертводавців, що протягом 1997 року підтримали Український Музей датками 100 дол. і більше, Ви можете знайти і свою цеглинку. Повну листу всіх жертводавців подаємо щороку в музейному Річному Звіті.

Управа і Адміністрація Українського Музею

Between $25,000.00 and $50,000.99

Drs. Omelan & Tatiana Antonovych - $50,000.00*
Yar W. & Irene G. Mociuk - $25,000.00*

Between $10,000.00 and $24,999.99

Dr. Jaroslaw & Larissa Muzyczka - $21,000.00*
Wolodymyr & Anna Rak - $20,125.00*
Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union - $20,000.00*
Dr. Helen Wreciona - $19,223.75**
SUMA (Yonkers) Federal Credit Union - $15,000.00*
Ostap & Ursula Balaban - $14,050.00*
Yaroslava Yarosevych - $13,200.00**
Michael & Roxolana Yarymovych - $13,106.00*
Eugene Klymko - $11,750.49*
Natalie Chuma - $250.00* $30.00** $10,000.00***
Dr. Ihor & Susanna Rak - $10,000.00* $100.00**
Anna Chornobil - $10,050.00*
Greenfield. Sawicki. Tarella, Architects - $10,000.00*
Sir Harry Polche - $10,000.00***
Andrew & Taissa Nahirny Rak, Esq. - $10,000.00*
Joseph Stasiw - $10,000.00*

Between $5,000.00 and $9,999.99

Bohdan & Lily Kurylko - $9,525.00*
Ivan & Yaroslawa Luchechko - $5,270.00* $1,750.00**
Myron & Olha Hnateyko - $6,050.00*
Walter & Katheryna Bula - $3,000.00* $3,000.00**
Bohdan & Christina Senyk - $6,000.00*
Orest & Lidia Bilous - $5,319.38*
Yurij & Chrystyna Nawrocky - $5,265.00*
Drs. Oleh & Iwanna Ratych - $200.00* $5,040.00**
Borys Halahan - $5,100.00*
Roman & Maria Teshakovec Hawrylak - $5,100.00*
Stefania Sawczuk - $5,100.00*
Yaroslawa Rubel - $5,025.00*
Anonymous - $5,000.00*
Irene Chaikovsky - $5,000.00*
Olha Dziadiw - $5,000.00*
Catherine Lytwynka-Fanok - $5,000.00*
John & Deanna Hynansky - $5,000.00*
Estate of Jaroslawa Lewycka - $5,000.00**

Between $1,500.00 and $4,999.99

Adrian & Adrianne Hewryk - $4,250.00***
Julian & Maria Baczynsky - $4,000.00*
Ukrainian Orthodox Federal Credit Union NY - $4,000.00*
Maria Sawycky - $3,675.00*
Wolodymyr & Catherine Wolowodiuk - $3,550.00*
Oksana Bajko - $3,045.00*
Volodymyr Skocen - $3,000.00* $20.00**
Kornyj Bednarczuk - $3,000.00**
Ihor & Roma Hayda - $3,000.00*
Michael Kowalchuk - $3,000.00*
Ihor George & Olha Lewicky - $3,000.00*
Dr. Andrew & Tatiana Tershakovec - $2,498.00* $180.16**
Stefan & Wolodymyra Slywotzky - $2,500.00* $30.00**
George & Anisa Mycak - $2,500.00***
Bohdan & Lydia Hajduczok - $280.00* $2,200.00**
Orest & Lydia Glut - $2,450.00*
Dr. Roman & Anna Alyskewycz - $2,425.00*
Self Reliance (Newark) Federal Credit Union - $2,300.00*
Jaroslaw & Maria Tomorug - $2,075.00* $25.00**
Iwan & Anna Nazarkewycz - $2,060.00*
Jaroslaw & Katria Czerwoniak - $2,020.00* $30.00**
Mykola & Zirka Haliv - $2,050.00*
Nadia Masyk - $2,000.00* $30.00**
Wolodymyr & Olympia Rohowsky - $1,025.00* $1,000.00***
Jaroslawa Barusewych - $2,000.00*
Dr. Irena I. Komarynsky - $2,000.00*
Eng. Ewhen Melnyk - $2,000.00***
Dr. Klemens & Olga Rohozynskyj - $2,000.00***
Andrew & Christine Zarska Shoh - $2,000.00*
UNWLA Branch 69 - $2,000.00*
UNWLA Regional Council Ohio - $2,000.00*
John & Sophie Wynnyk - $2,000.00*
Estate of Bohdan Prudyus - $1,775.00**
UNWLA Branch 59 - $1,700.00*
Ukrainian American Seniors Society - $1,605.00*
Natalia Bilous - $1,535.00*
Phillip & Jaryna Turko Bodrock - $1,500.00***
Dr. Mykola & Nadia Deychakiwsky - $1,500.00*
Titus & Sophia Hewryk - $1,400.00* $100.00***
Vera Mencinska - $1,500.00*
UNWLA Branch 66 - $1,500.00*
Leo & Irene Werbyckyj - $1,500.00*
Gary & Irene Wolfe - $1,500.00*
Arkadi Mulak-Yatzkivsky - $1,500.00**

Between $1,000.00 and $1,499.99

Mary Dushnyck - $1,250.00*
John & Ulana Sos - $1,150.00* $100.00**
Eugene & Eugenia Ivashkiv - $1,175.00* $55.00**
Dmytro Bobelak - $1,100.00* $100.00**
Alexander & Maria Krychyk - $1,000.00* $200.00**
Eugene & Natalia Zmyj - $1,100.00* $100.00**
Alexander & Sophie Skop - $1,050.00* $100.00**
Lidia Krushelnytsky - $1,125.00*
Petro & Irena Serba - $1,000.00* $125.00**
Lydia Zaininger - $1,000.00* $125.00**
Wasyl & Wira Liscynesky - $1,120.00*
Dr. Bohdan & Joanne Celewycz - $1,100.00*
Dr. Michael & Orysia Mochnacz Dail - $1,100.00*
Anna Pleskun - $1,100.00*
Drs. Roman & Stephanie Baranowskyj - $1,075.00* $16.00**
Dr. George Truchly - $1,090.00**
Dmytro & Stefania Kosovych - $1,075.00*
Wolodymyr & Lydia Magun - $1,070.00*
Dr. Myroslaw & Luba Prokop - $1,035.00* $25.00**
Bohdan & Irene Czajkowskyj - $1,050.00*
Maria Kulczycky - $1,050.00*
Alexander & Maria Leskiw - $50.00* $1,000.00**
Jaroslaw & Yaroslawa Mulyk - $1,000.00* $50.00**
Iwanna Shkarupa - $1,050.00*
Wolodymyr & Olena Shyprykevich - $1,000.00* $50.00**
UNWLA Regional Council New York - $1,050.00*
Bohdan & Maria Boychuk - $1,000.00* $40.00**
Dr. Mark Krushelnycky - $1,030.00*
William & Doris Chirash - $1,025.00*
Wolodymyr & Luba Delkewycz - $1,025.00*
Martha B. Kramarchuk - $1,025.00*
Andrij Pradyszczuk - $1,000.00* $25.00**
Lydia Kyj - $1,020.00*
Vera Skop - $1,020.00**
Ewhen & Josephine Yaworsky - $1,020.00**
Dr. Andrew Turchyn - $1,000.00* $15.00**
Theodore Bajko - $1,000.00*
Daniel & Dr. Daria Bouadana - $1,000.00*
Lydia Choma - $1,000.00*
Oksana Chranewycz - $1,000.00*
Orest & Adia Fedash - $1,000.00*
Mary Federko - $1,000.00*
Lydia Ficalowych - $1,000.00*
Anita Gerasimchik - $1,000.00*
Irene Hladkyj - $1,000.00*
Bohdan & Irene Hlushewsky - $1,000.00**
Alexandra Holuka - $1,000.00*
Nicholas & Jaroslawa Hordynsky - $1,000.00*
George & Orysia Horodylowsky - $1,000.00*
Ewstachia Hoydysh - $1,000.00*
Lydia Ihnat - $1,000.00*
Roman & Nina Ilnytzkyj - $1,000.00**
Dr. Lubomir & Maria Jawny - $1,000.00**
Roman & Irena Kostrubiak - $1,000.00*
Nadia Kostyk - $1,000.00*
Zenon & Dozia Krislaty - $1,000.00*
Bohdan Kryzaniwsky - $1,000.00*
Sophie Kudryk - $1,000.00*
Myron & Maria Kukuruza - $1,000.00*
Olga Leschuk - $1,000.00*
Igor & Dr. Daria Lissy - $1,000.00*
Jeronim Logush - $1,000.00*
Dr. Roman & Maria Markiw - $1,000.00*
Dr. Brian & Daria McKay - $1,000.00*
Wolodymyr & Zoriana Mohuchy - $1,000.00*
Basil Mysak - $1,000.00*
Dr. Roman & Marta Nawrocky - $1,000.00*
Roman Ostapiak - $1,000.00*
Irene Pashesnik - $1,000.00*
Larissa Sygida Peleschuk - $1,000.00*
Roman & Oksana Prus - $1,000.00*
Oksana Prystay - $1,000.00*
Dmytro & Mychajlyna Pylypec - $1,000.00*
Self Reliance Ass'n. of American Ukrainians - $1,000.00*
Dr. Alexandra Shkolnik - $1,000.00*
Myroslaw & Nadia Shmigel - $1,000.00*
William Shust - $1,000.00*
George J. & Tatyana Sierant - $1,000.00*
Dr. Maria Fisher Slysh - $1,000.00*
Wasyl & Brigitte Sosiak - $510.00* $490.00**
Ivan Stebelsky - $1,000.00*
Ihor & Olenka Cherwoniak Terleckyj - $1,000.00*
Fylyp & Tatianna Tratch - $1,000.00*
Dr. Stephan & Tamara Tymkiw - $1,000.00**
Alex & Oksana Tyshovnytsky - $1,000.00*
Ukrainian Regional Council - Ohio/ Ukrainian Heritage Committee - $1,000.00*
UNWLA Branch 1 - $1,000.00*
UNWLA Branch 12 - $1,000.00*
UNWLA Branch 47 - $1,000.00*
UNWLA Branch 67 - $1,000.00*
UNWLA Branch 83 - $1,000.00*
UNWLA Branch 86 - $1,000.00*
UNWLA Branch 99 - $1,000.00*
Bohdan & Bohdanna Vitvitsky - $1,000.00*

Between $600.00 and $999.99

Alexander & Irena Mychaluk - $900.00* $25.00**
UNWLA Branch 28 - $870.00*
Dr. Yaroslav & Olga Stawnychy - $850.00*
Nestor & Anisa Shust - $840.00*
Zenon & Susan Masnyj - $790.00*
UNWLA Branch 24 - $737.00* $50.00**
Cleveland Self Reliance Federal Credit Union - $750.00*
Orest M. Prypkhan - $750.00*
Stefania Sawka - $250.00* $500.00**
Oksana Steranka & Adrian Steranka - $750.00*
Myron & Maryann Zajac - $750.00*
Mr. Adrian & Dr. Larissa Dolinsky - $300.00* $400.00**
George & Alexandra Rakowsky - $700.00*
Dr. Orest & Judy Garbowsky - $600.00* $75.00**
Olena Kachala - $575.00* $45.00**
Omelian & Jaroslawa Tomycz - $620.00*
Dr. Oksana Folwarkiw - $600.00*
Natalia Krawczuk - $600.00*
Dr. Jaroslaw & Zonia Rozankowski - $300.00* $300.00**
Wolodymyr & Bohdanna Slyz - $600.00*
Dr. Dennis & Myra Stachiv - $500.00* $100.00**
UNWLA Branch 113 - $550.00* $50.00**

Between $250.00 and $599.99

Daria C. Bajko - $575.00*
Myron & Christine Melnyk - $550.00*
Luba Artymyshyn - $540.00*
Drs. Ivan & Natalia Koropeckyj - $500.00* $25.00**
Dr. Constantine & Arcadia Pereyma - $525.00*
Jerry & Mary Andrushko - $500.00*
Mark & Dr. Ariadna Bach - $500.00**
Dr. Maria Baltarowich - $500.00*
Melania Banach - $500.00*
Natalia Bazarko - $500.00*
Yaroslaw Bihun - $500.00*
Paul & Maria Czerwoniak - $500.00*
Maria Czerwoniak - $500.00*
Eric & Sofia Darian - $500.00*
Irena Fedak - $500.00**
Dr. Mykola & Maria Hruszkewycz - $500.00*
Dr. Ivan Kochan - $500.00*
Andrey & Vera Kosovych - $500.00*
Roman & Anisia Kowalchuk - $500.00*
Natalia Kowalchuk - $500.00*
Roman Kucil - $500.00*
Oleh & Hanusia Lazirko - $500.00*
John Leshchuk - $500.00*
Osyp & Zinaida Lewycky - $500.00*
His Excellency Basil Losten Bishop of Stamford - $500.00*
Natalia Lukaszewycz - $500.00*
Walter & Mary Machulak - $500.00**
Stefan & Halyna Maksymjuk - $500.00*
Anna Markewycz - $500.00*
Dr. Mary Motyl - $500.00*
Maria Mulkewycz - $500.00*
Orysia (Irene) Ochrymowych - $500.00*
Dr. George & Emilia Rusyn - $500.00*
Anton Sawytsky - $500.00*
Taras & Julianna Shepelavy - $500.00*
Olha Smal - $500.00*
Anna Stelmach - $500.00*
UNWLA Branch 57 - $500.00*
UNWLA Regional Council Detroit - $500.00*
UNWLA Regional Council New Jersey - $500.00*
Maria Wenglowskyj - $500.00*
UNWLA Branch 119 - $475.00*
Luba Rakowsky - $375.00* $80.00**
Iryna Kashubynska - $250.00* $200.00**
Richard & Olga Alvino - $125.00* $300.00**
Yaroslaw Berezowsky - $200.00* $200.00**
Iwan & Olha Burtyk - $400.00*
Volodymyr & Ulana Diachuk - $400.00*
Daniel Kashimer - $400.00*
Bohdan & Oksana Kuzyszyn - $400.00*
Stefan & Anna Tatarenko - $400.00*
Mykola & Oksana Yaremko - $400.00**
Dr. Witalij & Alexandra Bohdaniw - $300.00* $80.00**
Iwanna Martynetz - $375.00*
Jaroslawa Stasiuk - $370.00*
Andrew & Marta Baczynsky - $350.00*
Michael & Mychajlyna Baran - $350.00**
UNWLA Branch 95 - $350.00*
Oleh & Lidia Sawkiw - $346.00**
Jaroslav & Halyna Oberyszyn - $45.00* $300.00**
Maria Shust - $150.00* $165.00**
Olha Zownirowycz - $310.00*
Michael & Lydia Balahutrak - $300.00*
Stefania Cehelsky - $100.00* $200.00**
Kornel & Emilia Dziuba - $300.00*
Dr. Paul J. & Iryna Dzul - $300.00*
Evhenia Fanderys - $300.00*
Mykola & Helene Hoshovsky - $300.00*
Andrew & Anne Malan - $250.00* $50.00**

БУДІВНИЧІ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОГО УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

1997р.

Dr Stephen & Irene Nychay - $300.00*
Drs. Heinrich & Maria Schnoes - $300.00*
Roman & Tunya Sorobay - $300.00**
UNWLA Branch 35 - $300.00*
UNWLA Branch 91 - $300.00**
Myra Mandzuk - $200.00* $98.00**
Yaroslav & Nadia Bihun - $290.00*
Jurij & Daria Kostiw - $240.00* $40.00**
Anonymous (H.M.) - $20.00* $245.00**
Ludwyk & Ariadna Bach - $200.00* $50.00**
Marta Cymbalisty - $250.00*
Oleh & Christine Danyluk - $250.00*
Eustachiy Derzko - $250.00**
William Dubetz - $250.00**
Dr. Jeremias Dubyk - $250.00*
Dr. I & V. Holm-Anderson - $250.00*
Tamara Horodysky - $250.00**
Steven & Anela Kasyanenko - $250.00*
Andrew & Tamara Kobziar - $150.00* $100.00**
Wasyl & Zenowia Nykyforuk - $250.00*
Dr. Maria Sawdyk - $250.00*
Self Reliance (Ohio) Federal Credit Union - $250.00*
Ivan Skira - $50.00* $200.00**
Maya & Chrystia Slywotzky - $250.00*
Myroslaw & Zoriana Smorodsky - $250.00*
UNWLA Branch 93 - $225.00* $25.00**

Between $100.00 and $249.99

Rostyslaw & Helen Milanytch - $225.00**
Dr. Bohdan & Atanasia Osadca - $225.00*
Vera Sendzik - $175.00* $50.00**
Joseph & Natalia Sygida - $225.00*
Oksana Lobachevsky - $200.00* $20.00**
Olga Trytyak - $180.00* $40.00**
Ivan Babiak - $200.00**
Nestor & Marta Bazarko - $200.00*
Jaroslawa Berezowsky - $200.00*
Dr. Ihor & Barbara Cehelsky - $200.00**
Tymish Chajkovsky - $200.00*
Dr. & Mrs. Hilary J. Cholhan - $200.00*
Tatiana Chuchman - $200.00**
Miroslawa Danylyshyn - $200.00*
Romana Danysh - $100.00* $100.00**
Michael & Luba Darmochwal - $200.00*
John Petro Rusynyk Garbera - $100.00* $100.00**
Dr. Erast Haftkowych and Family - $200.00*
Timish & Anna Hnateyko - $50.00* $150.00**
Wasyl & Ola Ilchyshyn - $200.00*
Evstachij & Marta Jarosz - $200.00**
Ihor & Zenovia Kunasz - $200.00**
Myroslaw Labunka - $100.00* $100.00**
Wasyl & Oksana Lew - $200.00*
O. Dorothy Morenko - $200.00*
Bohdan Odezynskyj - $200.00*
Dr. Joseph & Lidia Oryshkevich - $200.00**
Anna Politylo - $200.00*
Zenon & Dr. Teodozia Sawyckyj - $200.00*
Dr. Murray Senkus - $100.00* $100.00**
Henry & Josephine Shawaryn - $200.00*
Zenon & Yara Snylyk - $200.00*
Myroslaw Solczanyk - $100.00* $100.00**
Walter & Stella Sosiak - $200.00*
Roman & Klaudia Stefaniuk - $200.00*
Jurij & Natalka Strutynsky - $100.00* $100.00**
Michael & Sophia Stupka - $200.00**
Orest & Daria Temnycky - $200.00**
Dr. Ostap & Vera Tershakovec - $200.00*
Ukrainian Congress Committee of America N.J.- $200.00*
UNWLA Branch 34 - $100.00* $100.00**
UNWLA Branch 62 - $200.00**
UNWLA Branch 64 - $200.00*
UNWLA Branch 106 - $200.00*
Dr. Irene Wasynchuk, DDS - $200.00**
Teodosij & Olga Zazula - $200.00*
Myron & Maria Kuzma - $150.00* $45.00**
Michael Sofiak - $150.00* $45.00**
Dr. Aleksander Klos - $100.00* $80.00**
Iwan & Natalia Danylenko - $175.00**
Apolonia Knysh - $170.00*
Dr. Roman Smyk - $100.00* $70.00**
Dr. Alexander R. Strilbyckyj - $50.00* $120.00**
Aleksandra Tkacz - $20.00* $150.00**
Anastazia Warycha - $150.00* $20.00**
Yuri Lewycky - $120.00* $35.00**
Basil & Olga Balaban - $100.00* $50.00**
Ivan & Maria Borbycz - $150.00*
Zwenyslawa Brykowytch - $150.00*
Anne Dobriansky - $100.00* $50.00**
Luba Firchuk - $150.00*
Friends of Michael & Maria Lyzen - $150.00**
Olha Huhlewych - $100.00* $50.00**
Leo & Alexandra Jackewych - $100.00* $50.00**
Walter & Natalia Klapischak - $150.00*
Bernard & Anna Krawczuk - $150.00 *
Daria Kuzyk - $100.00* $50.00**
Dr. Askold & Roksolana Lozynsky - $150.00*
Anna Lytwyn - $100.00* $50.00**
Luba Mryhlotsky - $100.00* $50.00**
Bohdanna Osadca - $150.00*
Drs. George & Ann Pawliczko - $150.00*
Martha T. Pelensky - $150.00**
Dr. Theodosy & Daria Samotulka - $150.00*
Osyp & Sofia Serafyn - $100.00* $50.00**
Bohdan Steciw - $150.00**
Jaroslaw & Maria Tymoczko - $150.00*
Dr. Serge & Nellie Wynarsky - $150.00*
Rev. Bohdan & Nadia Zelechiwsky - $100.00* $50.00**
Wolodymyr & Lidia Prokop Artymyshyn - $120.00* $25.00**
Tekla Husiak - $145.00*
Drs. Mykola & Irene Schpetko - $100.00* $45.00**
Maria Starostiak - $100.00* $45.00**
Dr. Eugene Steckiw - $141.00*
Nadia Haftkowycz - $100.00* $40.00**
Peter & Olga Kulynych - $125.00* $10.00**
Ukrainian Art Digest - $133.75***
Yaroslaw & Olga Horodecky - $50.00* $80.00**
Stephan Huk - $100.00* $30.00**
Eugenia Kowalsky - $130.00*
Eustachia Milanytch - $127.00*
Motria Milanytch - $127.00*
Maria Andrusjak - $100.00* $25.00**
Renata Bihun - $100.00* $25.00**
Donna Czechowycz - $125.00*
Luba Dombchewsky - $125.00*
Roman & Wasia Hordynskyj - $100.00* $25.00**
Alexander Kedrynsky - $100.00* $25.00**
Dr. Jaroslaw & Nadia Mihaychuk - $100.00* $25.00**
Luba Mychkovsky - $25.00* $100.00**
Wolodymyr & Sophia Senezhak - $50.00* $75.00**
Mykola & Anna Stasiw - $100.00* $25.00**
Michael & Natalia Stemsky - $100.00* $25.00**
John & Maria Zukowsky - $100.00* $25.00**
Anna Kapitan - $120.00*
Iva Lisikewycz - $120.00**
Mykola & Irene Pitula - $120.00**
George & Maria Shtohryn - $50.00* $70.00**
Dr. Oleh & Liubomyra Sochan - $100.00* $20.00**
Dmytro & Eudokia Sorochaniuk - $100.00* $20.00**
Dr. Stephan Stecura - $120.00**
Dr. George & Christine Swyschuk - $100.00* $20.00**
Maria Tesarowych - $120.00**
Iwanna Zownir - $100.00* $20.00**
Maria Borkowsky - $100.00* $15.00**
Wasyl Lahoshniak - $115.00*
Daria Lomnyckyj - $50.00* $65.00**
Wasyl & Pauline Kaminsky - $110.00*
Damian Korduba - $100.00* $10.00**
Peter Rak - $100.00* $10.00**
Stefania Semuschak - $100.00* $10.00**
Dr. George & Ivanna Soltys - $110.00**
Victor & Nadia Vinych - $100.00* $10.00**
Katrina Rakoczy-Barsigian - $100.00*
Izak & Chana Baum - $100.00*
Dr. Walter & Joyce Baziuk - $100.00*
Madgalena Belej - $100.00*
Constantine & Theresa Ben - $100.00**
Katrusia Bereziak - $100.00*
Besida - $100.00*
Yaroslav & Wira Bilinsky - $100.00**
Dr. Myron & Martha Bodnar - $100.00*
Wasyl & Lesia Bodnar - $100.00*
Roman & Iwanna Bodnaruk - $100.00*
Andreas & Irena Bojko - $100.00*
Ludmila Bojko - $100.00*
Stephan & Lidia Boyko - $100.00*
Brotherhood of Ukrainian Veterans IUD-UNA-Ohio - $100.00*
Alexander & Zenovia Brozyna - $100.00*
Lubomyra Brykowycz - $100.00*
Jaroslaw & Jaroslawa Bukachevsky - $50.00* $50.00**
Mark & Christina Bukachevsky - $100.00**
Dr. Lubomyr & Daria Bylow - $100.00*
Oleh & Daria Chaikovsky - $100.00*
Yarema Chajkovsky - $100.00*
George & Alla Cherney - $100.00**
Zenon & Dr. Areta Podhorodecka Chernyk - $100.00**
Jaroslaw & Olha Chypak - $100.00*
Natalie Cybriwsky - $100.00*
Myroslawa Cybriwsky - $100.00*
Dr. Osyp Danko - $100.00**
Bohdan Danko - $100.00*
Ihor & Christina Diakunchak - $100.00*
Dr. Tatiana & Marta Doberczak - $100.00**
Leo & Marusia Dombchewsky - $100.00*
Solomia Drozdowsky - $100.00*
Daria Drozdowsky - $100.00*
Employees of Klein Pharmarcy - $100.00*
Evfrozyna, Sofia, Maria - $100.00*
Maria Fitio - $100.00**
Dr. Ihor A. & Genya Galarnyk - $100.00*
Marian & Irena Gawur - $100.00*
Damian & Lidia Gecha - $100.00*
Roman & Valentyna Gluch - $50.00* $50.00**
Roman Handziuk - $100.00**
Petro & Iwanna Hankewycz - $100.00**
Theodosia Haywas - $100.00*
Roman Herasymowycz - $100.00*
Olena Hewko - $100.00*
Peter & Luba Hill - $50.00* $50.00**
Iwan & Sophia Holowka - $100.00**
Alexander Holuka - $100.00*
Arthur Holuka - $100.00*
Oxana Horodecka - $100.00*
Christine Hoshowsky - $100.00*
Michael & Helene Hryckowian - $100.00*
Jerry & Hedwig Iwanchiw - $100.00*
Alexandra Jackiw - $100.00*
Romana Jakymec - $100.00*
Leonid & Halyna Jensen - $100.00*
Jaroslaw & Paula Kaczmar - $100.00*
George N. & Patricia Kaczmarskyj - $100.00**
Eugene & Olena Karpiak - $100.00**
Nadia & Maria Kasianchuk - $100.00*
Bohdan & Lydia Kazewych - $100.00*
Joseph Kladko - $100.00*
Dr. Emil & Irene Klufas - $100.00*
Leo Kobrynsky - $100.00**
Halyna Pisecka Kochanowsky - $100.00*
Ihor & Dr. Lubomira Kocur - $100.00**
Dr. Basil & Anna Kocur - $100.00*
Mykola Kohut - $100.00*
Peter & Maria Kondrat - $100.00*
Michael & Taisija Korchynsky - $100.00*
Peter & Oksana Korduba - $100.00*
Stefan Korduba - $100.00*
Matilda Kostko - $100.00*
Dr. Roman & Bohdanna Kowalchuk - $100.00*
Neonila Krawciw - $100.00*
Hannah Prydatkevytch-Kuchar - $100.00**
Olha Kuchma - $100.00**
Ivan & Nina Kujdych - $100.00*
Eng. Walter Kulczycky - $100.00*
Ada Kulyk - $100.00*
Orest & Dr. Zenovia Kuncio - $100.00*
Drs. Truvor & Chrystyna Kuzmowych - $100.00*
Olha Kuzmowycz - $100.00*
Dr. Tatiana Kyshakevych - $100.00**
Dr. John & Oleksandra Kyzyk - $100.00*
Roman & Mira Kyzyk - $100.00*
Walter & Sofia Kyzyk - $100.00**
Eugene & Rosalie Laszok - $100.00*
Dr. John Lesko - $50.00* $50.00**
Borys & Martha Lewicky - $50.00* $50.00**
Michael Lotocky - $ 100.00*
Catherine Lys - $100.00**
Rev. Deacon Yourij & Zoria Malachowsky - $100.00*
Nadia Mandrusiak - $100.00*
Walter Markewycz - $100.00*
Wasyl & Anastazia Maruszczak - $100.00*
Samuel Mass - $100.00*
Robert & Nadia McConnell - $100.00**
Stephan & Roksolana Misilo - $100.00*
John & Halyna Morenko - $100.00*
Dr. Leonidas & Oksana Mostowycz - $50.00* $50.00**
Dr. Bohdan & Tamara Mryc - $100.00**
Roman & Halyna Mykyta - $100.00*
Stephan Mykyta - $100.00*
Dr B.T. & Valentina Nowakiwsky - $100.00*
Natalie Danysh & Stephen O'Connell - $100.00*
Rev. Msgr. Bohdan Olesh - $100.00*
Wasyl & Sofie Orel - $100.00**
Dr. Jaroslaw & Jaroslawa Panchuk - $50.00* $50.00**
Andrij & Larisa Paschuk - $100.00*
Dr. Ivan & Virginia Pelech - $100.00*
Nicholas & Maria Perchulyn - $50.00* $50.00**
Mary Plaskonos - $100.00**
Bohdanna Pochoday, Esq. - $100.00*
Stefan & Stefania Pokora - $100.00**
Lawrence & Mary Pollock - $100.00**
Osyp & Stefania Porajko - $100.00*
Damian & Elizabeth Porytko - $100.00 **
Roman & Halyna Porytko - $100.00*
Dr. Wolodymyr & Olga Prokopiw - $100.00*
Nicholas & Irene Rakush - $100.00*
Kathryn Rebarchik - $100.00*
Ruslana Roscishewska - $100.00*
Michael Rubycz - $100 00*
Dr. Daria Rusyn - $100.00*
Bohdan & Bohdanna Salamacha - $100.00*
Drs. Julian & Myloslawa Salisnjak - $100.00**
Myroslawa Sawchak - $100.00*
Mychajlo & Orysia Sawchak - $100.00*
George Sawicki - $100.00*
Ewdokia Sawkiw - $100.00*
Roman Sawycky - $100.00*
Alex & Helen Kupchynska Schlaffer - $100.00*
Stephen & Christine Schmotolocha - $100.00**
Stefan & Anna Sekreta - $100.00*
Self Reliance Ass'n. of Ukrainian Americans-Ohio - $100.00*
Dr. Nestor & Nila Sendzik - $100.00**
Roma Shuhan - $100.00**
Hlikeria Slabicky - $100.00**
Roman & Motria Sloniewsky - $100.00*
Natalie Sluzar - $100.00*
Roman Slysh - $100.00**
Natalia Fedynskyj-Slysh - $100.00**
Gloria Ann Smolen - $100.00**
Michael Smylie - $100.00*
Ihor & Natalia Sonevytsky - $50.00* $50.00**
Chrystia Wolynec Sonevytsky - $100.00**
Halyna Sosenko - $100.00**
Rev. Canon Basil & Arkadia Stebelsky - $100.00*
Charles & Frances Stek - $100.00**
Thomas & Odarka Polanskyj Stockert - $100.00*
Dr. Wolodymyr & Myroslawa Stojko - $100.00**
Bohdan & Slava Storozuk - $100.00*
Petro & Mila Struk - $100.00*
Dr. Gerald & Oksana Sydorak - $100.00*
Alicia Szendiuch - $100.00*
Luba Szmigel - $100.00*
Marta Tarnawsky - $100.00*
Dr. Nestor & Marta Terleckyj - $100.00*
The Providence Ass'n. of Ukr. Catholic-Br.93 - $100.00*
Bohdan & Oresta Tkaczuk - $100.00**
Drs.Bohdan & Motria Tomkiw - $100.00**
Ukrainian Festival USA - $100.00*
UNWLA Branch 10 - $100.00*
UNWLA Branch 22 - $100.00*
UNWLA Branch 89 - $100.00*
Dr. Maria Vytvytsky - $100.00**
Walter & Katherine Walchuk - $100.00**
Samuel Walczuk - $100.00*
Iwan & Luba Wedmegyk - $100.00*
Dr. Orest Wesely - $50.00* $50.00**
Lidia Wilson - $100.00**
Markian Wizniak - $100.00*
Drs. Andrij & Maria Wojtowycz - $100.00*
Orest & Ellen Wolynec - $100.00**
Zenowia Worobec - $50.00* $50.00**
Roman & Alexandra Worobkevich - $100.00*
Alex & Helen Woskob - $100.00*
Lydia Yaciw - $100.00*
Dr. Karl & Sophia Zaininger - $50.00* $50.00**

* Donation to the Building fund
** Donations to the General Fund
*** Donations to Endowment/Memorial Funds

Презентація книжки...

(Закінчення зі стор. 13)

очолює дитячий гурток мистецького слова, де пише сценарії та підготовляє п'єси лялькового театру. Після переїзду до Ню Йорку О. Гаєцька не перестає працювати для користи української дитини, пише і підготовляє сценки та укладає інсценізації, котрі ставить з дітворою. Її в діяспорі знають як авторку численних оповідань, казок і віршів, які друкує в газетах і журналах української Америки, зокрема у журналі СУА на сторінці „Нашим дітям". Своєю працею для отих найменших, в серцях яких треба було запалити і плекати іскру любови до далекої незнаної України, вона знайшла своє покликання — працю для рідного народу.

Всю цю багаторічну та різноманітну діяльність О. Гаєцької з українською дітворою у Філядельфії та Ню Йорку з дбайливістю, в хронологічному порядку, прозірками на екрані задокументувала Марта Данилюк, яка також зі згаданих прозірок змонтувала коляж знімок, що його в подарунку разом з китицею цвітів передала солінізантці С. Косович. З черги виступила О. Гаєцька, котра зі зворушенням подякувала 83-ому відділові за влаштування цієї зустрічі та всім на ній присутнім за участь. Закінчуючи програму свята, ведуча О. Роговська повідомила, що книжку „Квітучий міст", яка була виставлена під час свята, можна придбати тут же.

Зустріч була вдалою під кожним оглядом — цікаво приготованою програмою, задоволеною публікою та придбанням книжечки „Квітучий міст" багатьма присутніми. За все це належиться признання 83-му відділові СУА в Ню Йорку, що зумів оцінити письменницьку працю своєї посестри для добра української дитини.

Х. В.- Ференцевич

Повстанське Різдво

Із спогадів вояка УПА

Історик українських визвольних змагань напевно назве 1944 рік визначною датою, бо в цьому році Українська Повстанська Армія дійшла до свого найвищого розвитку. В її лави тоді вливалися молоді і старші не лише з Галичини і східніх областей України, але й зі Закарпаття, Буковини, Бесарабії і т.д. До УПА приходили цілими відділами, в повному бойовому виряді, вояки з Дивізії „Галичина", грузини, татари, узбеки, калмики, білоруси — з совєтської армії. З західніх армій були італійці, німці, навіть поляки. В Українському Червоному Хресті було чимало лікарів-жидів, які працювали дуже віддано за своїм фахом, а як заходила потреба, по-геройськи били окупантів української землі.

На весні згаданого 1944 року мав я теж щастя бути вояком УПА, разом з 37 друзяками. Попали ми до сотні Нечая, де незабаром я став ройовим у другій чоті командира Зіра. Сотня Нечая ще раніше вславилася боями, сам командир Нечай був відважним вояком, енергійним, хоч трохи й крикливим. Наша сотня була першою в курені під проводом славного Рена — В. Мізерного. Цей курень в складі сотень Нечая, Бурлаки, Веселого і Байди вирушив зі Старосамбірщини в рейд під Ворохту і Чорний Ліс, звідки через кілька місяців повернувся на старе місце. В поворотньому рейді я був легко поранений у містечку Перегінську. Приблизно в половині грудня наше командування вирішило, у порозумінні з місцевим проводом ОУН, вислати всіх поранених та фізично слабших до їхніх місцевостей на лікування, щоб відтак включитися у місцеві відділи. Великими снігами, через ліси, де в той час стояло багато військ НКВД, дорога була нелегка. Все таки на сам Свят-Вечір 1945 року я добився до рідної хати. Обережно підкрався під вікно, побачив свою рідню і близького сусіда, що сиділи за святочно прибраним столом. Серце забилося в грудях з великої радости, і я вже думав застукати у шибку, коли з-за сусідної хати вийшли колядники, і я був змушений сховатися до дровітні. Колядники заспівали „Бог Предвічний", і ця коляда зворушила мене до сліз, мене огорнув жаль, що на своїй землі, у рідній хаті не маю права святкувати, змушений ховатися від людей, гейби злочинець. Тут вийшов з хати мій брат, щоб подякувати за коляду. З уривків розмови зрозумів, що вони колядували на церкву, на яку большевики наклали 34 тис. податку. Під кінець розмови один з колядників запитав брата, чи має він якусь вістку про мене? Брат, не знаючи, що я стою лише кілька кроків від нього, відповів, що я, мабуть, вже не живу.

Коли колядники відійшли, я знову підкрався під вікно і почав прислухатися до розмови, яку вів брат з ріднею. Ще й досі пам'ятаю його слова: „Помолімся сьогодні, перед Святою Вечерею, за усіх померлих з нашої родини, за поляглих у бою в УПА, за нашого наймолодшого брата (тобто за мене) а як він ще живе, то за його щасливе повернення...". Плачучи, мов мала дитина, я постукав у вікно. В хаті мене, обвішаного зброєю і бородатого, ніхто не впізнав, аж поки я не заговорив. Зайво описувати наші спільну радість! А після Святої Вечері я став голити бороду, бо в дзеркалі сам себе не міг впізнати. Та не встиг я як слід вимитися, коли у вікно хтось постукав і почулося: „Аткрой!" Не думаючи довго, я наклав на себе пояс з пістолем, в руки вхопив автомат і босоніж вистрибнув через вікно. Був сильний, понад 20 ступнів, мороз, а місяць, як на злість, світив ясно. Я приліг на сніг і вужем посунувся до недалекої шіпчини. Тим часом до хати ввійшли три енкаведисти. Їх стали угощати міцним самогоном, щоб скорше впоїти та дати мені змогу сховатися у безпечне місце.

Після відходу енкаведистів (вони прийшли припадково) мої рідні шукали мене по різних усюдах, не сподіваючись, що я зайшов до стайні сусіда. Тим часом я снив найкращі сни в стайні, немов в найкращому ліжку в готелі. Щойно о 4-ій годині ранку сусід зайшов до стайні, збудив мене та повідомив брата. В рідній хаті я перебрався в чисту білизну та святочне убрання, і коли селяни спішили на Різдвяну Службу Божу до церкви, я лисячими дорогами дістався до санітарної криївки, яка містилася на приходстві. В цій криївці ми спільно досвяткували Різдвяні свята 1945 року.

Дальше ішли бої за боями, Великий Рейд УПА на Захід, і нарешті — гостинна Америка...

„Бурий" — Ковальчин

Створимо хроніку більшовицького терору

Комуністична диктатура трималась на крові, насильстві і знущаннях, які чинилися руками бандитів в мундирах — співробітників каральних органів (ЧК, ОГПУ, НКВД, МГБ, КҐБ) та їх сателіта-міліції. Ці нелюди, які називали себе „караючим мечем революції", замордували мільйони кращих людей нашого народу. Після Другої світової війни було оголошено дві амнестії цим злочинцям, які дістали можливість бути повноцінними членами суспільства, а у 1975 році їх прирівняли до ветеранів війни, і тепер вони, обвішані нагородами, ходять на демонстрації, проводять в школах „уроки мужности", виховують підростаюче покоління, зокрема нову ґенерацію МВС та СБУ, яка все ще називає себе „воїнами-чекістами".

З огляду на тотальну соціяльно-економічну кризу, яка охопила Україну, і широкомаштабну кампанію провокацій збоку „лівих", брутальне порушення прав людини, що є загрозою для подальшого існування держави і несе в собі перспективу повернення до системи концтаборів, товариство „Щит Батьківщини" виступає ініціятором створення книги „Червоний терор в Україні в образах і документах". Книга охоплює хронологічний період 1918-1991 рр. і базована на документах та спогадах свідків. Ця монографія, за задумом, має бути видана на благодійний кошт, а потім безкоштовно розповсюджена по бібліотеках. Просимо долучитись до цієї шляхетної справи. Наша адреса: Україна, Київ 154, вул. Ентузіястів, 11/1, пом. 133.

Андрій Чорнуха,
голова Товариства

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШ СВ. П. СПОЧИЛИХ ТВОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ, ПОЗА МЕЖАМИ БАТЬКІВЩИНИ: МЕЦЕНАТІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ, ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ — ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ: БОГОСЛУЖЕННЯ ВІДБУДУТЬСЯ В БІЛЬШИХ МІСТАХ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В ОСТАННЮ НЕДІЛЮ В СІЧНІ 1999р.

ФУНДАТОРИ ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

(Також особи в св. пам'ять яких родина чи друзі створили Стипендійні Фонди, замість квітів на могилу)

Теодор Витвицький; о. Ярослав Тростянецький; Пастор Іван Луцик; Евгенія Онуферко; Богдан Онуферко; Інж. Софія Гаєвська; маестро Петро Андрусів; проф. Омелян Кушнір; Ярослава Кушнір; д-р Юрій Кишакевич; пл. сен. проф. Степан Салик; мгр Володимир Романовський; Наталія Романовський

Іван Синидяк; Інж. Володимир Бакалець; Петро Турчин; Анастазія Пирська; Михайло Пирський; Анна Олійник; Федір Олійник; Іван Галавай; Мартин Новаківський; Катерина Синидяк; Катерина Коленяк; д-р Ілля Андрусяк; Мирослав Німець

д-р Юліян Політило; Антін Шумейко; Інж. Адріян Горницький; архітект Орест Гладкий; Олександер Ярош; Інж. Іван Кравчук; д-р Семен Гик; Ксеня Лучканич; о. Григорій Лиско; Матильда Німець; Микола Попович; Роман Кушнірчук; Евдскія Кушнірчук

Евген Луцький; Марія Маланчук; д-р Роман Маланчук; Володимир Савчак; д-р Михайло Сосновський; д-р Константин Савчук; Анастазія Псуй; проф. Макар Каплистий; Марія Каплистий; Марія Лабунька; Нестор Стельмах; Федір Савечка; д-р Петро Богданський

мгр Мирон Утриско; інж. Ярослав Когутяк; Нестор Когутяк; Любов Княгиницька; о. Ярослав Княгиницький; Микола Німець; Теодозія Стельмах; Григорій Стельмах; Тереса Божик; Григорій Божик; проф. Пилип Гайда; д-р Володимир Душник; Антін Цапар

ЖЕРТВОДАВЦІ, ДОБРОДІЇ і ЧЛЕНИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Авраменко Василь
Андроняк Петро
проф. Андрушків Осип
проф. Антонович Адам
Артимишин Юрій
мгр. Базарко Іван
Бакалець Роман
Барагура Марія
мгр Басюк Еміліян
Білецька Софія
д-р Борковський Роман
Боярська Марія
о. Бутринський Маркіян
д-р Варварів Константин
о. д-р Великий Атаназій
д-р Вергун Василь
Вертипорох Богдан
[illegible]вк Олександер
[illegible]зьний Осип
[illegible]омпель Марія і Роман
Вороняк Олександер
Ґерич Василь і Анна
проф. Гайда Пилип
о. д-р Гаюк Семен
мгр Гик Марія
Гладкий Орест
Гошовський Леонтина
о. Грабець Володимир
д-р Гребеняк Ірена
Данилишин Григорій
Данилюк Роман
д-р Дармограй П. і Г.
Дахнівський Дмитро
Дацків Ярослав і Ірена
д-р Дзядів Роман
д-р Домбчевський І.
Домбчевський Роман
інж. Дубик Богдан
д-р Дудра Михайло
д-р Душник Володимир
інж. Іванчишин Роман
Зацухний Микола
Зубаль Степан
інж. Кмета Ігор
Камінський Олександер
проф. К.і А. Кисілевські
Кий Василь
Кобилецький Володимир
Когут Михайло і Софія
мгр. Колінко Василь
Колодій Іван
Комендант Іван
Костів Семен
д-р Кос Роман
д-р Кравчук Роман
Кравець Юрій і Ядвіга
Крижанівський Михайло
д-р Кротюк Сергій
д-р Кудрик Олег
інж. Кузик Дмитро
Кузик Микола
Кузик Юрій
Кузьмин Йосиф
Курчак Оля
д-р Кушнір Юрій
Кухній Михайло
Кухта Роман
Кушей Степан і Володимира
Кучкуда Василь і Пелагія
мгр Кух Надія
Лешко Теодор
проф. Лев Василь
д-р Лоза Михайло
д-р Логаза Михайло
мгр. Лозинський Евген
Макар Марія
мгр. Мартинюк Микола
Марчуха Петро
Марусяк Осип
Матковська Марія
д-р Мацюрак Андрій
Михалевич Михайло
Михалюк Роман
д-р Мичковський Мирослав
Монастирський Юліян
д-р Мороз Роман
д-р Моцюк Петро Роман
Натина Василь
д-р Ничка Олександер
Новак Микола
Новак Стефанія
Обущак Володимир
Окруско Андрій
о. мітрат Олешко Мирослав
Оренчук Ярослава
Островський Володимир
д-р Падох Ярослав
д-р Палідвор Василь
Папуга Володимир
мгр. Пашко Олександер
інж. Пежанський Михайло
Петраш Григорій
д-р Політило Юліян
Поритко Іван
Потоцька Анеля
проф. Придаткевич Р. і Л.
Пришляк Богдан
Прядка Андрій
Прядка Параскевія
інж. Пушкар Стефанія
інж. Раковський Роман
д-р Ратич Олег Тарас
Рокіцький Стефанія
д-р Рубчак Богдан і Марія
проф. Рудакевич Іван
Рудик Ірена
Савка Микола
Савків Оксана
Салюк Григорій і Клавдія
Семущак Лев
Серабин Стефан
о. Сивенький Любомир
д-р Сидорак Олександер
д-р Богдан Сілецький
Сікора Стефанія
Сотник Филип
Станецький Іван
проф. Старосольський Юрій
о. крилошанин Стебельський В.
дир. Стефанович Богдан
Стельмах Іван і Татіяна
о. Степаненко Микола
проф. Стецюк Василь і Марія
Стецьків Неля
Сусла Софія
д-р Тарнавський Остап
Твердовська Марія
інж. Ткач Ярослав
о. Ткачук Іван і Ірена
Токарчук Катерина
ген. Шандрук Павло і Ольга
Ходновська Марія
проф. Храпливий Зіновій
мгр Чорнобіль Роман
Ценко Володимира і Микола
Фафендик Стефанія
Федусь Петро
д-р Филипчак Борис
д-р Фішер Рудольф
проф. Хомин Іван
Швидак Зенон
Юзенів Михайло
мгр. Яців Петро

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ У СЛІДУЮЧИХ МІСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(остання неділя в січні, що цього року припадає на 31 січня 1999 р.)

МЮНХЕН: Церква Свв. Андрія і Покрови;
Церква Св. Миколая

ЛОС АНДЖЕЛЕС: Церква Рождества Пречистої Діви Марії
Церква Св. Володимира

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ: Церква Св. Архистратига Михаїла
Церква Св. Покрови

КЛІВЛЕНД-ПАРМА: Катедра Св. Володимира
Церква Св. Покрови

ЧИКАҐО: Катедральна церква Св. Володимира
Собор Свв. Володимира і Ольги

НЮ ЙОРК: Катедра Св. Володимира
Церква Св. Юра

СТЕМФОРД: Катедра Св. Володимира Великого

БАВНД БРУК: Церква-Пам'ятник Св. Андрія Первозванного

ВСІХ ЧЛЕНІВ ПРОФЕСОРСЬКОГО СКЛАДУ, СТУДЕНТІВ І АЛЮМНІВ УВУ, МЕЦЕНАТІВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО — ПРОСИМО В ЧАСІ ВІДПРАВ (неділя, 31 січня 1999 р.), ДЕ Б ВИ НЕ БУЛИ ПОЄДНАТИСЯ З НАМИ В ПОХОДІ МОЛИТОВ ДО ВСЕВИШНЬОГО ЗА ТИХ, ЩО ЗНАННЯ СВОЄ І ПРАЦЮ СВОЮ ВІДДАЛИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ, ВДЯЧНІСТЬ І ПОШАНА СПОЧИЛИМ ЧЛЕНАМ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Управа Фундації УВУ

Tel.: (212) 353-3029
Fax: (212) 260-5408

Office Address:
UFU Foundation, Inc.
43 St. Mark's Place
New York, N.Y. 10003

Mailing Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, INC.
P.O.BOX 1028
NEW YORK, N.Y. 10276

Зібрав і впорядкував проф. Петро Ґой

Редагує Омелян Твардовський

Це знову був вдалий проєкт УСЦАК

27 і 28 листопада 1998 року в Едмонтоні, Канада, пройшов перший етап світових плавацьких змагань, в яких взяв участь, завдяки УСЦАК, двократний чемпіон світу Денис Силантьєв.

Репрезентант України здобув золоту медалю на 200-метрівці „метеликом" і срібну в цьому ж стилі на 100 м, з результатами, відповідно: 1,53,94 хв. і 52,73 сек. Крім Дениса, в цих змаганнях взяв участь теж Дмитро Краєвський, але він вийшов тільки п'ятим на 100-метрівці. Як і було домовлено з президентом Федерації плавання України, УСЦАК оплатив кошти лету для Дениса і його тренера Сергія Гусєва з Києва і назад, як теж через свої зв'язки постарався про опіку над ними під час їхнього перебування в Канаді. Про це люб'язно подбав відділ УКК в Едмонтоні на чолі з Володимиром Маричем.

Після закінчення цього етапу змагань майже усі плаваки з різних країн світу переїхали до ЗСА, де в Каледж Стейшин, Тексас, 1-2 грудня пройшов другий етап змагань. Денис повторив свій осяг, здобувши знову золоту і срібну медалі. Змагання цього етапу висвітлювала телевізійна стація ЕСПН, і на адресу репрезентанта України Силантьєва було висловлено багато похвал.

І в цьому місті, завдяки стаpанням УСЦАК, зокрема колишнім членам УСВТ „Ч. Січ" Ґенсьорам, наші люди з цих околиць щиро привітали репрезентантів України і створили для них приємну атмосферу. Провід УСЦАК щиро дякує усім прихильникам українського спорту за переслані пожертви на покриття коштів цього важливого проєкту, усім особам, що уприємнили перебування цих спортовців в Едмонтоні і Тексасі. Завдяки нашим свідомим людям, Денис мав можливість ще раз прославити Україну на найвищих рівнях. УСЦАК, у свою чергу, вдало здійснив ще один важливий проєкт для відродження і прослави спорту України.

Варто при цьому згадати, що в плавацькій репрезентації Канади четверо плаваків українського походження здобули 9 медалів.

Українські студенти відзначилися у фінальних змаганнях

Відбулися фінальні футбольні змагання вищих шкіл Америки, в яких взяли участь дружини університетів Індіяни і Станфорду, Каліфорнія. Як відомо, в складі дружини Індіяни виступають три студенти з України: Коваленко, Лавриненко і Король. Усі три після приїзду з України якийсь час мешкали у Рочестері. В останніх кількох роках вони, студіюючи в Індіяні на футбольні стипендії, постійно входять до стартового складу університетської дружини, в якій є найкращими змагунами. Цю свою репутацію вони підтвердили і у фінальній стадії чемпіонату. У півфіналі футболісти з Індіяни перемогли дружину Санта Кляра — 3:0, при чому усі три українські студенти причинилися до переможних голів. У фіналі Індіяна перемогла сильний клюб Станфорду, вислідом — 3:1. І в цій зустрічі долю змагання і взагалі чемпіонату перерішила трійка українських студентів. Конто голів відкрив Коваленко з подачі Лавриненка в 7-ій хвилині — 1:0. В 20-ій хвилині Лавриненко забив голя з гарної акції Коваленка і Короля — 2:0. В 45 хвилині Король устійнив вислід зустрічі — 3:1. Приємно, що протягом цих фінальних змагань коментатори з ЗСА і Англії постійно підкреслювали українську національність і взагалі пов'язаність цих студентів з Україною.

Ряд американських футбольних клюбів намагаються переманути ці українські таланти до своїх складів.

УСК, Ню Йорк — „Айнтрахт", С.К. — 3:3

В неділю, 13 грудня, обидві дружини УСК-у, Ню Йорк, закінчили осінню рунду ігор за чемпіонат II дивізії Космополітальної Сакер Ліґи. Змагання з цим німецьким клюбом завжди проходять дуже завзято. Так було й на цей раз, хоча вислід залишився компромісовий. В першій половині футболісти УСК-у вели — 2:0, голі здобули Фреді і Вовк. Після відпочинку німецькі футболісти накинули швидший темп, завдяки чому знизили рахунок — 1:2, а відтак вирівняли — 2:2. Після чергового голя, що його для УСК-у здобув Доналд, виглядало, що наші футболісти вийдуть переможцями — 3:2. Одначе завзяті суперники зуміли в останній хвилині вирівняти вислід — 3:3. Резервісти УСК-у, лідери своєї групи, зміцнили свою кандидатуру на чемпіона, перемігши резерву „Айнтрахту" високим вислідом — 7:3.

Документальні фільми про історію України в телемережі UBN

Форт Лі, Н. Дж. — Українська теле-радіомережа "UBN", єдина цілодобова і щоденна українська теле-радіомережа на Північноамериканському континенті, придбала право транслювати у своїй супутниковій телемережі понад 200 частин документального телесеріялу про історію України.

Телесеріял під назвою „Невідома Україна", продукція Національного Кінематографу України, який функціонує у структурі Міністерства Культури України, — це нариси з історії України, починаючи з часів Трипілля, Княжої доби, Козацької доби, Відродження народів, до 1-их Визвольних змагань, героїчної боротьби ОУН-УПА, шести-, семи- та восьмидесятників, та закінчуючи відновленням державної незалежности України.

„Цей унікальний телесеріял представляє глядачеві призабуту, але варту пам'яті історію нашої Батьківщини, її перемоги і її трагедії. Глядачі всіх віків, від дорослих до юнацтва, зможуть скористати із телесеріялу „Невідома Україна", — сказав Ігор Длябога, генеральний менаджер "UBN". — Автори телесеріялу ведуть нас стежками нашого минулого, котре доводить нам, що ми — нація, гідна пошани".

Національна Кінематика України — це одна із найбільших в Европі студій наукових і документальних фільмів. Її керівник — Генадій Лапшук.

Телесеріял „Невідома Україна" — це тільки частина щоденних програм з України і про українців "UBN", які можна дивитися цілодобово на домашньому телеекрані.

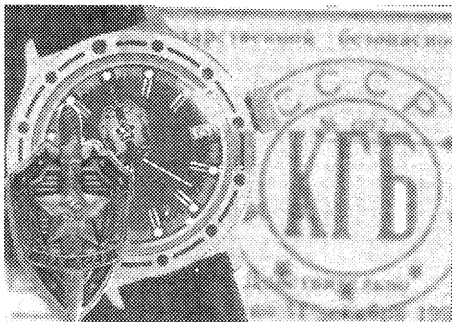
Українська теле-радіомережа "UBN" — це філія Етнічної американської трансляційної компанії з Форт Лі, Н. Дж., найбільший в Північній Америці ретранслятор і продюсер чужомовних радіо- і телепрограм, який через свою філію „СкайВю" пропонує ринкові сателітні телевізійні мережі.

За докладнішими інформаціями можна звертатися телефонічно: (201) 242-3141, факс: (201) 242-3003.

Пресове бюро "UBN"

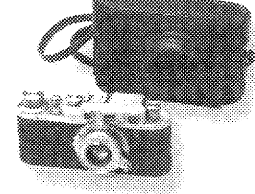

КҐБ в Америці

Ні, цього разу мова йтиме не про таємну аґентуру, а лише про каталог "Sovietski collection", який розсилає на Різдво одна з каліфорнійських фірм. У цьому світі майже все продається, тому продають і пам'ятки комуністичного режиму СССР. У одних вони викликають ностальгію, у інших — жахливий спомин про пережите. А третім, котрі знають про ті часи тільки з передання, варто погортати каталог, щоб дізнатися ще дещо про історію України.

Ось фотоапарат ФЕД, який можна придбати за 295 долярів. А чому ФЕД? А тому, що це ініціяли засновника сумнозвісної ЧК — першовзору КҐБ — Фелікса Едмундовича Дзержинського. Таємні агенти вкрали зразок фотокамери в Німеччині, а ҐПУ (наступна назва КҐБ) налагодили її випуск у дитячій колонії імені Горького біля Харкова. Пропонується лічильний механізм, аритмометр "Фелікс" — його теж названо на честь Дзержинського і випускали цей механізм в'язні режиму. А привозили їх до таборів примусової праці довжелезні поїзди, які могли зрушити з місця тільки надпотужні паровози ФД — "Фелікс Дзержинський". Фірма не має паровоза, але пропонує годинника з його барельєфом. До поїзда арештованих доставляли спеціяльні автофургони, прозвані "чорними воронами". Їх часто маскували, пишучи на авті "Хліб". Моделька такого авта коштує в Америці тільки 45 долярів.

А за що забирали до Сибіру? Кожен міг бути заарештований хоча б за необережне слово. Про це держава застерігала у плакатах: "Не теревень!" Ось це застереження у перекладі з російської: " Будь пильний, у такі дні підслуховують стіни, недалеко від теревень і пліток до зради". Принаймні відверто сказано...

В останні роки КҐБ вже не застерігав, а погрожував. Саме так сприймається нищівний меч на нагрудному знакові працівника КҐБ. Сам меч теж продається — це той жахливий тесак, що був на озброєнні військ спеціяльного призначення. Його іноді (зокрема, після масового вбивства мирних людей в Тбілісі в часи Горбачова) евфемістично називали "саперною лопаткою ". Агенти КҐБ (або їхні діти) привезли на продаж в Америку також службове посвідчення працівника КҐБ, годинника з символом цієї установи, навіть флягу зі знаком КҐБ.

Усе це вже — історія. Але навіть випадкове зіткнення з нею (бо до каталогу спеціяльно не добирали речей) наводить про роздуми щодо сили, яка впродовж десятиліть тримала під гнітом великий нарід.

(За матеріялами преси)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Як уникнути запаху з рота?

На це запитання відповідає д-р Павло Донагю: спробуйте перейти впродовж кількох тижнів на вегетаріянську (рослинну) дієту, зокрема один тиждень не вживайте цибулі та часнику. Закрийте міцно рот і вдихайте повітр'я лише через ніс. Якщо поганий запах і далі чути, це свідчить про те, що він може походити з легень (якщо вони є в стані запального процесу внаслідок якоїсь інфекції), ряду хвороб.

Звичайно, пересічно причиною поганого запаху є уста. В більшості випадків це трапляється тоді, коли мало слини, і в роті відчувається сухість. Тоді розмножується більше різних бактерій, які викликують неприємний запах. Сухість в роті може виникнути також в наслідок вживання деяких ліків, зокрема проти депресивного стану. Аби цього не допустити, радимо жувати безцукрову ґуму, смоктати безцукрові тверді цукерки та часто попивати воду.

Заїкання треба лікувати негайно

Д-р Донагю в газеті Akron Beacon Journal (13 липня 1998 р.) пише про загальновідому проблему заїкання. Він вважає, що батьки роблять помилку, коли свою дитину, яка заїкається, намагаються ізолювати від інших людей, бо це тільки продовжує період заїкання. Статистика показує, що до 16-го року життя 80 відсотків дітей виліковуються від такого дефекту.

Заїкання є наслідком дефекту нервів голосових зв'язок. В таких випадках ніколи не можна критикувати дитини за те, що вона заїкається, бо вона в тому не винна. Критика ж не тільки не допоможе, але ще й пошкодить. Єдине, що можна зробити — це порадити розмовляти повільно. Але обов'язково звернутися до фахівців.

Д-р Юліян Мовчан

БЛАЖЕН, ХТО ВІРУЄ...

(Закінчення зі стор. 9)

тому негативному розумінні, в якому подавала їх комуністична пропаґанда.

2. Денаціоналізація суспільства (применшення значення національного фактора, обґрунтування інтернаціонального „братерства", формування т. з. політичної української нації з усіх етносів, які живуть в державі.

3. Продовження деукраїнізації суспільства через витіснення української мови з управлінсько-державних структур та звуження сфери її вживання в побуті, через засилля російської та російськомовної книжкової продукції, створення кількісної переваги російської та російськомовної періодики на українському споживчому ринку, диспропорції у мовному відношенні на користь чужій мові в електронних засобах масової інформації, витіснення державної мови з теле- та радіоетеру.

4. Обездуховлення суспільства, особливо молоді, переважно за допомогою друкованих (російськомовна жовта, еротична, порнографічна преса) та електронних засобів масової інформації (перенасичення телеетеру низькопробними бойовиками, сценами насильства, крові, сексу).

Такі факти. Подобаються вони кому, чи не подобаються, але ігнорувати їх не варто. Тим більше, коли йдеться про національне об'єднання. Тому треба чітко знати, кого треба об'єднувати, заради чого маємо об'єднуватися та з яким спротивом і з боку яких сил доведеться зіткнутися. Ось чому монолітного українського національного об'єднання, такого життєво необхідного сьогодні, не можна досягти негайно і відразу, він не є дією одного дня. Це важкий, тривалий повсякденний труд, до якого треба бути готовим і теоретично, і організаційно, й ідеологічно і, якщо хочете, фізично.

Чи готові ми до цього уже тепер?

Тільки чесно відповівши на це запитання, із врахуванням названих реалій, зваживши власні сили і можливості, можна приступити до вироблення програми об'єднання.

Отже, поділяючи віру в майбутню єдність українського суспільства, в основі якої лежатиме національна українська ідея, глибоко переконаний: однієї тільки віри для здійснення цього замало. Потрібні активні конкретні, чітко спрямовані дії кожного, в чиїх грудях б'ється українське серце, на здійснення цієї віри. І досить чухати потилиці, пора відкинути нерішучість і сумніви, а засукувати рукави і братися за діло. Цю важку, копітку, але необхідну роботу ніхто за нас не виконає. Тільки ми самі.

Віталій Карпенко,
Київ

Партнерство заради...

(Закінчення зі стор. 1)

між іншим, сказано: „НАТО консультуватиметься з будь-яким активним учасником „Партнерства заради миру", якщо цей партнер відчуватиме пряму загрозу своїй територіяльній цілісності, політичній незалежності або безпеці". Щобільше, у згаданому документі стверджується, що „ті, хто братиме участь у військовому плянуванні та навчальних маневрах, матимуть доступ до окремих технічних даних НАТО, які стосуються взаємодії збройних сил".

Кожна держава, яка є активним учасником програми „Партнерство заради миру", має свого постійного офіцера зв'язку і своє — оплачуване цією ж державою — бюро у штабі НАТО в Бельгії.

Україна стала активним учасником програми „Партнерство заради миру", коли в липні 1997 року підписала спеціяльну хартію співробітництва з НАТО, яка охоплює основні аспекти кооперації не тільки в політичних і військових ділянках, але також у цивільних проєктах та акціях під час критичних ситуацій, і взаємне обмеження нуклеарної технології, боротьбу з тероризмом, злочинністю, як також кооперації стандартів, інформаційної технології, охорони довкілля, контролі повітряних летів і досліджения далеких просторів.

28 листопада 1998 року Президент України Леонід Кучма формально апробував програму кооперації з НАТО до 2000 року. Отже, Україна є єдиною країною, яка дотепер оформила такий документ. Всі інші новостворені держави, які дотепер брали участь в програмі „Партнерство заради миру", ще цього не зробили.

Так що Україна не тільки є активним членом програми НАТО "Партнерство заради миру", але є також єдиною новоствореною державою, яка узаконила формальний документ співпраці з НАТО.

Методій Борецький

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17 СІЧНЯ 1999 р.

Бріджпорт, Конн. Управа Відділу повідомляє всіх членів про річні загальні збори 59 Відділу „Українська Січ", які відбудуться в церковній залі св. Покрови при вулицях Нобл та Барним о год. 2-ій по пол. В програмі: звіти уступаючої Управи, дискусія, вибір нової Управи. Зараз після зборів відбудеться товариська зустріч. Запрошують не тільки членів, але всіх зацікавлених діяльністю УНС та гостей прийти численно на наші річні загальні збори. По інформації тел. до Т. Сливінського (203) 375-6995, голова, рек. секретар — І. Гайда, ф. сек. — Б. Добощак (203) 723-4304.

Подивімся, нарешті,...

(Закінчення зі стор. 5)

Хто завинив, що воно так не є? Ми самі винні, тому що організовано не домагаємось від наших проводів, щоб вони респектували наші голоси, як це роблять інші народи.

А може так, як в Україні, мусимо чекати на молоде покоління, щоб воно перебрало провід? Але за той час можемо все втратити! Отож у цей святочний час піднесім наші молитви до Господа Бога, щоб вислухав нас та щоб зіслав на наш провід братерську любов і спрямував наші кроки до єдности. Бо в єдності— сила народу.

Стефан Палилик,
Ґлен Спей, Н. Й.

Відновлено Наукову Раду при СКУ

(Закінчення зі стор. 4)

пинського у Філядельфії); д-р Осип Мартинюк, секретар-скарбник (УІТ, УАУП). Справи УВАН у США репрезентує в НРаді д-р Євген Федоренко, зв'язковим від АНТШ є д-р Володимир Стойко.

Незабаром буде опрацьовано плян праці Наукової Ради на наступні чотири роки і також опрацьовуються проєкт статуту. Перші збори ради плянується провести у квітні-травні 1999 року, в Торонто, на них буде обговорена і затверджена діяльність цієї організації.

В справах НР можна писати до Секретаріяту СКУ в Торонто на ім'я д-ра В. Ісаїва або д-ра В. Вериги. До голови Н. Р. звертатися за адресою: Dr. Lubomyr Wynar, P. O. Box 312, Kent, Ohio 44240.

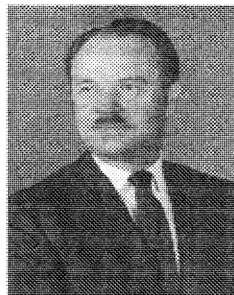
Шукаємо Платона і Миколу Вдовиченків

На початку століття мій дід Трохим Демидович Вдовиченко переселився з Білої Церкви до Приморського краю, в Кабаргу. Були на Далекому Сході і його молодші брати — Платон і Микола. Вони працювали кельнерами (чи куховарами) на пароплавах у Владивостоці. У Лісозаводську народилася я — дівоче прізвище Хилюк, а тепер Маркварт.

У 1916 році Платон і Микола поїхали до Америки. Вони мали свій ресторан в Ню Йорку. Одружилися — один із полькою, другий — з корінною американкою. З ними листувалася дідова сестра Дуся. Вона теж жила в Лісозаводську, де й померла в 1981 році.

Минули роки, впродовж яких ми були змушені перервати зв'язки із закордоном. Тепер в Україні настали інші часи і ми хотіли б дізнатися про долю Платона і Миколи Вдовиченків. Ми на маємо грошей на розшук, але сподіваємося на доброзичливу допомогу. І на Божу ласку, бо ми з моїм 16-річним сином віруючі.

Лідія Маркварт
Україна, 326418, Херсонська область
Скадовський район, село Таврія, вул. Молодіжна, 16.

У П'ЯТУ НЕВИМОВНО СУМНУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.
МИХАЙЛА ШАШКЕВИЧА

будуть відправлені
в неділю 17 січня 1999 р.
Поминальні СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н.Й.;
в церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н.Дж.;
в Соборі Пресвятої Родини у Вашінгтоні, Д.К.;
в Соборі Святого Юра у Львові, Україна.

Про молитви просять:
дружина — АННА
син — БОГДАН з родиною
донька — ХРИСТЯ ОРИШКЕВИЧ з родиною

В ПАМ'ЯТЬ МАТВІЄВІ (РИСЬ) ШАШКЕВИЧУ

Мов журавлі всі відлітаєм
В незнаний край на жаль, —
Лишаєм сум цілій родині,
Бо йдем у вічну даль.
Й провожаєм один одного,
Бо в нас такий звичай:
В далеку путь у вічну пам'ять,
Хоч в чужині, нехай!
Прощай-же Друже ген в далені
Хай душу Бог держить
Твою в опіці, а ця земля,
Пером Тобі лежить.
Лети й сни про Твої Груники,
Як Ти по них топтав,
Як ще в рядах УПА боровся
І волю добував!
Та хоч Ти вже від нас полетів,
Будь гордий, що боровсь! —
І бачив вільну Україну,
Бо в славі розійшовсь!
Прощай-же Друже в путь далеку:
У вічність ген лети
І про Твої рідні Груники
У чужині все сни...

Написав Володимир Кульчицький

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої і незабутньої

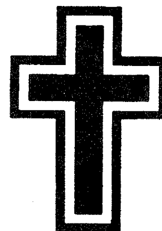
бл. п.
ЕВГЕНІЇ КОРЧИНСЬКОЇ

будуть відправлені заупокійні
СЛУЖБИ БОЖІ
в таких церквах:

св. Юра в Ню Йорку, в п'ятницю, 15 січня 1999 р.
о год. 8-ій ранку;
Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й., в п'ятницю 15 січня 1999 р.
о год. 8-ій ранку.

Рідних, приятелів і знайомих про молитви за спокій душі покійної просить
РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 31 грудня 1998 р., після тяжкої недуги відійшла від нас у вічність на 64-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.
ЮЛІЯ КОЛІНСЬКА
з дому ЯКИМІВ

вдова по бл. п. Павлу Колінському, котрий упокоївся в Бозі в 1985 р.

Бл. п. Юлія була парафіянкою української католицької церкви св. Архистратига Михаїла в Гартфорді та членом Українського Народного Дому, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України (ОЖОЧСУ), Українського Конгресового Комітету (УККА) та Осередку Спілки Української Молоді (СУМ) в Гартфорді, Конн.

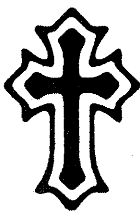
ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відправлено в понеділок, 4 січня 1999 р. в церкві св. Михаїла в Гартфорді, Конн. і похоронено на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбурі, Конн.

В глибокому смутку:
сини — БОГДАН з дружиною JILL
— РОМАН з дружиною ХРИСТИНОЮ і дітьми МАРКІЯНОМ, ПЕТРОМ і АНДРЕЙКОЮ
— МИРОН
— ПАВЛО з дружиною HEATHER
донька — МАРТА БОЙКО з мужем НЕСТОРОМ
брат — ГРИГОРІЙ ЯКИМІВ з дружиною ОЛЬГОЮ і донями МАРТОЮ та НАТАЛЕЮ СОРЕС з родиною
та ближча і дальша родина

Пожертви в пам'ять покійної можна складати на Виховний Фонд Осередку СУМ в Гартфорді: Education Fund-Ukrainian American Youth Ass'n (CYM), 961 Wethersfield Avenue, Hartford, CT 06114-3137 або на Visiting Nurse Association (VNA) Hospice, 103 Woodland St., Hartford, CT 06105.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 30 грудня 1998 р. відійшла у вічність на 88-му році життя

бл. п.
мґр. ЯРОСЛАВА ЦІХАНСЬКА
з роду Меляник

Залишила у смутку:
кузина — РОМАНА САС
кузинку — ГАЛЮ ТАРНАВСЬКУ з синами та родину в Україні

Хай буде вічна пам'ять про неї!

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ЖИТТЯ ВІЧНЕ
мойого МУЖА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ФІЦАЛОВИЧА

14 січня 1999 р. о год. 8-ій ранку
будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

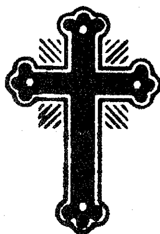
в церкві св. Михаїла, Ню Гейвен, Конн.;
в катедрі великомученика св. Йосафата, Торонто, Канада.

Дружина ЛІДІЯ

„Господи Ісусе Христе!"
Задля молитов і терпінь
Пречистої Діви Марії,
Я офірую Твоєму Пресвятому
Серцю всі свої терпіння
Радощі і смутки усіх
Днів мого життя".

В. Фіцалович, 1986 р.

В глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих,
що 29 грудня 1998 р. відійшов від нас на вічний спочинок

бл. п.

ОСИП СЛИВИНСЬКИЙ

нар. в селі Завалів, дня 31 жовтня 1909 р.

ПАНАХИДА відбулася 1 січня 1999 р. в похоронному заведені Бугая.

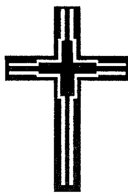
СЛУЖБА БОЖА і похорон відбулися 2 січня 1999 р. в церкві Непорочного Зачаття, Гемтремк, Миш.

Покійний Осип був похований 2 січня 1999 р. на цвинтарі Mt. Olivet, Дітройт близько своєї покійної дружини Марії.

Залишилися в глибокому смутку:
сестра — МАРІЯ в Україні
дочка — ГАЛЯ з мужем РЕЙМАСОМ
син — МАРКО з дружиною ТАМАРОЮ
внуки — ЛАВРА з мужем ДЖЕЙМСОМ
— ВІРА
— ОЛЕСЬ
ближча та дальша родина і приятелі.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 27 грудня 1998 р. несподівано на 86-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ВОЛОДИМИР КИФОР

нар. у селі Середне, Підгаєцького району в Україні.
Покійний був учасником Похідних Груп ОУН і вояком 1-ої УД УНА.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ, попереджені вечором ПАНАХИДОЮ, відбулися в четвер, 31 грудня 1998 року в Українській Католицькій Церкві св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Конн. при співучасті Братства кол. вояків 1-ої УД УНА.

Тлінні останки поховано на парафіяльному українському цвинтарі в Ґлестонбері, Конн.

Залишив у смутку:
дочку — АЛЬБУ з мужем ТЕРРІ КЕРШБАУМЕР
внуків — ДЖЕЙСОНА, БРАЙНА і ДІЯННУ
сестру — ОЛЕКСАНДРУ в Україні
побратимів-вояків

ПОДЯКА

18 серпня 1998 р. відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

ОЛЕГ ЛИСЯК

Цією дорогою складаємо найщирішу подяку всім, які в який-небудь спосіб старалися облегшити його життя в часі довгої недуги чи то відвідинами вдома, чи в лікарні, телефонічними розмовами чи листовно, які служили нам порадами та помагали в полагоджуванні різних справ, коли заходила потреба.

Зокрема дякуємо д-рові Романові Дикому за лікарську опіку і поміч в лікарні та відвідини хворого вдома.

Дякуємо о. Орестові Михайлюкові, парохові церкви св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавні, Па. за уділення хворому Найсвятіших Тайн, а відтак за переведення похоронних відправ, похоронному заведенні Насевичів за переведення похоронів, Сестрицтву Св. Анни при парафії св. Архистратига Михаїла, а зокрема його голові Стефанії Колодій за приготування і переведення тризни.

Дякуємо всім рідним, знайомим, друзям і приятелям за їхню поміч, вислови співчуття, молитви та Служби Божі за спокій душі покійного. Зокрема дякуємо всім членам 1-ої УД УНА за участь в Парастасі та похоронах.

Дякуємо всім, що зложили свої пожертви на різні цілі в пам'ять покійного Олега Лисяка.

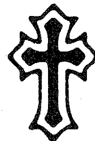
Замість квітів на могилу покійного зложили на:

Церкву св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавн	1,210.00
ОМУС	115.00
Вісті Комбатанта	670.00
Харитативну Службу Комбатантів	150.00
УМХС	50.00
Радіопрограму Визвольного Фронту	20.00
На Служби Божі за душу покійного	350.00

Ще раз найсердечнішу подяку всім складають горем опечалені

Дружина МАРІЯ і син ОЛЕГ ЗЕНОН

Оповиті глибоким смутком і жалем, повідомляємо всіх хто знав
нашу дорогу МАМУ

бл. п.

УЛЯНУ ДОЦЕНКО

уроджену 25 грудня 1900 р. на Полтавщині,
яка померла 25 грудня 1998 р.

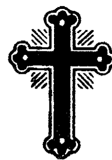
Залишила у невимовному смутку і горю:
доньку — МАРІЮ САМОХВАЛ
внучку — ОЛЮ з мужем д-ром GEORGE P. MOTTUR
і правнучок — ALLICIA і EMI
доньку — ОЛЬГУ КРИВОНОСОВУ з родиною в Україні
родину покійного сина ПАВЛА

ПОХОРОННІ відправи відбулися у церкві св. Покрови у Філядельфії 29 грудня 1998 р., а опісля на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Спи спокійно наша, Мамочко, бабусю, прабабусю і пра-прабабусю
поруч свого мужа Григорія.

Горем прибита родина.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок 29 грудня 1998 р. відійшла у вічність
наша найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

АЛЕКСАНДРА АНТОНОВИЧ
з дому САДОВСЬКА

Залишила в глибокому смутку:
сестру — ДАРІЮ КУЛЄБУ з донькою ДАНОЮ та дітьми
брата — ЕВГЕНА О. САДОВСЬКОГО з дружиною СТЕФОЮ та сином БОРИСОМ
ближчу та дальшу родину:
— АНТОНОВИЧІВ
— ЛЕВИЦЬКИХ
— ІВАНЧУКІВ
— КОЗАКІВ
— БОДНАРІВ

Замість квітів на могилу проситься складати пожертви
на фонд „Дітей Чорнобиля".

ПОМЕР ВАСИЛЬ ШАРВАН

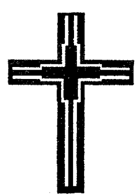
10 грудня 1998 року в Баффало помер Василь Шарван – довголітній предсідник 127-го Відділу УНС в Баффало і заступник голови Округи УНС, а також широко відомий керівник української радіопрограми, яку провадив впродовж 49 років. Покійний був не лише активним радіо-журналістом і предсідником 127-го Відділу УНС, а й також довголітнім головою Відділу УККА, членом Крайової Ради УККА, членом Центральної і Крайової Управи СУМ і головою ООЧСУ в Баффало.

За активну працю на відтинку громадського українського життя, а головне за створення і ведення так довго щоденної української радіопрограми в діяспорі, покійний був наділений грамотою признання СКВУ в 1993 р. В його пам'ять радіопрограма буде продовжуватися.

В. Шарван помер після дволітньої боротьби з невилічимою недугою. Залишив у смутку дружину, двох синів і дочку з родинами, двоє онуків та брата в Україні. Похований на цвинтарі св. Матея у Західній Сенеці, біля Баффало.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

в глибокому сумі повідомляє наших земляків, що 7 грудня 1998 р. на 80-му році життя, відійшов у вічність колишній, незабутній голова Комітету

св. п.

д-р медичних наук

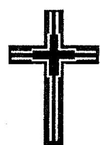
ТАРАС ГАНУШЕВСЬКИЙ

людина благородної душі, відомий український патріот, член вельмишанованої в Станиславівщині національно-свідомої родини Ганушевських.

Шановній дружині, дітям, внукам, достойній родині глибокі співчуття висловлює

УПРАВА ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

Вічна пам'ять!

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

д-ра мед.

ТАРАСА ГАНУШЕВСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

16 січня 1999 р. о год. 9-ій рано

у церкві св. Михаїла, Вунсакет, Ровд Айленд;
у церкві свв. Петра і Павла, Скарборо, Он, Канада.

Також у нижче поданих храмах:

церква св. Йосафата, Рочестер, Ню Йорк;
катедра св. Євхаристії, Ню Вестмінстер, Б.К., Канада;
церква Успення Пречистої Діви Марії, Маямі, Флорида;
катедра св. Родини, Лондон, Англія;
церква Царя Христа, Бостон, Массачусетс;
катедра св. о. Миколая, Чикаго, Іллиной;
каплиця свв. Йоакима і Анни при Інституті Шептицького, Оттава, Канада;
собор св. Родини, Вашінґтон, Д.К.;
церква св. Михаїла, Ню Гейвен, Коннектикат.

Просимо про молитви у цей день за душу покійного.

Дружина ІВАННА ГАНУШЕВСЬКА з родиною

У ДЕВ'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого дорогого МУЖА

бл. п.

ВАСИЛЯ ПАПІЖА

Заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені у таких церквах:

16 січня 1999р. у Вудсток, Канада;
у Бразилії;
16 січня 1999р. о год. 9-ій ранку у церкві св. Івана Хрестителя;
у Дітройті — захід

Приятелів та знайомих просить про молитви
дружина ОЛЕНА

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, СИНА, ЗЯТЯ, БРАТА й ШВАҐРА

бл. п.

д-ра ЮРІЯ ЧИРОВСЬКОГО

будуть відправлені заупокійні

БОГОСЛУЖБИ

в церквах:

Whippany: 13 січня 1999 р. о год. 8:30 ранку;
Ramsey: 17 січня 1999 р. о год. 12-ій полудня;
Newark: 19 січня 1999 р. о год. 7:45 ранку.

Просимо про молитви за душу покійного.

Опечалені:
дружина — АРІЯДНА
доні — ТАМАРА і ДІЯНА
та родина — ЗАПУТОВИЧІВ.

В ДВАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу до вічности нашої дорогої і незабутньої ДРУЖИНИ і МАТЕРІ

бл. п.

СТЕФАНІЇ КАРАСЬ

з роду ЧАПКО

будуть відправлені за спокій душі

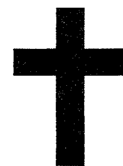
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

8 січня 1999р. в церкві о. Миколая в Брукліні та Панахида того ж дня на цвинтарі св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви ласкаво просять
о. БОГДАН та діти ХРИСТЯ і ІВАН

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ УПС „ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ“
з повагою і великим смутком прийняв відхід на Вічну Ватру довголітньої активної членки пл. сен. керівництва, нагородженої відзнакою св. Юрія у сріблі

св. п.

ІРИНИ ЧАЙКІВСЬКОЇ

що залишила цей світ 13 грудня 1998 р.

Подруга Ірина була членом тайного Пласту у Львові, в часі Другої світової війни, активною провідницею у Виховних Спільнотах Української Молоді, а відтак комендантою пластунок в Австрії і кошовою в Пассейку, Н. Дж.

Була учасницею усіх крайових і загальних пластових з'їздів та до своєї несподіваної смерті активною у нашому курені.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

14 січня 1999 р. відбудеться в УКЦ св. Юра в Ню Йорку Поминальна

СЛУЖБА БОЖА

о год. 10-ій ранку, на яку закликаємо прибути членок куреня.

II КУРІНЬ УСП І УПС „Ті, що греблі рвуть“

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо жінку до опіки одинадцятимісячної дитини. Просимо **тел. на: (732) 548-1172** **Metuchen, N.J.**